

Efektywność energetyczna dla MŚP

Efektywność energetyczna dla MŚP

Wprowadzenie

1. Czy ceny energii będą rosły?
2. Efektywność energetyczna to „szóste paliwo”
3. „Białe certyfikaty” – system dofinansowania
4. „Białe certyfikaty” – przykłady przedsięwzięć modernizacyjnych
5. Audyt energetyczny przedsiębiorstwa i Systemy Zarządzania Energią – ISO 50001
6. Przykłady, inspiracje cz.1 - kogeneracja
7. Przykłady, inspiracje cz.2 – odnawialne źródła energii
8. Przykłady, inspiracje cz.3 – pompy ciepła
9. Przykłady, inspiracje cz.4 – rozbudowa / powiększenie zakresu usług
10. Przykłady, inspiracje cz.5 – modernizacje bezinwestycyjne / niskonakładowe
11. Przykłady, inspiracje cz.6 – modernizacje inwestycyjne

Czy ceny energii będą rosły?

Czy ceny energii będą rosły?

WHITE PAPER

SUSTAINABLE ENERGY SECURITY

Strategic risks and
opportunities for business

LLOYD'S

CHATHAM
HOUSE

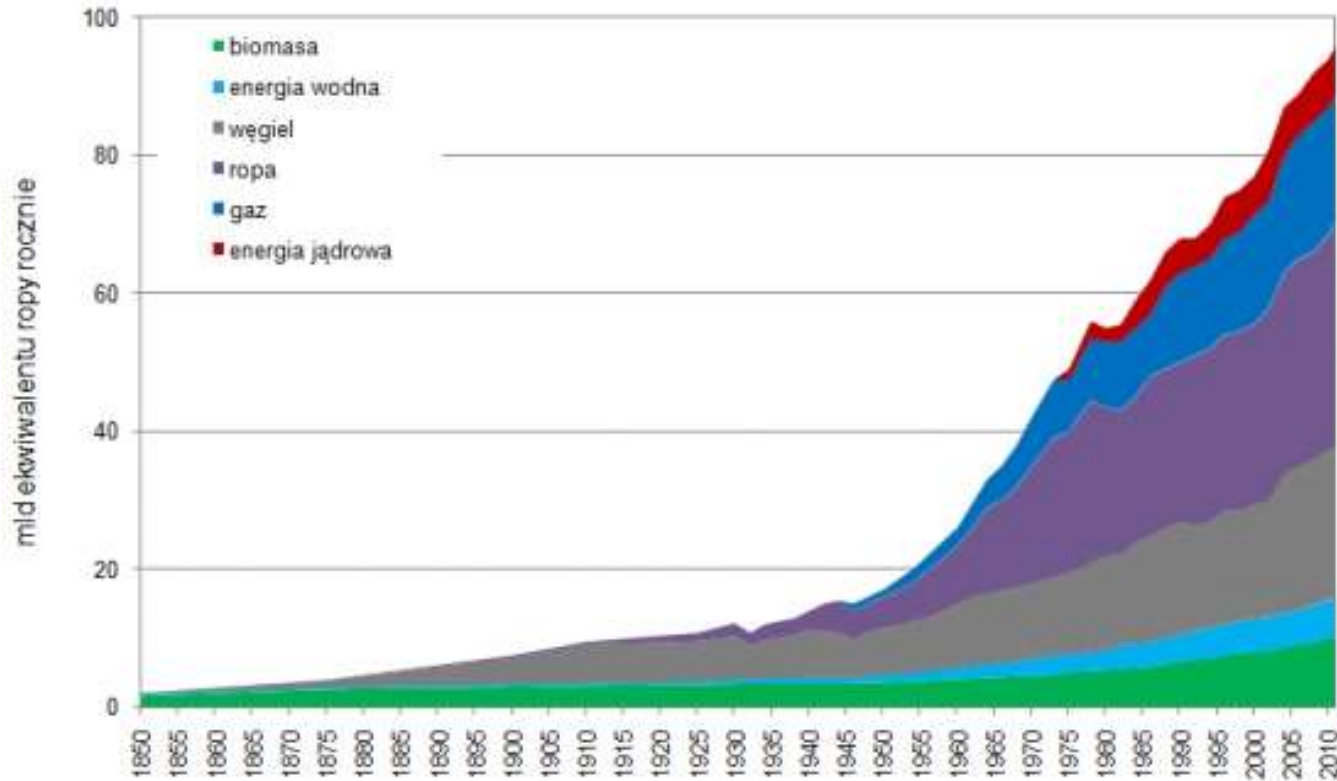
The Royal Institute of
International Affairs

Organizacje, które przygotowują się na nową rzeczywistość dotyczącą zaopatrzenia w energię i ją wykorzystają, będą prosperować – niedostosowanie się do tej nowej rzeczywistości może być katastrofalne w skutkach

Bezpieczeństwo dostaw energii i zagrożenia związane ze zmianą klimatu wywołują falę inicjatyw politycznych i inwestycyjnych na całym świecie i spowoduje to fundamentalną zmianę tego, w jaki sposób wykorzystujemy i zarządzamy energią. Organizacje, które są w stanie zaplanować i wykorzystać te nowe realia dotyczące rynku energii, w znaczący sposób zwiększą swoją elastyczność i konkurencyjność. Nieprzygotowanie się do nadchodzących zmian może być bardzo kosztowne i prawdopodobnie katastrofalne w skutkach.”

Czy ceny energii będą rosły?

Światowe zużycie energii z podziałem na źródła energii

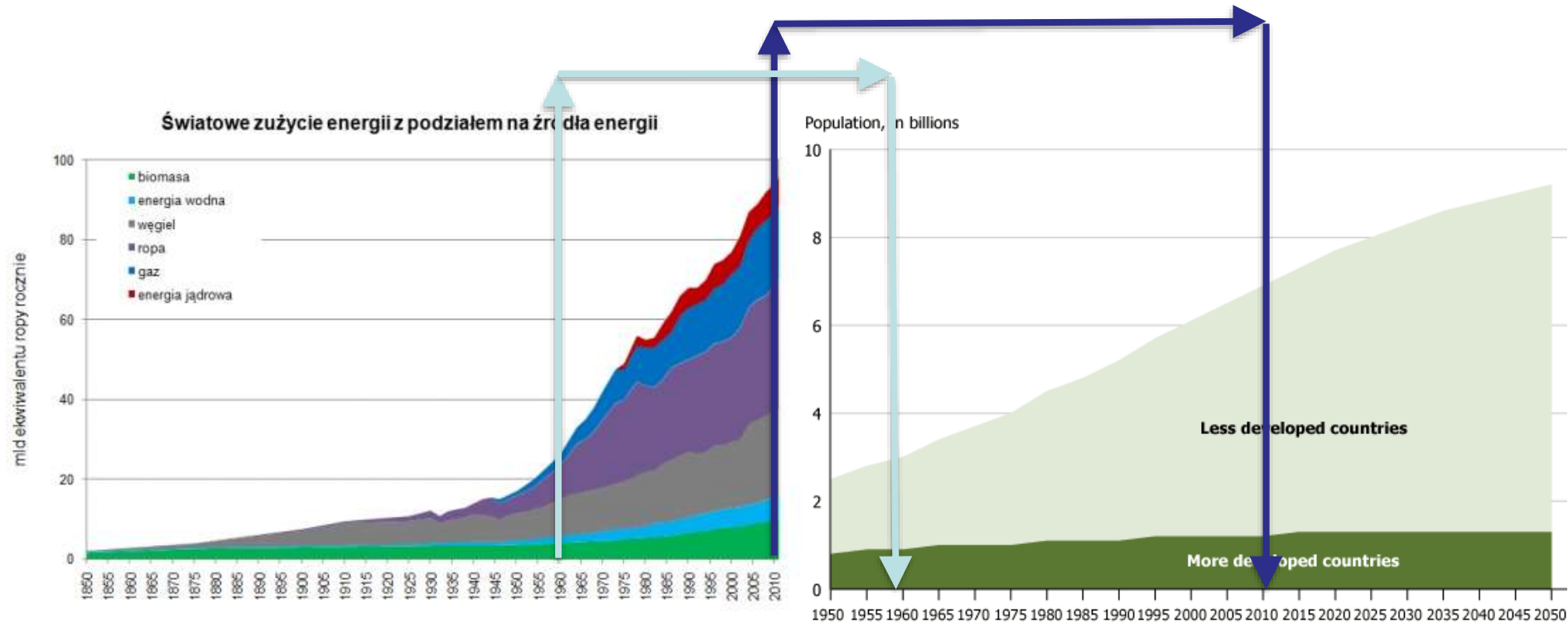

Zużycie energii na świecie

Ilustracja: Światowe zużycie energii z podziałem na źródła energii. Źródło: [B. Etemad, J. Luciani World Energy Production 1800-1985](#), BP World Energy 2012.

Czy ceny energii będą rosły?

Zużycie energii na
pokrycie potrzeb
rosnącej populacji

Źródło: B. Etemad, J. Luciani World Energy Production 1800-1985 , BP World Energy 2012.

Źródło: United Nations Population Division, World Population Prospects, The 2008 Revision..

Czy ceny energii będą rosły?

TABELA 7. Prognoza zapotrzebowania na moc i braki mocy zainstalowanej do roku 2050

TABLE 7. The forecast of power demand and a lack of installed capacity by 2050

Rok	Moc zainstalowana [GW]	Wycofania [GW]	Nowe moce wytwórcze [GW]	Prognoza zapotrzebowania na moc [GW]	Braki mocy zainstalowanej [GW]
2016	40,44	–	–	–	–
2020	–	4,97	5,82	46,00	4,70
2030	–	4,78	–	51,00	14,43
2040	–	8,19	–	56,00	27,63
2050	–	3,90	–	67,00	43,27

Źródło: Radosław Szczerbowski, Prognoza rozwoju polskiego sektora wytwórczego do 2050 roku – scenariusz węglowy

60% elektrowni jest starsza niż 30 lat
Koszt ich odbudowy/modernizacji będzie musiał być przeniesiony na ceny energii.

Czy ceny energii będą rosły?

Prognozy hurtowych cen energii elektrycznej

Wzrost cen energii elektrycznej na lata 2019-2021

Wzrosty od początku notowań kontraktów BASE z dostawą na dany rok na warszawskiej Towarowej Giełdzie Energii | Dane: TGE | 19 lipca 2018

wysokie napięcie.pl

Czy ceny energii będą rosły?

3.4. Prognoza cen energii elektrycznej i ciepła sieciowego

Przewiduje się istotny wzrost cen energii elektrycznej i ciepła sieciowego spowodowany wzrostem wymagań ekologicznych, zwłaszcza opłat za uprawnienia do emisji CO₂, i wzrostem cen nośników energii pierwotnej (Tabele 15 i 16).

Tabela 15. Ceny energii elektrycznej [zł'07/MWh]

	2006	2010	2015	2020	2025	2030
Przemysł	233,5	300,9	364,4	474,2	485,4	483,3
Gospodarstwa domowe	344,5	422,7	490,9	605,1	615,1	611,5

Tabela 16. Ceny ciepła sieciowego [zł'07/GJ]

	2006	2010	2015	2020	2025	2030
Przemysł	24,6	30,3	32,2	36,4	40,4	42,3
Gospodarstwa domowe	29,4	36,5	39,2	44,6	50,5	52,1

Prognozy hurtowych cen energii elektrycznej

Ministerstwo Gospodarki PROGNOZA ZAPOTRZEBOWANIA NA PALIWA I ENERGIĘ DO 2030 ROKU

Załącznik 2.

do „Polityki energetycznej Polski do 2030 roku”

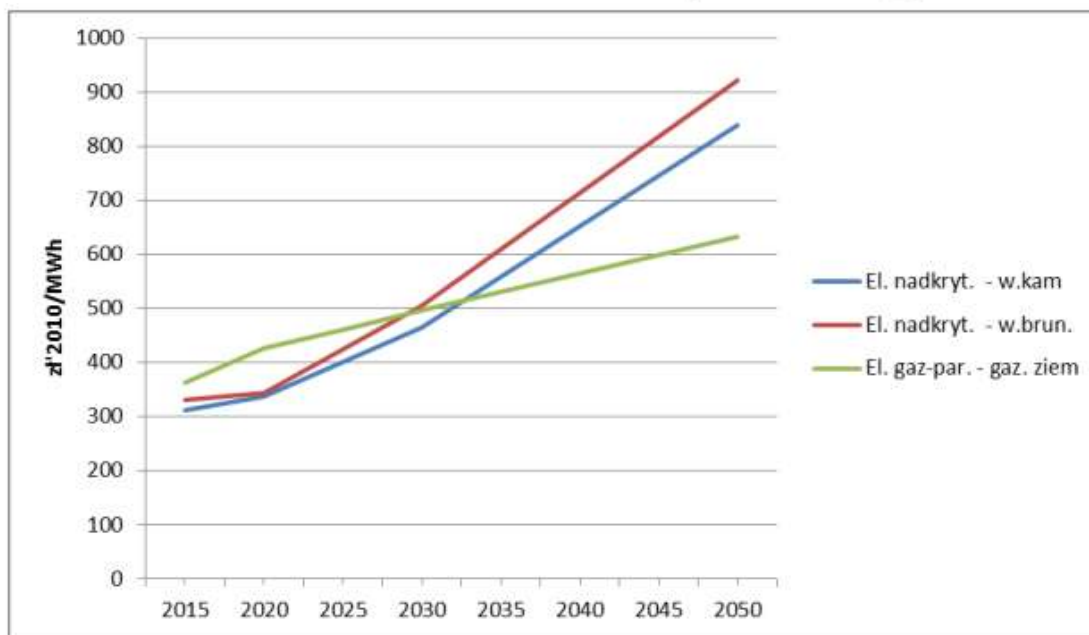
Warszawa, 10 listopada 2009 r.

Czy ceny energii będą rosły?

Wstępna ocena uzgodnień klimatycznych
szczytu unijnego 23 października 2014 z
perspektywy Polski

Prognozy hurtowych cen energii
elektrycznej

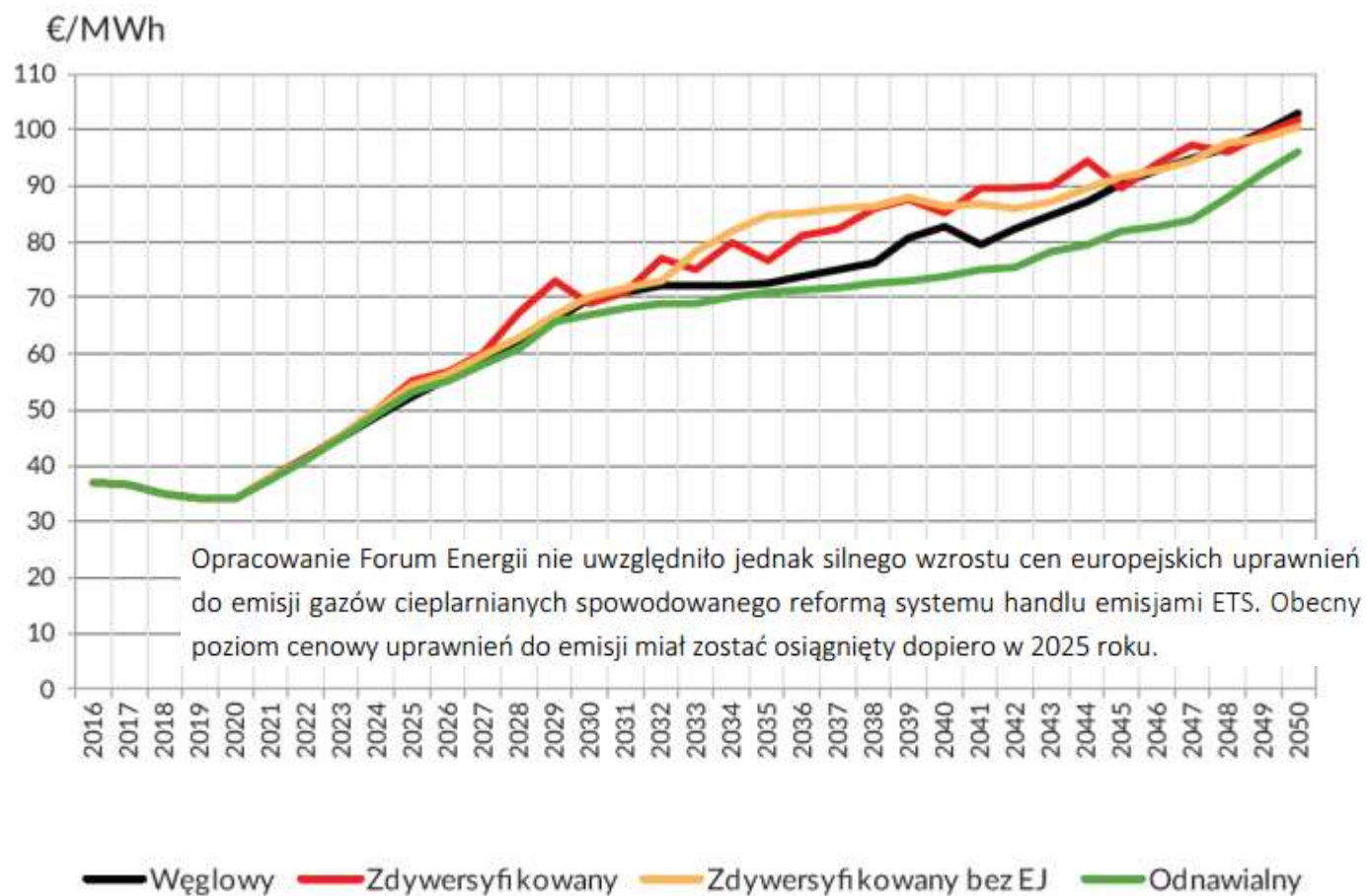
Bolesław Jankowski, Badania Systemowe „EnerSys”

Rys. 10. Koszty wytwarzania energii elektrycznej przy rosnących cenach CO₂ zgodnych z projekcjami
KE dla polityki dekarbonizacji

Czy ceny energii będą rosły?

Prognozy hurtowych cen energii elektrycznej – 2017 r.

Rys.8 Hurtowe ceny energii elektrycznej

Dziękuję za uwagę

Marek Amrozy

Prokurent, Kierownik Działu Efektywności Energetycznej
Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A.
mamrozy@nape.pl

Efektywność energetyczna = niższy koszt energii

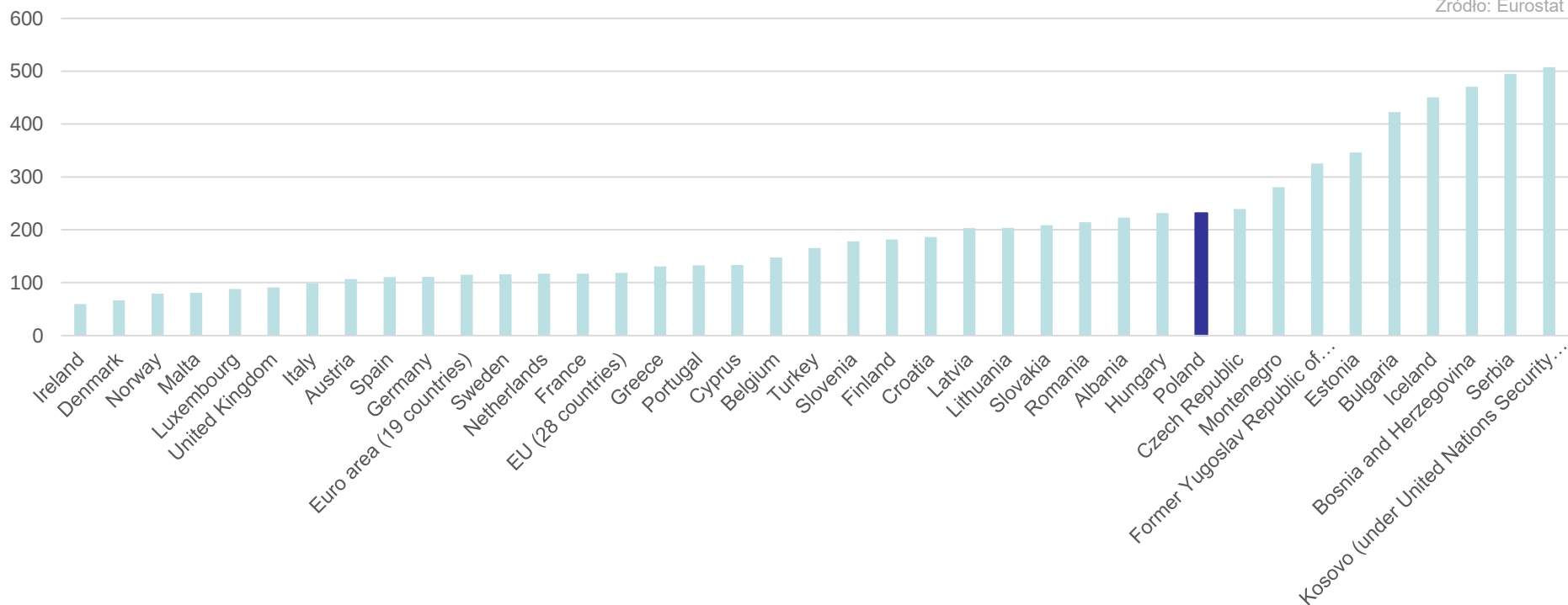
Efektywność energetyczna to „szóste paliwo”

Efektywność energetyczna = niższy koszt energii

wskaźnik energochłonności gospodarki [toe/1000€ - rok 2016]

Źródło: Eurostat

Energochłonność

- dane z 2014:

Polska – 234, EU28 – 122,
Irlandia – 75 kgoe/1000€

- dane z 2015:

Polska – 227, EU28 – 120,
Irlandia – 59 kgoe/1000€

- dane z 2016:

Polska – 231, EU28 – 119,
Irlandia – 59 kgoe/1000€

Efektywność energetyczna = niższy koszt energii

Efektywność energetyczna = odwrotność energochłonności

- oficjalna definicja:

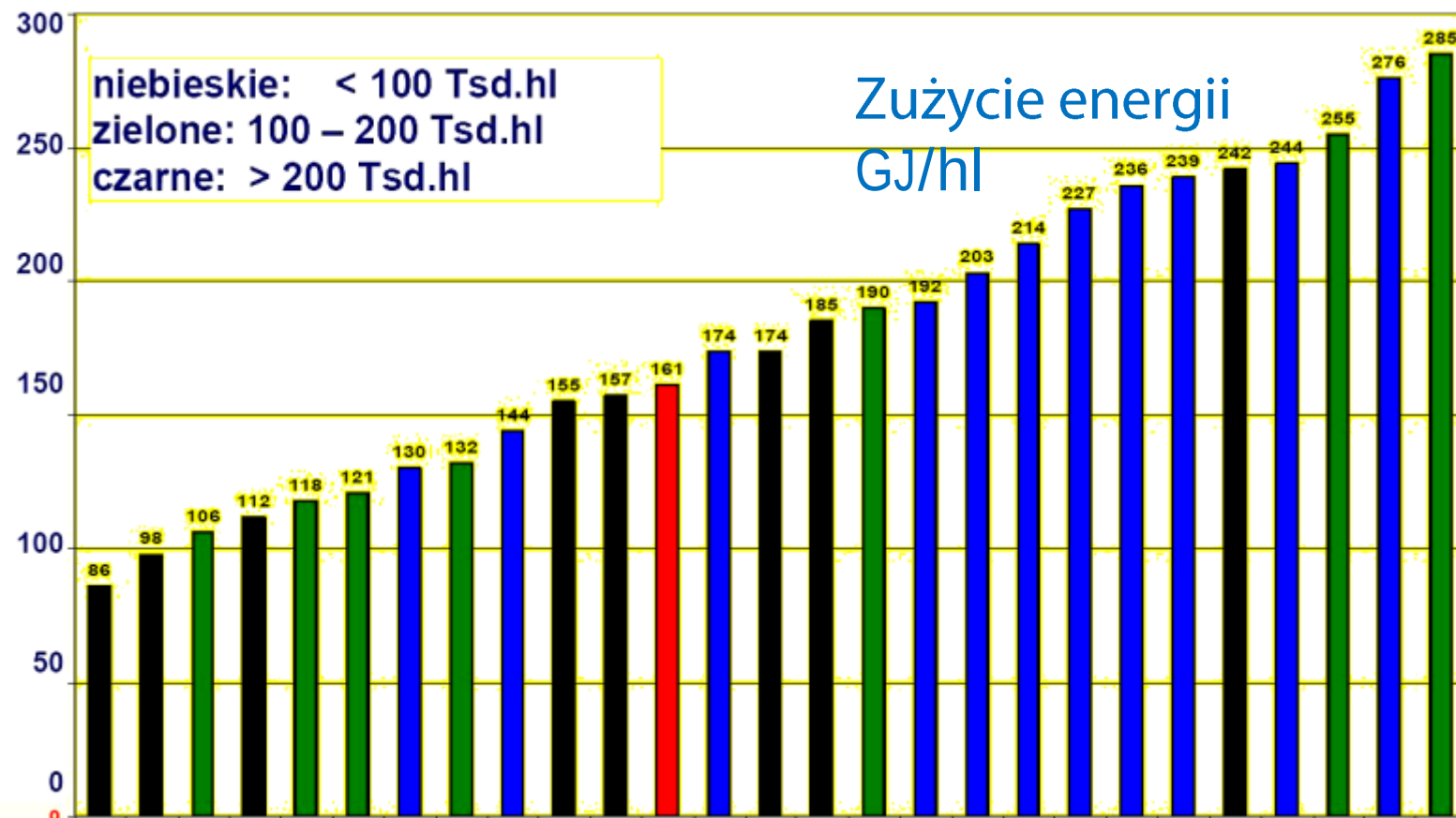
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady
z dnia 25 października 2012 r., nr 2012/27/UE

stosunek uzyskanych wyników, usług, towarów lub energii
do wkładu energii

- albo:

„szóste paliwo”

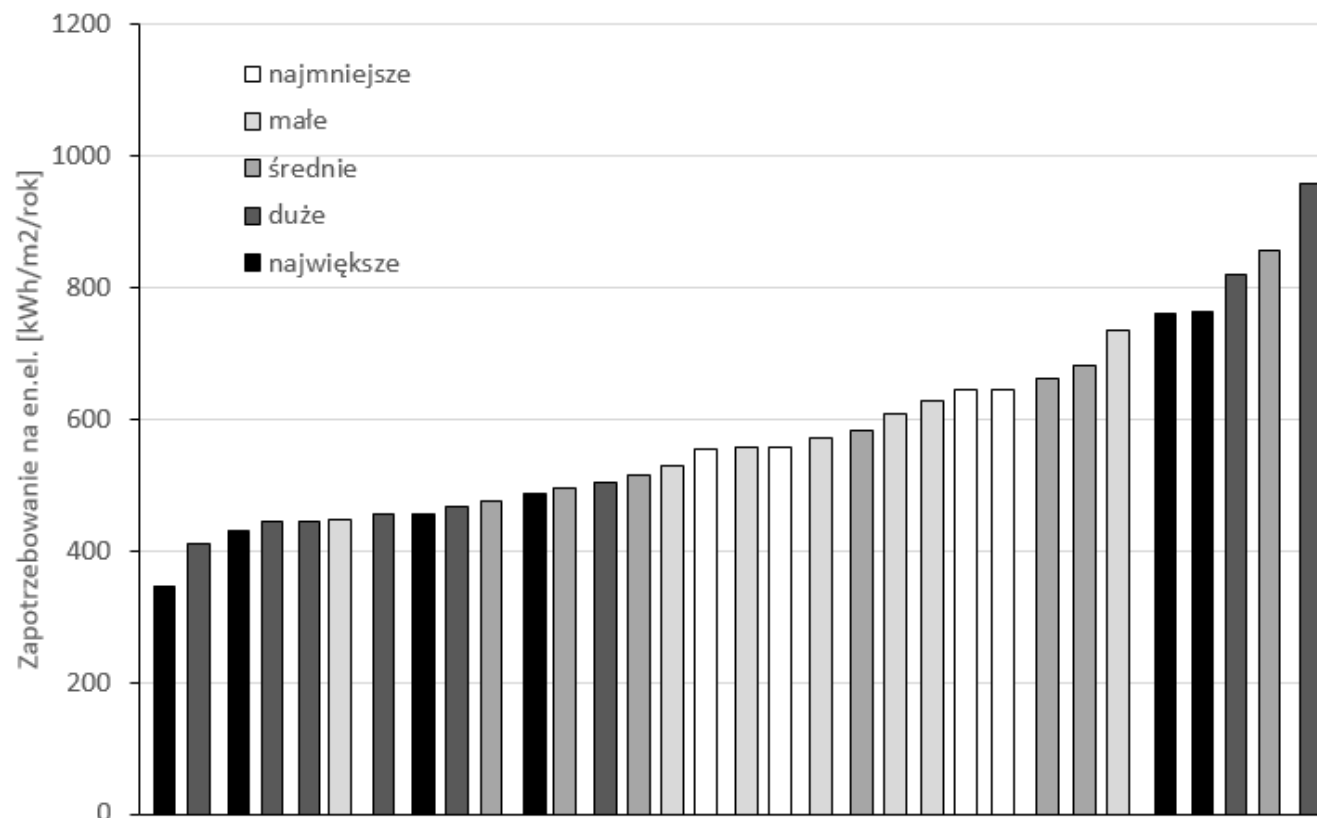
Efektywność energetyczna = niższy koszt energii

Odwrotność efektywności energetycznej = energochłonność
np. na jednostkę produktu

Efektywność energetyczna = niższy koszt energii

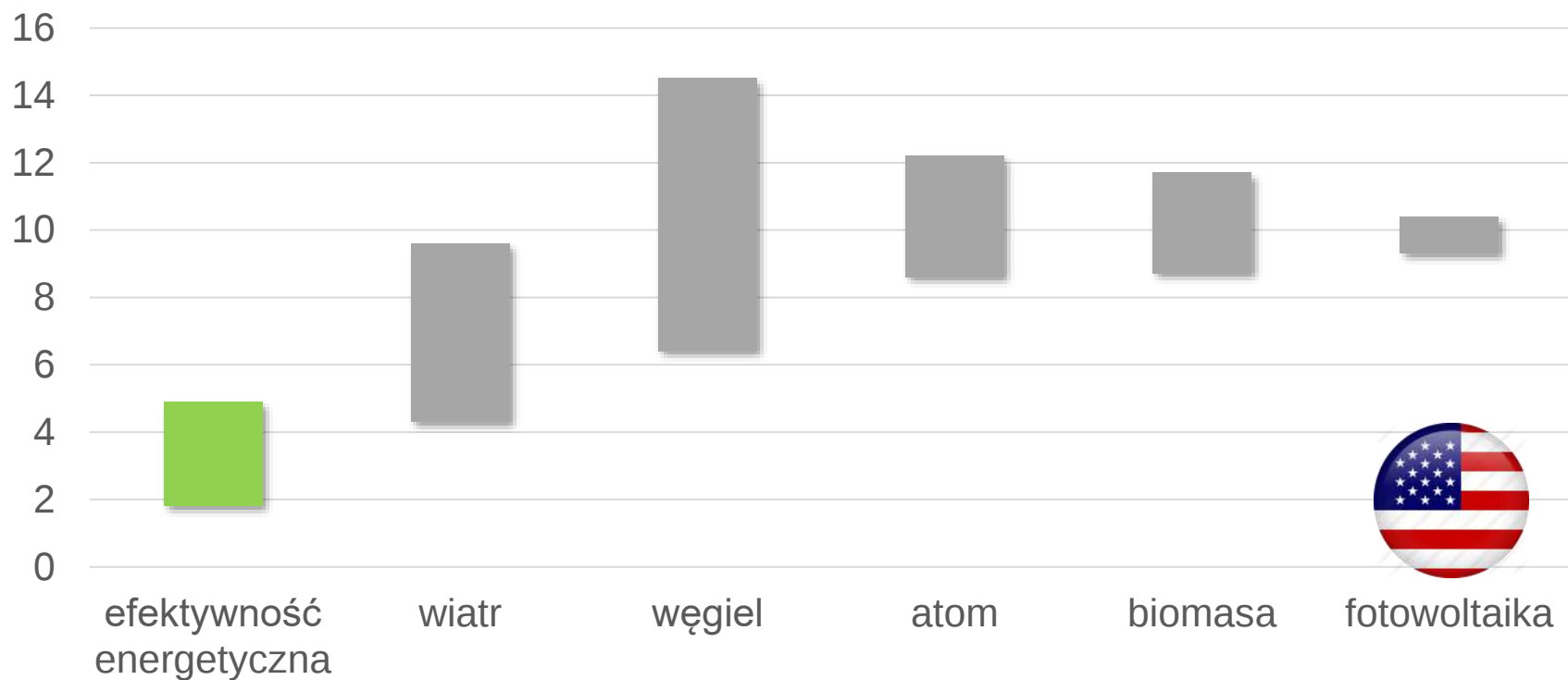
Przykład (sklepy osiedlowe)

Odwrotność efektywności energetycznej = energochłonność
np. na jednostkę powierzchni

Efektywność energetyczna to „szóste paliwo”

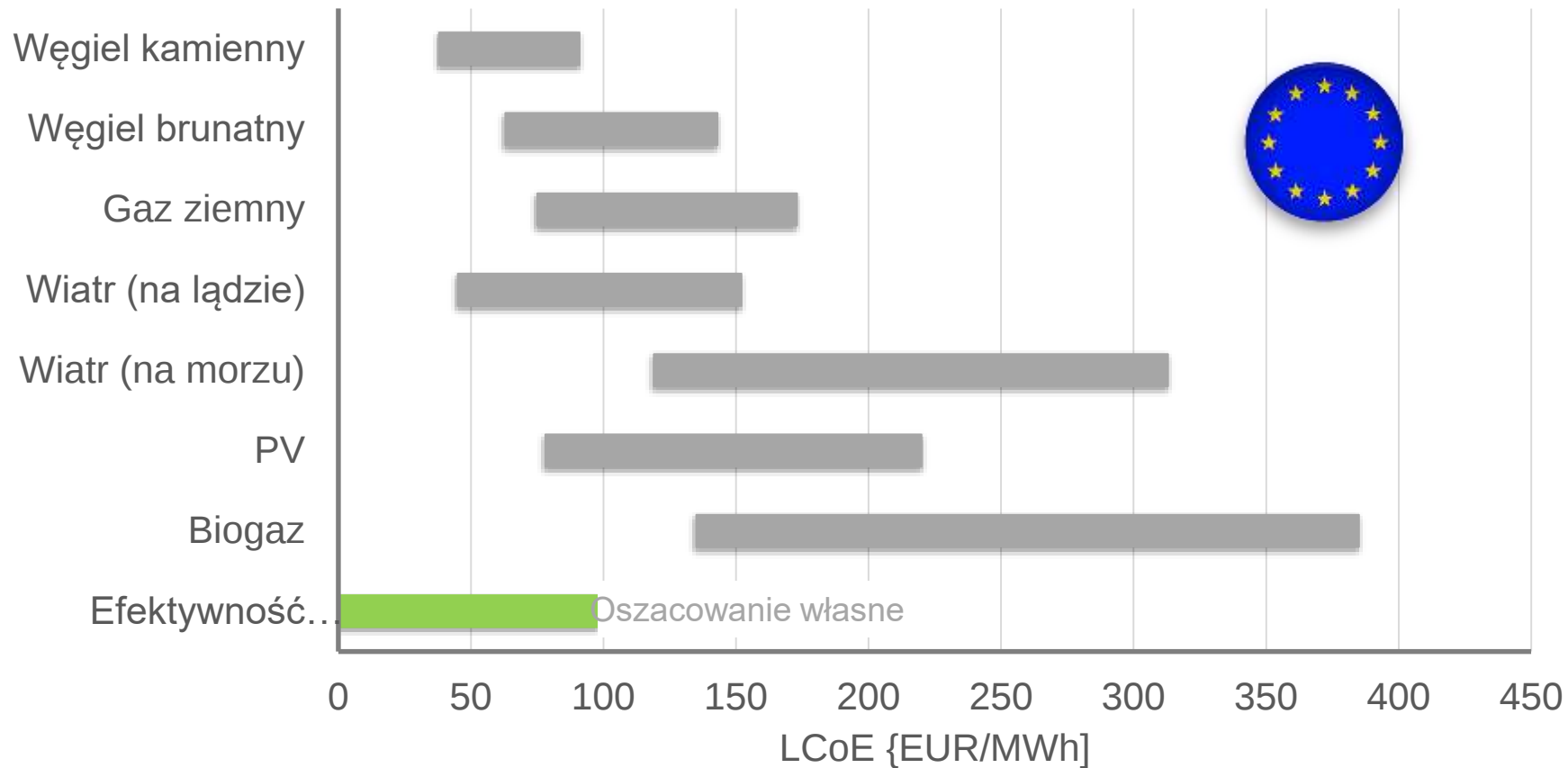
LCoE – jednostkowy uśredniony koszt produkcji energii elektrycznej w cyklu życia (US cent/kWh)

LCoE – uśredniony koszt produkcji jednostki energii w cyklu życia, lub uśredniony koszt zaoszczędzonej jednostki energii

Źródło: American Council for an Energy-Efficient Economy 2013

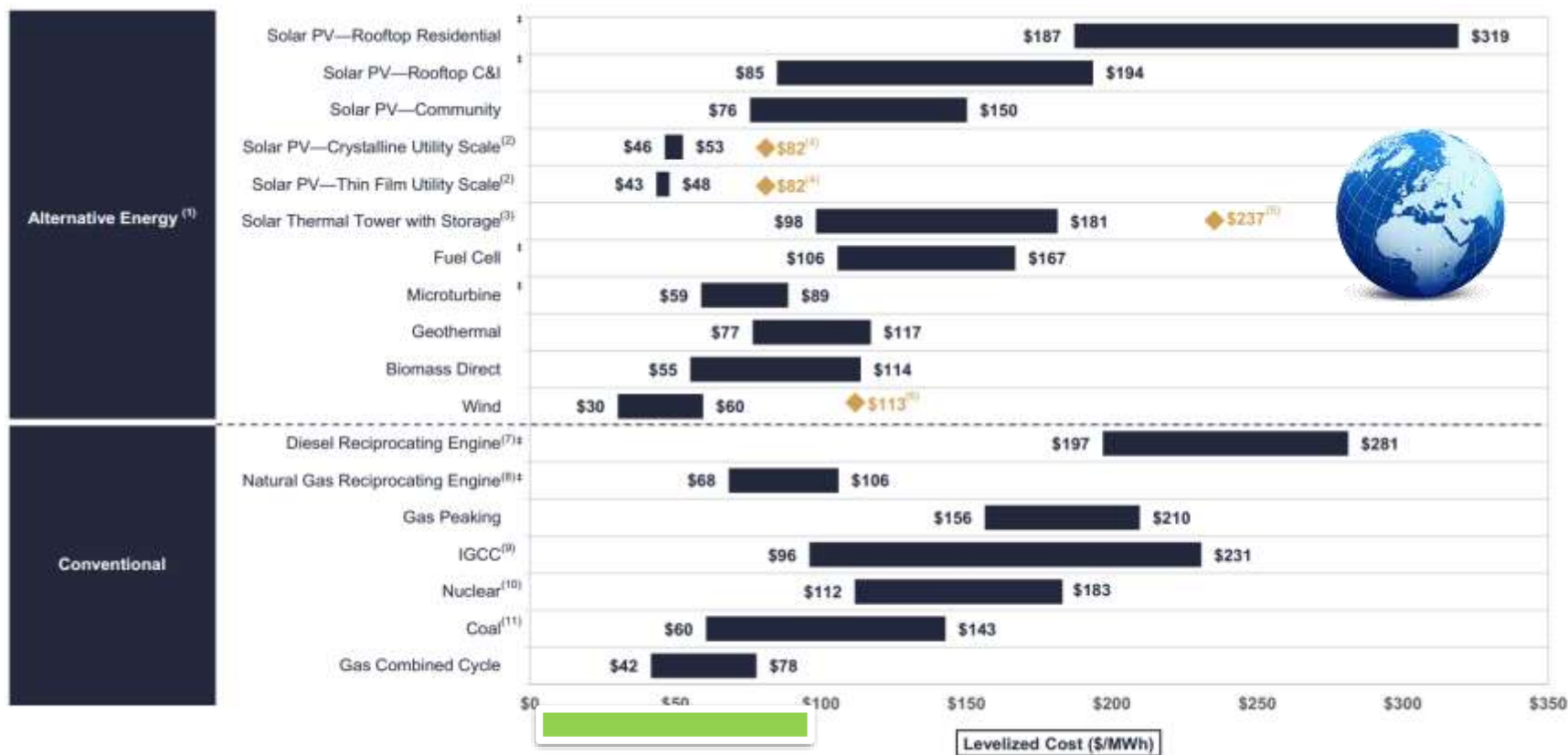
Efektywność energetyczna to „szóste paliwo”

LCoE – uśredniony koszt produkcji jednostki energii w cyklu życia, lub uśredniony koszt zaoszczędzonej jednostki energii

Źródło "Levelized cost of electricity renewable energy technologies" (PDF). Fraunhofer ISE. 2013. Retrieved 6 May 2014

Efektywność energetyczna to „szóste paliwo”

LCoE – uśredniony koszt produkcji jednostki energii w cyklu życia, lub uśredniony koszt zaoszczędzonej jednostki energii

Source: Lazard estimates.

Źródło: LAZARD'S LEVELIZED COST OF ENERGY ANALYSIS — VERSION 11.0 2017

Efektywność energetyczna to „szóste paliwo”

EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNĄ można traktować tak samo jak źródła energii, a ENERGIA ZAOSZCZĘDZONA jest niemal zawsze tańsza od wyprodukowanej – czyli EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA jest przeważnie najtańszym źródłem energii.

ENERGIA ZAOSZCZĘDZONA zawsze oznacza niższą emisję zanieczyszczeń.

Energy efficiency first!

Brussels, 30.11.2016
COM(2016) 860 final

EUROPEAN
COMMISSION

Clean Energy For All Europeans

The tabled package pursues three main goals:

- **Putting energy efficiency first**
- Achieving global leadership in renewable energies
- Providing a fair deal for consumers

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności

- (2) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE⁹ jest elementem realizacji unii energetycznej, zgodnie z którym efektywność energetyczna powinna być traktowana jako pełnoprawne źródło energii. Zasada „efektywność energetyczna przede wszystkim” powinna być uwzględniana przy określaniu nowych przepisów po stronie podaży i innych obszarów polityki.

Energy efficiency first!

L 328/210

PL

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej

21.12.2018

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2018/2002

z dnia 11 grudnia 2018 r.

zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej

- (3) Efektywność energetyczną należy uznać za kluczowy element i jedno z głównych kryteriów przyszłych decyzji inwestycyjnych dotyczących infrastruktury energetycznej w Unii.

Dziękuję za uwagę

Marek Amrozy

Prokurent, Kierownik Działu Efektywności Energetycznej
Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A.
mamrozy@nape.pl

„Białe certyfikaty” System dofinansowania

Efektywność energetyczna – legislacja

Ustawa o efektywności energetycznej z 2011 r była wprowadzona na ograniczony z góry określony okres lat 2011-2016.

Aktualna ustawa z 2016 r jest wprowadzona bez ograniczenia terminu ważności, czyli przewiduje się jej obowiązywanie w dłuższym okresie, ale...

Bruksela, dnia 30.11.2016 r.
COM(2016) 761 final

2016/0376 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej

Efektywność energetyczna – legislacja

Ustawa określa:

- 1) zasady opracowania krajowego planu działań dotyczącego efektywności energetycznej;
- 2) zadania jednostek sektora publicznego w zakresie efektywności energetycznej;
- 3) **zasady realizacji obowiązku uzyskania oszczędności energii;**
- 4) **zasady przeprowadzania audytu energetycznego przedsiębiorstwa.**

Efektywność energetyczna – legislacja

Audyt energetyczny przedsiębiorstwa

≠

Audyt efektywności energetycznej *[przedsięwzięcia]*

≠

Audyt energetyczny *[termomodernizacja budynku]*

≠

Audit Systemu Zarządzania Energią *[ISO50001]*

„Białe certyfikaty”

Białe certyfikaty (świadczenia efektywności energetycznej) – system zachęty do realizacji modernizacji zwiększających efektywność energetyczną instalacji/obiektów

Warszawa, dnia 13 października 2017 r.

Poz. 1912

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ENERGII¹⁾

z dnia 5 października 2017 r.

w sprawie szczegółowego zakresu i sposobu sporządzania audytu efektywności energetycznej oraz metod obliczania oszczędności energii²⁾

Na podstawie art. 29 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. poz. 831) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowy zakres i sposób sporządzania audytu efektywności energetycznej, zwanego dalej „audytem”;
- 2) wzór karty audytu;
- 3) szczegółowy sposób i tryb weryfikacji audytu, o której mowa w art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej, zwanego dalej „ustawą”;
- 4) dane i metody, które mogą być wykorzystywane przy określaniu i weryfikacji uzyskanych oszczędności energii;
- 5) sposób sporządzania oceny efektywności energetycznej dostarczania ciepła, o której mowa w art. 25 ust. 3 ustawy;
- 6) współczynniki sprawności procesów przetwarzania energii pierwotnej w energię finalną;
- 7) sposób przeliczania jednostek energii na porównywalne jednostki.

§ 2. 1. Audyt w zakresie:

- 1) oceny stanu technicznego oraz analizy zużycia energii przez obiekt, urządzenie techniczne lub instalację obejmującą

Warszawa, dnia 12 grudnia 2016 r.

Poz. 1184

OBWIESZCZENIE MINISTRA ENERGII¹⁾

z dnia 23 listopada 2016 r.

w sprawie szczegółowego wykazu przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej

Na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. poz. 831) ogłasza się szczegółowy wykaz przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, zawarty w załączniku do obwieszczenia.

Minister Energii: *K. Jachowicz*

„Białe certyfikaty”

Białe certyfikaty (świadectwa efektywności energetycznej) – system zachęty (!!!) do realizacji modernizacji zwiększających efektywność energetyczną instalacji/obiektów (!!!)

(!!!) 1 – O białe certyfikaty należy starać się przed podjęciem ostatecznej decyzji o realizacji przedsięwzięcia

(!!!) 2 – Zwiększanie efektywności energetycznej instalacji istniejących – nie dla instalacji zupełnie nowych, których wcześniej nie było

„Białe certyfikaty”

Uzyskiwanie i umarzanie „białych certyfikatów” – jedna z metod wykonania obowiązku uzyskania oszczędności energii u odbiorców końcowych przez „podmioty zobowiązane”, np. przedsiębiorstwo energetyczne.

Świadectwa efektywności energetycznej - są przedstawiane Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki i stanowią dowód zrealizowania przedsięwzięć na rzecz poprawy efektywności energetycznej przez odbiorców końcowych.

„Białe certyfikaty” – towar giełdowy na Towarowej Giełdzie Energii (TGE), którym obracać może dowolny podmiot poprzez domy maklerskie

Audyt efektywności energetycznej – dokument potwierdzający ilość energii planowanej do „zaoszczędzenia”.

„Białe certyfikaty”

Białe certyfikaty (świadczenia efektywności energetycznej) – system zachęty do realizacji modernizacji zwiększających efektywność energetyczną instalacji/obiektów

Ustawa o efektywności energetycznej:

Art. 19. 1. Poprawie efektywności energetycznej służą następujące rodzaje przedsięwzięć:

- 1) izolacja instalacji przemysłowych;
- 2) przebudowa lub remont budynku wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi;
- 3) modernizacja lub wymiana:
  - a) oświetlenia,
  - b) urządzeń i instalacji wykorzystywanych w procesach przemysłowych lub w procesach energetycznych lub telekomunikacyjnych lub informatycznych,
  - c) lokalnych sieci ciepłowniczych i lokalnych źródeł ciepła w rozumieniu art. 2 pkt 6 i 7 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów,
  - d) modernizacja lub wymiana urządzeń przeznaczonych do użytku domowego;
- 4) odzyskiwanie energii, w tym odzyskiwanie energii w procesach przemysłowych;
- 5) ograniczenie strat:
  - a) związanych z poborem energii biernej,
  - b) sieciowych związanych z przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej lub gazu ziemnego,
  - c) na transformacji,
  - d) w sieciach ciepłowniczych,
  - e) związanych z systemami zasilania urządzeń telekomunikacyjnych lub informatycznych;
- 6) stosowanie, do ogrzewania lub chłodzenia obiektów, energii wytwarzanej w instalacjach odnawialnego źródła energii, ciepła użytkowego w wysokosprawnej kogeneracji w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne lub ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych.

2. Minister właściwy do spraw energii ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, szczegółowy wykaz przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej.

SZCZEGÓŁOWY WYKAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ SŁUŻĄCYCH POPRAWIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

1. Przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej w zakresie izolacji instalacji przemysłowych:

- 1) modernizacja i wymiana izolacji termicznej rurociągów ciepłowniczych, pieców oraz ciągów technologicznych w obiektach (np. izolacja rurociągów, zbiorników, kotłów, kanałów spalin, turbin, urządzeń oczyszczających gazy wlotowe, armatury przemysłowej, wymienników ciepła, pieców grzewczych oraz odtwarzanie wymurówki, wymiana materiałów ogniotrwałych, warstw izolacyjnych w piecach);
- 2) izolacja termiczna systemów transportu mediów technologicznych w obrębie procesu przemysłowego, w tym urządzeń transportowych, przygotowania półproduktów i produktów oraz sieci ciepłowniczych, wodnych i gazowych.

2. Przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej w zakresie przebudowy lub remontu budynku wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi, w tym przedsięwzięcia termomodernizacyjne i remontowe w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. z 2014 r. poz. 712 oraz z 2016 r. poz. 615 i 1250):

- 1) docieplenie ścian, stropów, podłóg na gruncie, fundamentów, stropodachów lub dachów;
- 2) modernizacja lub wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, świetlików, bram wjazdowych lub zmiana powierzchni przeszkleń w przegrodach zewnętrznych budynków;
- 3) montaż urządzeń zaciemniających okna;
- 4) modernizacja systemu ogrzewania lub systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej (np. izolacja cieplna, równoważenie hydrauliczne, zastosowanie wysokosprawnych źródeł ciepła wraz z automatyką, zmniejszenie strat ciepła związanych z jego akumulacją, regulacją oraz wykorzystywaniem);
- 5) likwidacja liniowych i punktowych mostków cieplnych;
- 6) modernizacja systemu wentylacji polegająca na:
  - a) montażu układu odzysku ciepła (rekuperacji),
  - b) zastosowaniu gruntowych wymienników ciepła,
  - c) izolacji kanałów nawiewnych i wywiewnych transportujących powietrze wentylacyjne,
  - d) montażu systemów optymalizujących strumień objętości oraz parametry jakościowe powietrza wentylacyjnego doprowadzanego do pomieszczeń w zależności od potrzeb użytkownika;
- 7) modernizacja systemu klimatyzacji poprzez dostosowanie tego systemu do potrzeb użytkowych budynku (np. dostosowanie strumienia powietrza do rzeczywistego obciążenia, zastosowanie układów z bezpośrednim odparowaniem, opartych o indywidualne klimatyzatory lub zastosowanie alternatywnych metod chłodzenia);

„Białe certyfikaty” – kluczowe etapy procedury

Krok 1 – Złożenie wniosku o wydanie świadectwa efektywności energetycznej

- Podmiot, który **zamierza** realizować przedsięwzięcie energooszczędnościowe (**lub podmiot upoważniony!**) zgłasza do Prezesa URE **wniosek o wydanie świadectwa** efektywności energetycznej podając jednocześnie wielkość przewidzianych do uzyskania oszczędności energii.
- Wnioski przyjmowane są **w trybie ciągłym**.
- Nie ma ograniczeń dotyczącej liczby składanych wniosków przez przedsiębiorstwo, ale każde przedsięwzięcie może uzyskać białe certyfikaty tylko raz.
- Kwalifikują się przedsięwzięcia, które charakteryzują się roczną oszczędnością energii finalnej powyżej 10 toe w ciągu roku.

„Białe certyfikaty” – kluczowe etapy procedury

Podmiot zgłaszający wniosek do URE

określa we wniosku:

- rodzaj przedsięwzięcia oraz miejsce realizacji,
- ilość energii zaoszczędzonej średnio w ciągu roku w wyniku realizacji przedsięwzięcia, wyrażoną w toe,
- okres uzyskiwania oszczędności energii dla danego przedsięwzięcia w latach,

oraz dołącza:

- audyt efektywności energetycznej,
- oświadczenie o treści podanej w ustawie,
- informację o źródle finansowania,
- harmonogram realizacji przedsięwzięcia

„Białe certyfikaty” – kluczowe etapy procedury

Warunki kwalifikacji przedsięwzięcia do uzyskania białych certyfikatów:

Audyt obejmuje przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia jednego rodzaju, a więc audyt:

- może obejmować kilka przedsięwzięć, ale tego samego rodzaju jak np. przebudowa kilku budynków lub modernizacja oświetlenia w kilku obiektach i na kilku terenach,
- nie może obejmować różnych przedsięwzięć np. zagadnień cieplnych i elektroenergetycznych.

Dla przedsięwzięć różnego rodzaju trzeba opracować odrębne audyty.

„Białe certyfikaty” – kluczowe etapy procedury

Krok 2 – Przyjęcie wniosku przez URE

URE dokonuje oceny wniosku o wydanie świadectwa

- Jeżeli wniosek nie zawiera wymaganych danych lub dokumentów, Prezes URE wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku. Termin na uzupełnienie – 7 dni.
- Po stwierdzeniu prawidłowości wniosku Prezes URE wydaje świadectwo w terminie 45 dni od dnia złożenia wniosku, a w terminie 7 dni po wydaniu świadectwa zamieszcza informację o wydanych świadectwach wraz z kartą audytu efektywności energetycznej w BIP URE.

„Białe certyfikaty” – kluczowe etapy procedury

Wydanie świadectwa efektywności energetycznej

- Ustawowo w ciągu 45 dni od wpłynięcia wniosku o wydanie świadectwa efektywności energetycznej, Prezes URE wydaje świadectwo podmiotowi, który się o nie ubiega.
-> w praktyce trwa to nawet kilka miesięcy
- Po uzyskaniu świadectwa, podmiot jest zobowiązany do zrealizowania przedsięwzięcia.
- Przyznane świadectwo efektywności energetycznej nie jest przekazywane na TGE, dopóki podmiot realizujący przedsięwzięcie nie złoży zawiadomienia o zakończeniu realizacji przedsięwzięcia.

„Białe certyfikaty” – kluczowe etapy procedury

Krok 3 – Realizacja przedsięwzięcia

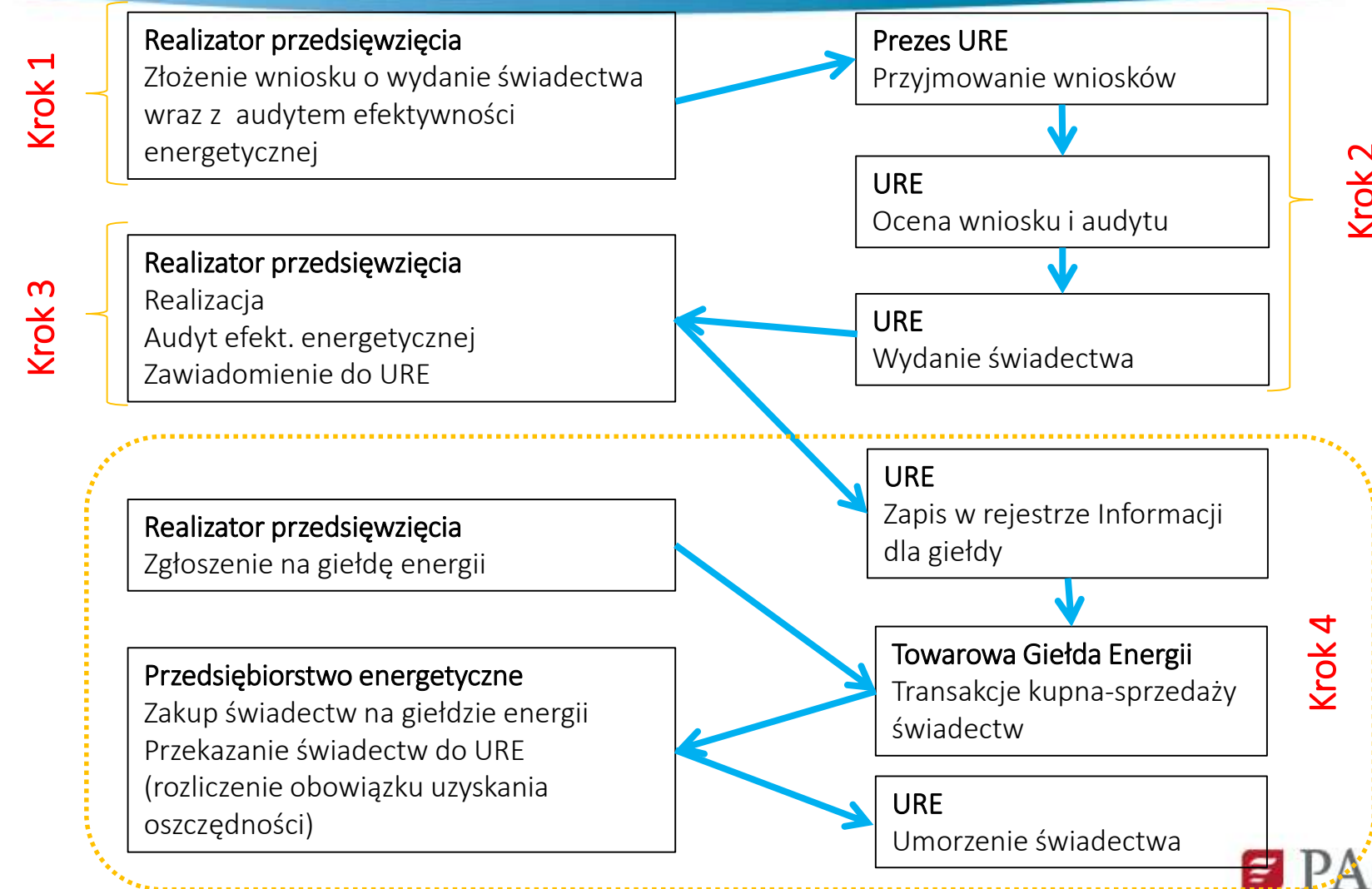
- Podmiot realizuje przedsięwzięcie.
- W terminie do 45 dni po zakończeniu przedsięwzięcia, podmiot ma obowiązek złożyć zawiadomienie o zakończeniu realizacji przedsięwzięcia.
- W zawiadomieniu podmiot składa oświadczenie potwierdzające uzyskane oszczędności zgodnie ze złożonym wnioskiem (realizacja przedsięwzięcia zgodnie z audytem efektywności energetycznej).
- Jeżeli oszczędność energii finalnej zgodnie z audytem przekraczała 100 toe, po zakończeniu przedsięwzięcia musi zostać przeprowadzony ponowny audyt efektywności energetycznej i dołączony do zawiadomienia o zakończeniu realizacji przedsięwzięcia.
- Audyt „po” i audyt „przed” nie może być zrealizowany przez tego samego audytora.

„Białe certyfikaty” – kluczowe etapy procedury

Postępowanie po przyznaniu białych certyfikatów

- Informacja o przyznaniu białych certyfikatów - **URE**
  - Białe certyfikaty jeszcze nie są zarejestrowane na TGE!
- Zawiadomienie o zakończeniu realizacji przedsięwzięcia – **Przedsiębiorca lub podmiot upoważniony**
- Zarejestrowanie białych certyfikatów na TGE - **URE**
- Założenie konta na TGE – **Przedsiębiorca lub podmiot upoważniony**
  - Najlepiej zrobić to poprzez dom maklerski
- Obrót prawami majątkowymi na TGE – **Makler**

„Białe certyfikaty” – kluczowe etapy procedury

Dziękuję za uwagę

Marek Amrozy

Prokurent, Kierownik Działu Efektywności Energetycznej
Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A.
mamrozy@nape.pl

„Białe certyfikaty” Przykłady przedsięwzięć modernizacyjnych i możliwego do pozyskania dofinansowania

„Białe certyfikaty” – przykłady modernizacji

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA ENERGII¹⁾
z dnia 23 listopada 2016 r.**

w sprawie szczegółowego wykazu przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej

Załącznik do obwieszczenia Ministra Energii
z dnia 23 listopada 2016 r. (poz. 1184)

SZCZEGÓŁOWY WYKAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ SŁUŻĄCYCH POPRAWIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

1. Przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej w zakresie izolacji instalacji przemysłowych:

- 1) modernizacja i wymiana izolacji termicznej rurociągów ciepłowniczych, pieców oraz ciągów technologicznych w obiektach (np. izolacja rurociągów, zbiorników, kotłów, kanałów spalin, turbin, urządzeń oczyszczających gazy wlotowe, armatury przemysłowej, wymienników ciepła, pieców grzewczych oraz odtwarzanie wymurówki, wymiana materiałów ogniotrwałych, warstw izolacyjnych w piecach);
- 2) izolacja termiczna systemów transportu mediów technologicznych w obrębie procesu przemysłowego, w tym urządzeń transportowych, przygotowania półproduktów i produktów oraz sieci ciepłowniczych, wodnych i gazowych.

„Białe certyfikaty” – przykłady modernizacji

IZOLACJA FILTRÓW INSTALACJI WENTYLACYJNEJ

- Fabryka mebli
- Instalacja wentylacji – odpylanie
- Filtry w obudowie z blachy stalowej znajdują się poza halą produkcyjną
- Powierzchnia obudowy filtrów to ok. 200 m²
- 100% recyrkulacja powietrza
- Bardzo tanie ciepło produkowane z odpadu drzewnego (cena ok. 10 zł/MWh)

„Białe certyfikaty” – przykłady modernizacji

IZOLACJA FILTRÓW

Pozycja	Jednostka	Stan istniejący	Wariant 1
A	[m2]	200	
Sd	[dzień·K]	4291	
U0 , U1	[W/m2K]	25,00	1,00
sprawność systemu CO	[0-1]	0,59	0,59
obniżenie dobowe	[0-1]	0,81	0,81
obniżenie tygodniowe	[0-1]	1,00	1,00
Zużycie energii finalnej	[kWh/rok]	704 501	28 180
Zmniejszenie zużycia	[kWh/rok]	-	676 321
	[toe/rok]	-	58
Roczne oszczędności	[zł/rok]	-	6 763
Nakłady inwestycyjne	[zł]	-	100 000,00
SPBT	[lata]	-	14,8

Szacunkowa wartość białych certyfikatów [zł]: 95 953

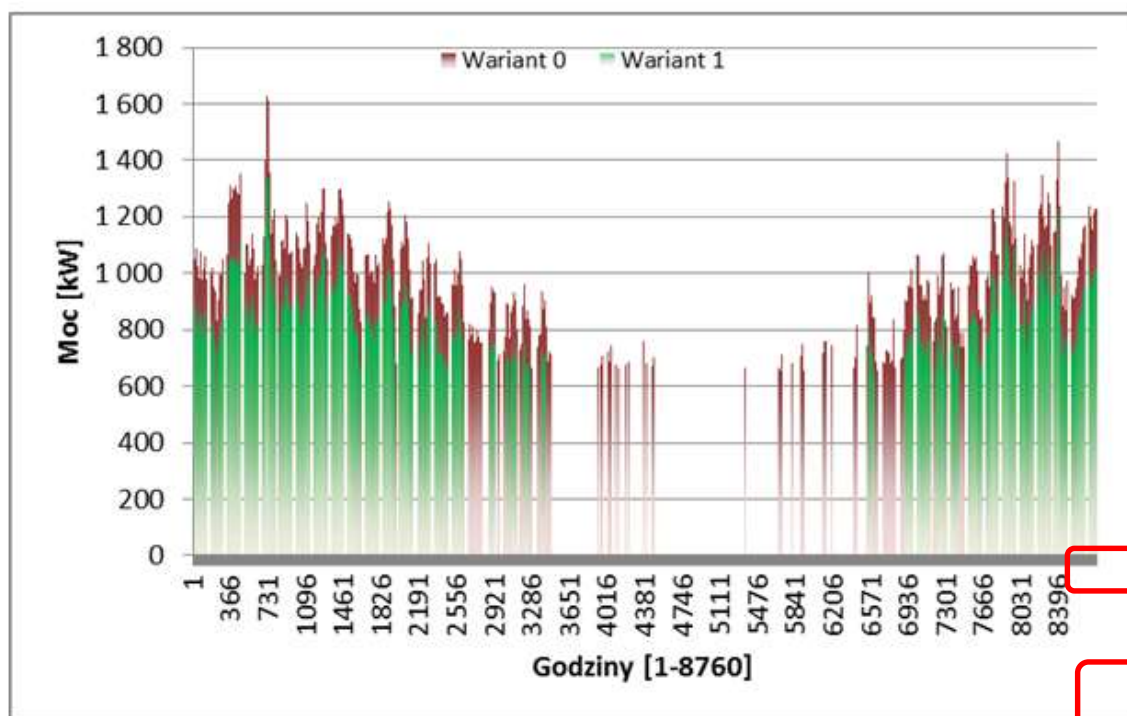
„Białe certyfikaty” – przykłady modernizacji

ODZYSK CIEPŁA

- Fabryka mebli
- Instalacja wentylacji usuwa zanieczyszczone ciepłe powietrze z linii lakierni
- Jedna centrala wentylacyjna
- Możliwość zagospodarowania odzyskanego ciepła
- Bardzo tanie ciepło produkowane z odpadu drzewnego (cena ok. 10 zł/MWh)

„Białe certyfikaty” – przykłady modernizacji

ODZYSK CIEPŁA

Pozycja	Jednostka	Stan istniejący	Wariant 1
Zużycie energii użytkowej	[kWh/rok]	4 122 425	2 747 729
wytwarzanie	[0-1]	0,85	0,85
regulacja	[0-1]	0,77	0,77
przesył	[0-1]	0,96	0,96
akumulacja	[0-1]	1,00	1,00
sprawność systemu CO	[0-1]	0,63	0,63
Zużycie energii finalnej	[kWh/rok]	6 561 028	4 373 136
Zmniejszenie zużycia	[kWh/rok]	-	2 187 892
	[toe/rok]	-	188
Roczne koszty energii	[zł/rok]	65 610,28	43 731,36
Roczne oszczędności	[zł/rok]	-	21 879
Nakłady inwestycyjne	[zł]	-	77 000,00
SPBT	[lata]	-	3,5

Szacunkowa wartość białych certyfikatów [zł]:

310 406

„Białe certyfikaty” – przykłady modernizacji

WYMIANA NAPĘDÓW WENTYLATORÓW

- Fabryka mebli
- Instalacja wentylacji – odpylanie
- Łącznie 11 napędów o sumarycznej mocy 291 kW
- Cena energii elektrycznej 300 zł/MWh
- Opłata za moc zamówioną 10 000 zł/MW/m-c

„Białe certyfikaty” – przykłady modernizacji

WYMIANA NAPĘDÓW WENTYLATORÓW

Pozycja	Jednostka	Stan obecny	Wariant 1
Moc zainstalowana	[kW]	291	262
Roczne koszty mocy zamówionej	[zł/rok]	34 920	31 428
Oszczędności - moc zamówiona	[zł/rok]	-	3 492
Zużycie energii	[kWh/rok]	1 555 539	1 325 373
Zmniejszenie zużycia energii	[kWh/rok]	-	230 166
Zmniejszenie zużycia energii	[toe/rok]	-	19,8
Oszczędności - zużycie	[zł/rok]	-	69 050
Oszczędności - suma	[zł/rok]	-	72 542
Nakłady inwestycyjne	[zł]	-	477 500
SPBT	[lata]	-	6,9

Szacunkowa wartość białych certyfikatów [zł]: 32 655

„Białe certyfikaty” – podsumowanie

PODSUMOWANIE mechanizmu „Białych Certyfikatów”

- Działania skutkujące poprawą efektywności energetycznej mogą być przedmiotem wniosku o wydanie świadectw efektywności energetycznej.
- Wartość białych certyfikatów może przekraczać nakłady inwestycyjne związane z danym działaniem, gdyż są wyliczane wyłącznie na podstawie zmniejszenia zużycia energii finalnej.
- Do wniosku na wydanie świadectw efektywności energetycznej musi być załączony audyt efektywności energetycznej (co innego niż audyt energetyczny, świadectwo charakterystyki energetycznej, itp.)
- Procedurę może zrealizować podmiot upoważniony, niekoniecznie sam realizator przedsięwzięcia

Dziękuję za uwagę

Marek Amrozy

Prokurent, Kierownik Działu Efektywności Energetycznej
Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A.
mamrozy@nape.pl

Audyt energetyczny przedsiębiorstwa i Systemy Zarządzania Energią – ISO 50001

Audyt energetyczny przedsiębiorstwa

Obowiązek wykonania audytu energetycznego

Art. 36 Ustawy o efektywności energetycznej z dnia 20.05.2016r.

1. Przedsiębiorca w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, z wyjątkiem mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy przeprowadza co 4 lata audyt energetyczny przedsiębiorstwa lub zleca jego przeprowadzenie.

2. Przepisu ust.1 nie stosuje się do przedsiębiorcy posiadającego system zarządzania energią (określony w Polskiej Normie dotyczącej systemów zarządzania energią, wymagań i zaleceń użytkowania) lub system zarządzania środowiskowego (UWAGA) – jeżeli w ramach tych systemów przeprowadzono audyt energetyczny przedsiębiorstwa

Audyt energetyczny przedsiębiorstwa

Art. 37. 1. Audyt energetyczny przedsiębiorstwa jest procedurą mającą na celu przeprowadzenie szczegółowych i potwierdzonych obliczeń dotyczących proponowanych przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej oraz dostarczenie informacji o potencjalnych oszczędnościach energii.

- 2) zawiera szczegółowy przegląd zużycia energii w budynkach lub zespołach budynków, w instalacjach przemysłowych oraz w transporcie, odpowiadających łącznie za co najmniej 90% całkowitego zużycia energii przez to przedsiębiorstwo;

Bilans zużycia energii + Analizy optymalizacyjne

Systemy Zarządzania Energią – ISO 50001

Koszty działalności:

W ilu organizacjach aktywnie i w sposób zorganizowany prowadzone są działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej i redukcji kosztów zużycia energii?

Czy ich obecny system zarządzania wystarczająco koncentruje się na aspektach energetycznych?

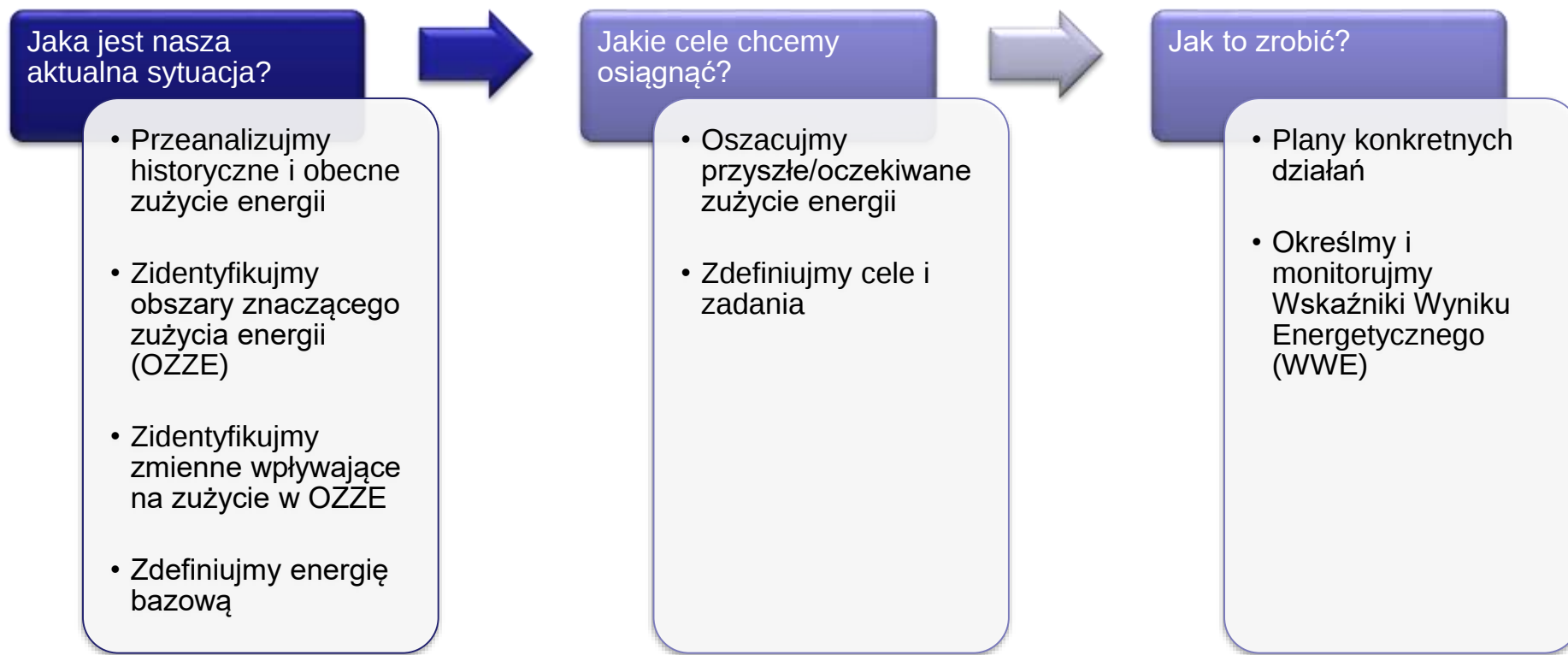
Systemy Zarządzania Energią – ISO 50001

Zarządzanie energią to nie tylko zagwarantowanie zasilania!

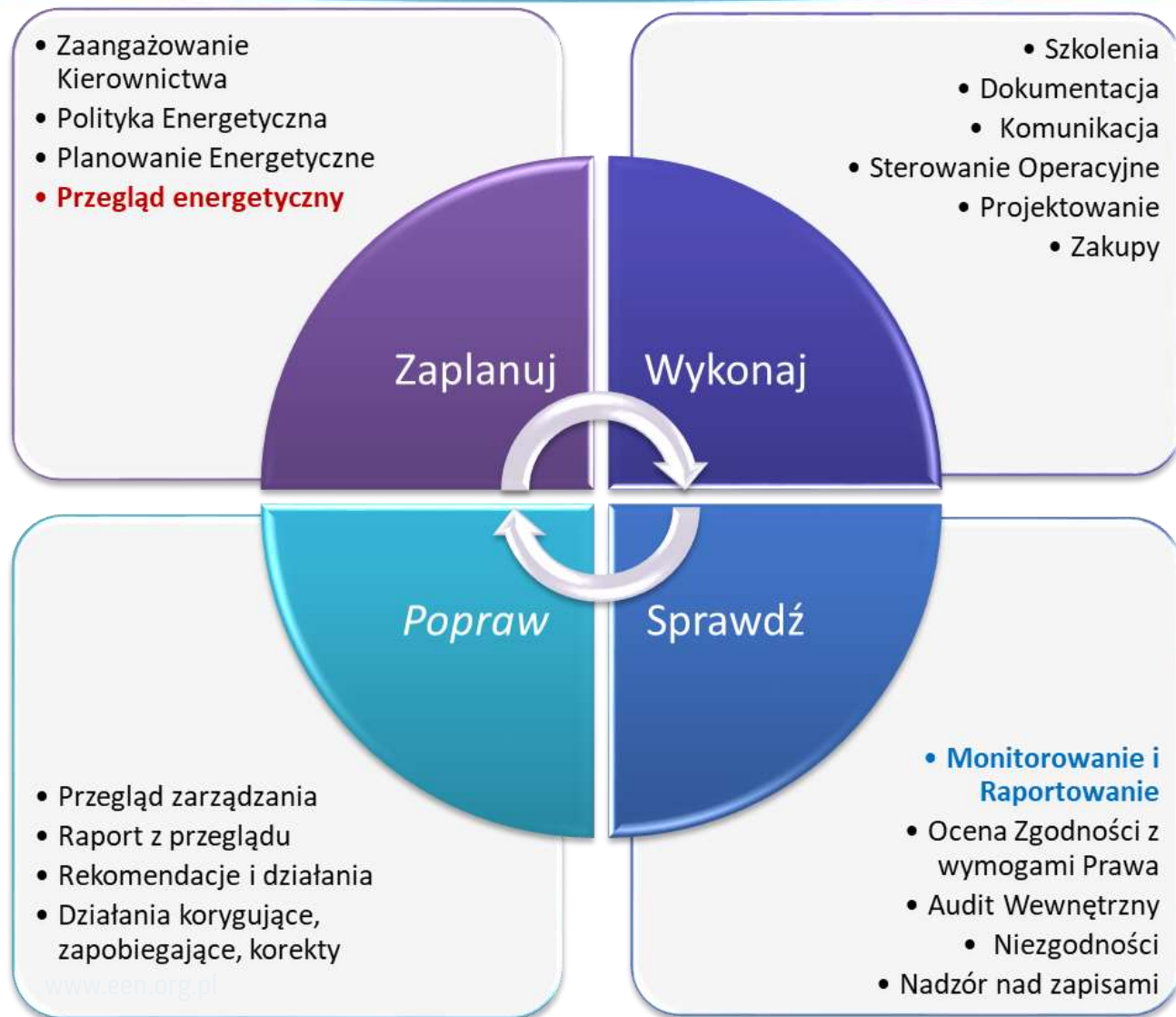
Systemy Zarządzania Energią – ISO 50001

- Systemy Zarządzania Energią (ISO 50001) – podejście systemowe

źródło: ISO 50001, A practical guide for SME's, ISO 2015

Systemy Zarządzania Energią – ISO 50001

Cykl Deminga:

Zaplanuj

Wykonaj

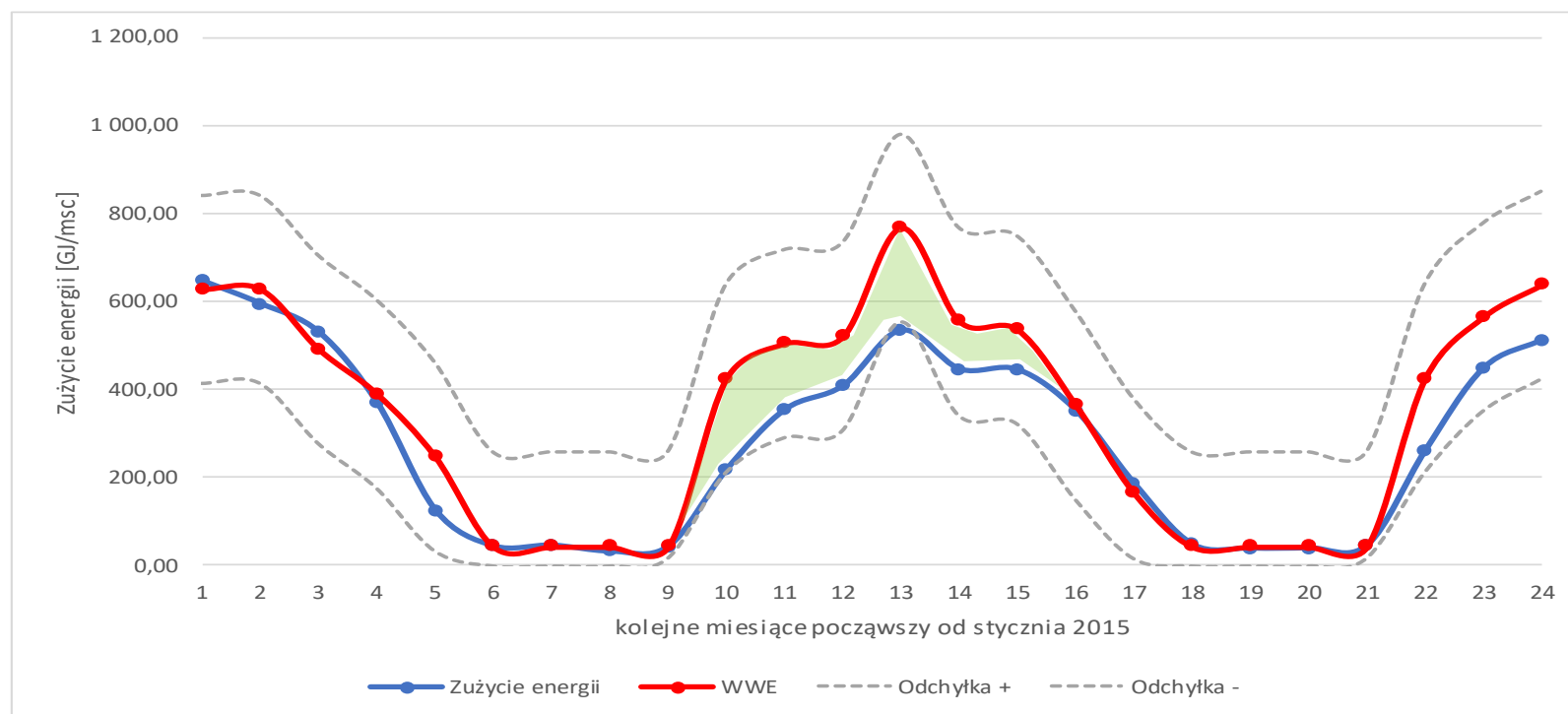
Sprawdź

Popraw

Systemy Zarządzania Energią – ISO 50001

Zgodnie z normą ISO 50001, dla obszarów Znaczącego Wykorzystania Energii (SEU) należy wyznaczyć **Wskaźnik Wyniku Energetycznego (WWE)** i go monitorować. Wskaźnik WWE dla przykładowego obiektu opisuje prognozowane miesięczne zużycie ciepła w zależności od temperatury zewnętrznej i w sezonie grzewczym wyraża się wzorem:

$$WWE = -31,71 \cdot T + 672,69 [GJ/msc] \pm 213,62GJ$$

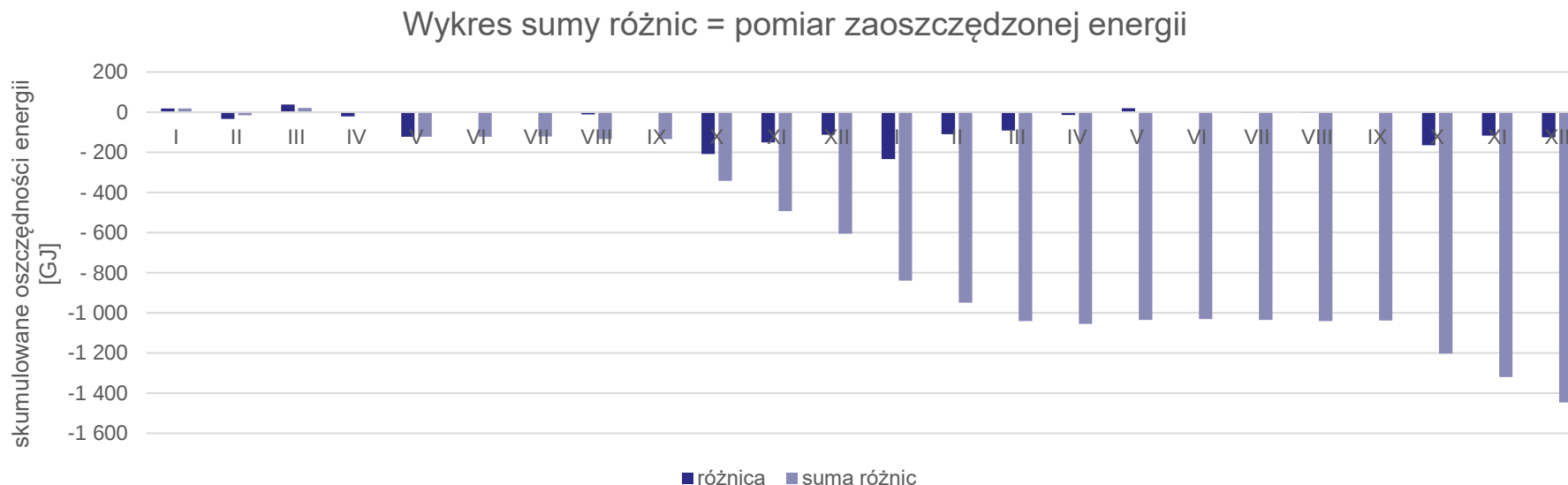

Opisywany obiekt został poddany termomodernizacji w okresie kwiecień-wrzesień 2015

Systemy Zarządzania Energią – ISO 50001

Zgodnie z normą ISO 50001, dla obszarów Znaczącego Wykorzystania Energii (SEU) należy monitorować rezultaty działań – np. poprzez pomiar **Wskaźnika Wyniku Energetycznego (WWE)**.

Wynik może przedstawiać sumaryczną ilość zaoszczędzonej energii i/lub jej kosztu.

Opisywany obiekt został poddany termomodernizacji w okresie kwiecień-wrzesień 2015. Rezultat działań zmierzony w okresie monitorowania – $1450 \text{ GJ} * 50 \text{ zł/GJ} = 72\,500 \text{ zł}$ kosztów zmiennych + redukcja opłat stałych.

Systemy Zarządzania Energią – ISO 50001

Dlaczego podejście systemowe (strategiczne)?

- Poprzez wprowadzenie SZE firmy mogą zaoszczędzić do **10% kosztów energii** w pierwszych latach po implementacji poprzez systematyczną identyfikację niepotrzebnych strat energii i eliminowaniu ich, wykorzystując proste środki zapobiegawcze.
– *DIN EN 16001: EnergyManagement Systems in Practice*
- Fundamentem SZE jest zdanie sobie sprawy z faktu, że w odróżnieniu od powszechnego przeświadczenia, energia JEST kosztem który może być kontrolowany. Faktem jest, że mocno zaangażowane organizacje pokazały **10%-15% redukcję zużycia energii** wykorzystując tylko zasoby budżetów operacyjnych dla wprowadzenia zmian w procesach i przyzwyczajeniach.
– *Paul Birkeland (Integrated RenewableEnergy)*
- Większość zakładów przemysłowych które wdrożyły SZE uzyskały średnio 2-3% redukcji wskaźnika intensywności zużycia energii w porównaniu z 1% redukcją możliwą do osiągnięcia przy normalnej operacji (w krajach takich jak Irlandia, Holandia, Dania, USA) Jednakże zakłady w których zarządzanie zużyciem energii jest koncepcją zupełnie nową mogą liczyć na oszczędności rzędu **10-20%** w pierwszych dwóch latach.
– *Lawrence Berkley National Laboratory*

Systemy Zarządzania Energią – ISO 50001

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOAL 9
INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE

Koszty / oszczędności
– ISO 50001

Enterprise Case Study 1

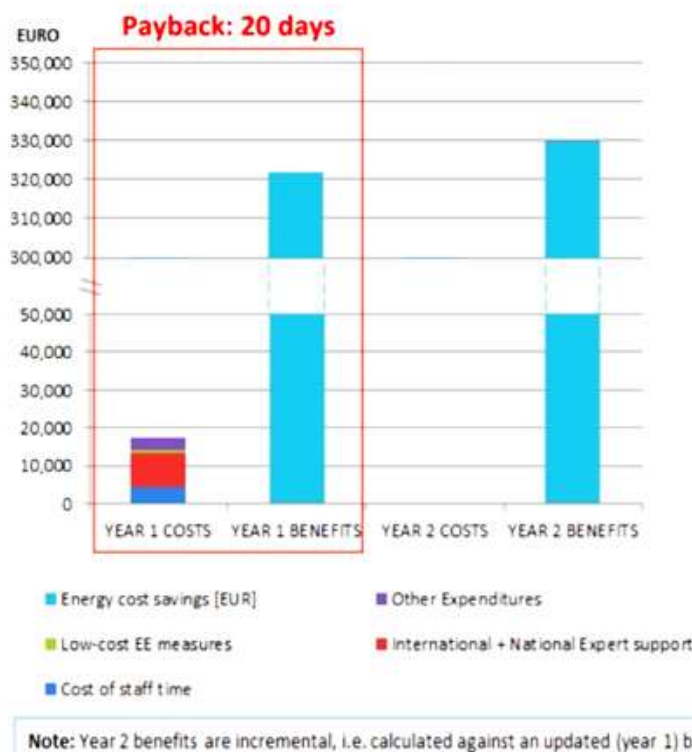
- Mining and Energy Combine (REK) Bitola meets over 70% of country's electricity demand
- 700 MW Coal-lignite TPP
- Total electricity own-consumption in 2015: 322 GWh

Normalized electricity savings in year 1 (2016):

8,055 MWh Elec. (2.7%)

Estimated elec. savings in 5 years:

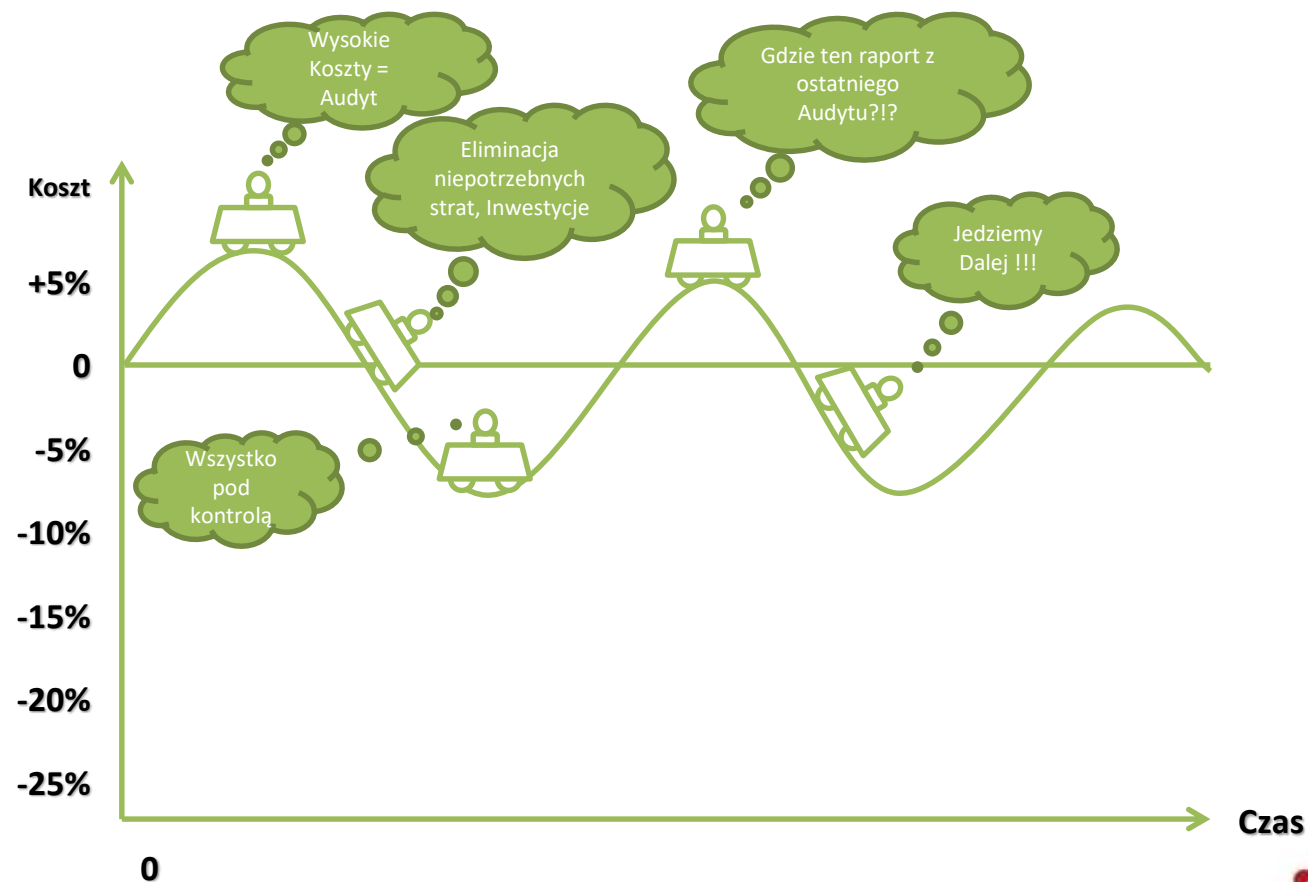
28,193 MWh Elec.

Systemy Zarządzania Energią – ISO 50001

Działania okresowe czy systematyczne?

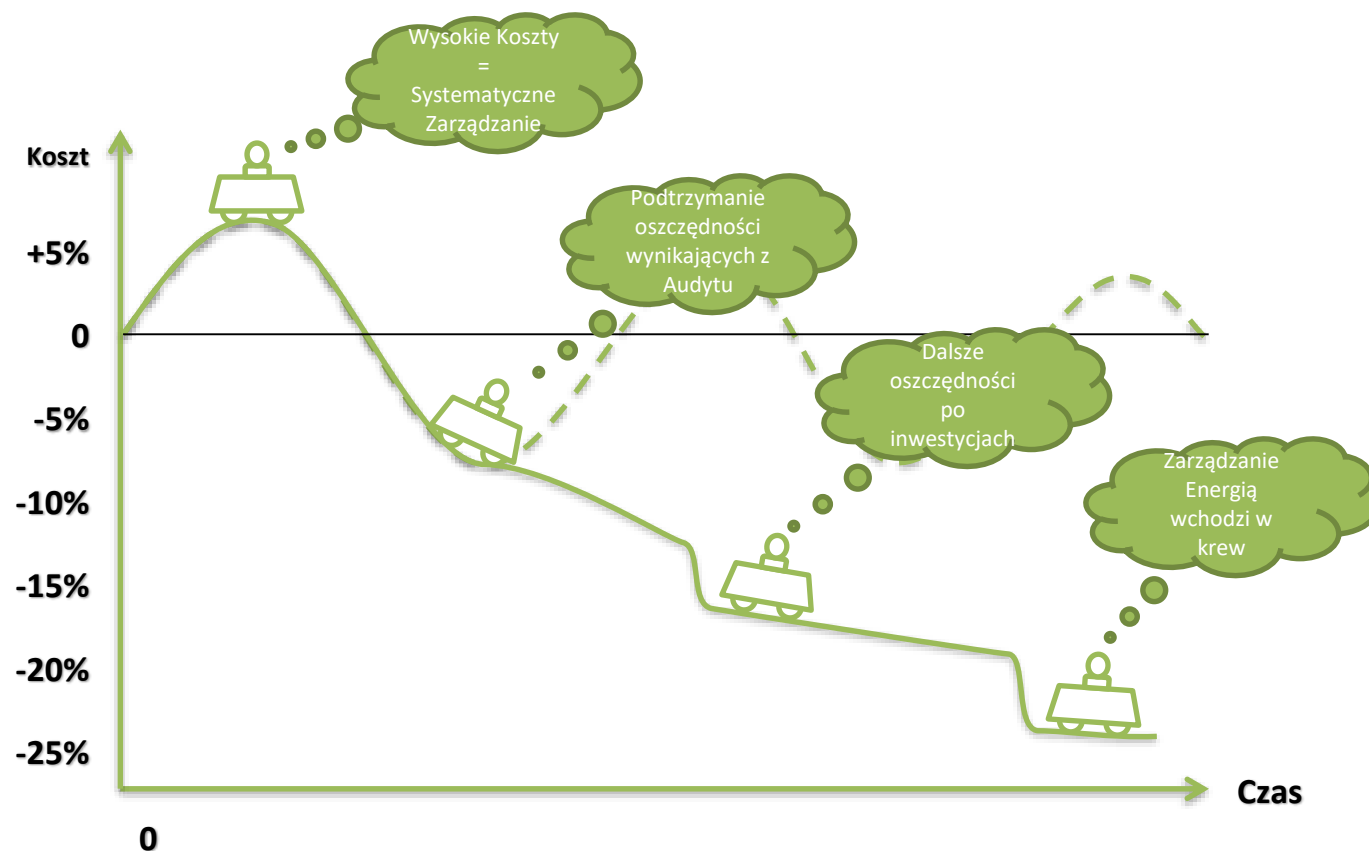
Audyt
energetyczny

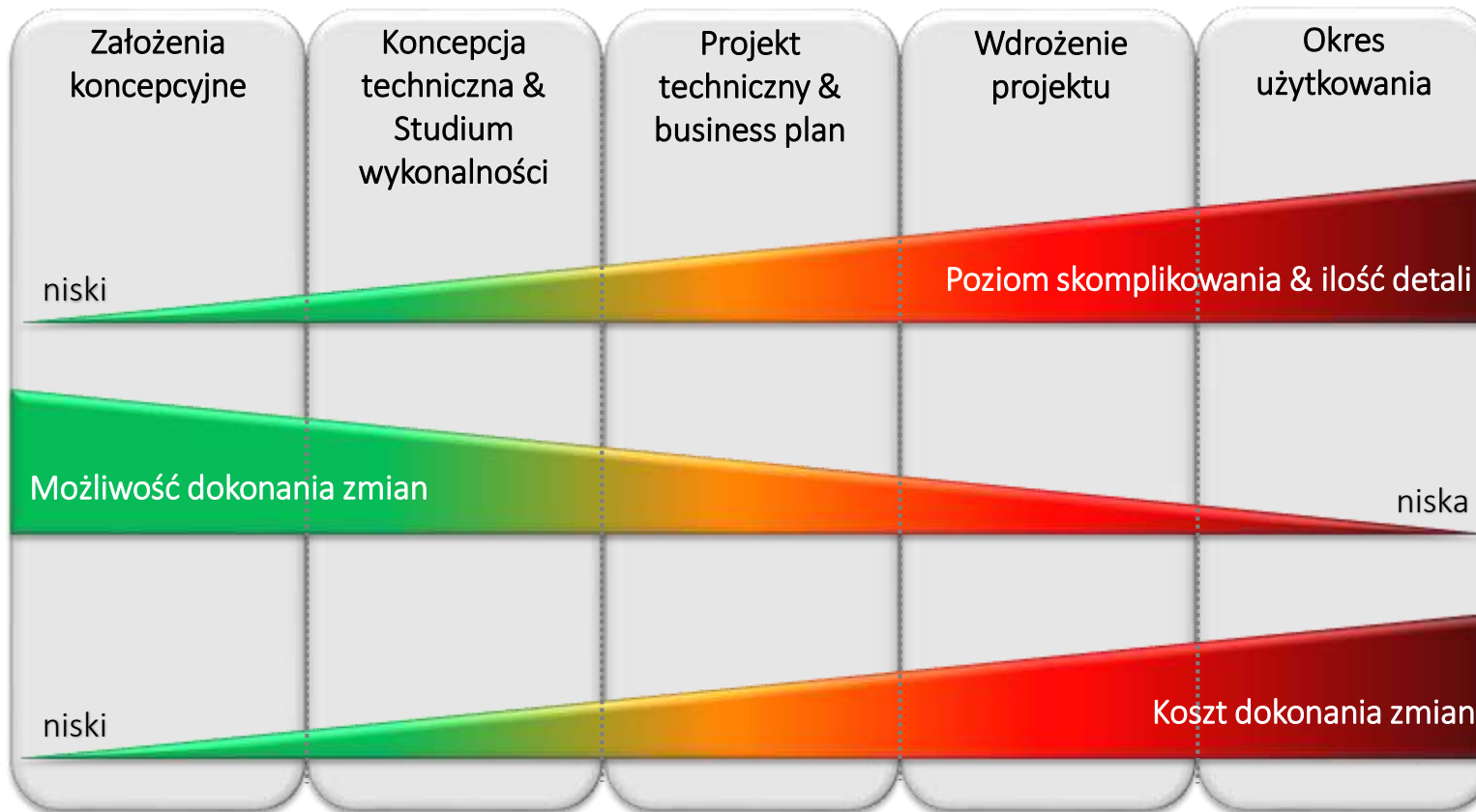
Systemy Zarządzania Energią – ISO 50001

Działania okresowe czy systematyczne?

System
Zarządzania
Energią
– ISO 50001

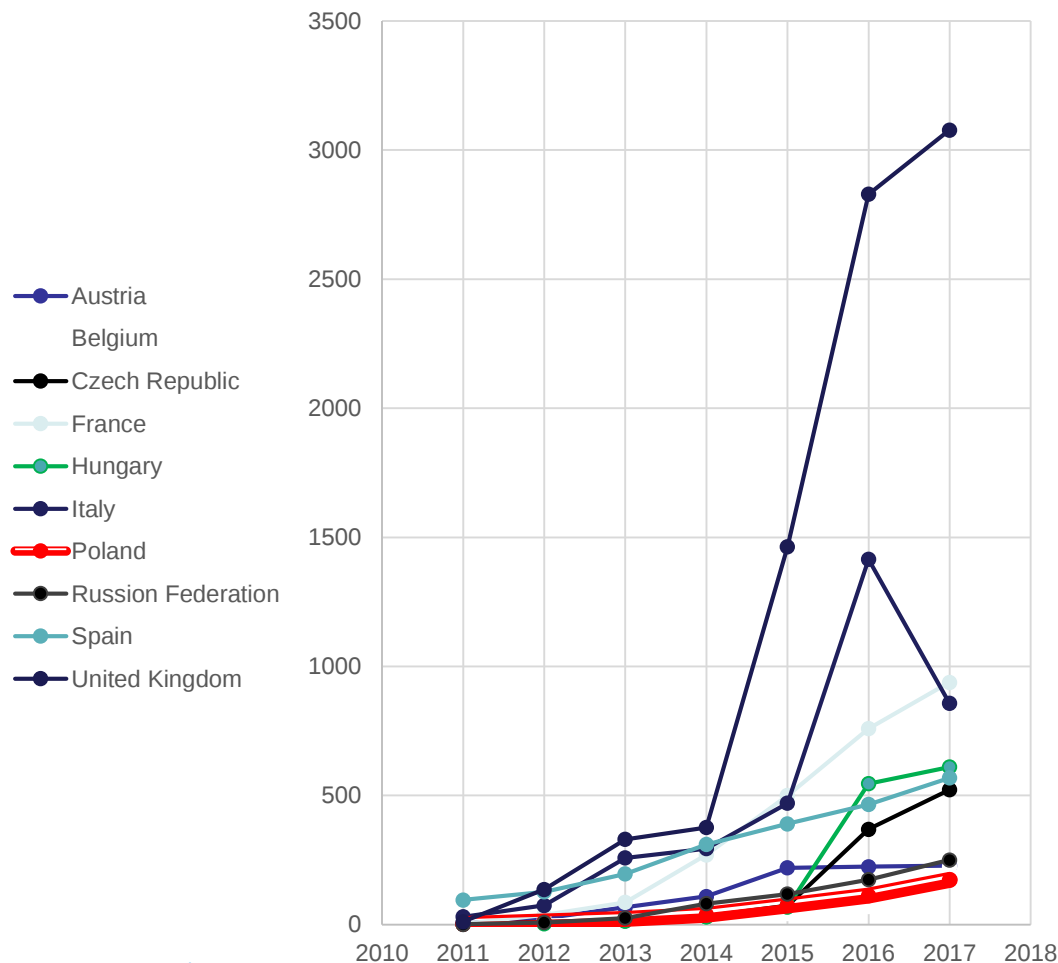
Systemy Zarządzania Energią – ISO 50001

SZE w procesie zarządzania

Systemy Zarządzania Energią – ISO 50001

Certyfikaty ISO 50001 w Europie

www.een.org.pl

Ilość wydanych certyfikatów

ISO 50001 - Europe

Year 2017

Europe - total 17655

Austria	228
Belgium	224
Czech Republic	522
France	938
Germany	8314
Hungary	610
Italy	857
Poland	173
Russian Federation	250
Spain	568
United Kingdom	3078

Systemy Zarządzania Energią – ISO 50001

Obszary, na których można spodziewać się korzyści z wdrożenia SZE:

- Poprawa świadomości pracowników na różnych szczeblach
- Poprawa stanu wiedzy nt. efektywności obiektów i urządzeń
- Świadome i udokumentowane podejmowanie decyzji dotyczących kwestii energii
- Pozytywny wpływ na opinię publiczną, poprawa wizerunku organizacji
- Redukcja emisji gazów cieplarnianych, spełnienie wymagań prawnych i innych
- Poprawa praktyk utrzymania i serwisowania obiektów i sprzętu
- Uruchomienie wewnętrznego potencjału (pracowników organizacji) do poszukiwania możliwości poprawy efektywności energetycznej
- Optymalizacja zużycia energii cieplnej, elektrycznej i paliw oraz uzyskiwanie oszczędności kosztów wszystkich rodzajów energii
- **Możliwość miarodajnego mierzenia i raportowania osiągniętych oszczędności energii i jej kosztu**

Dziękuję za uwagę

Marek Amrozy

Prokurent, Kierownik Działu Efektywności Energetycznej
Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A.
mamrozy@nape.pl

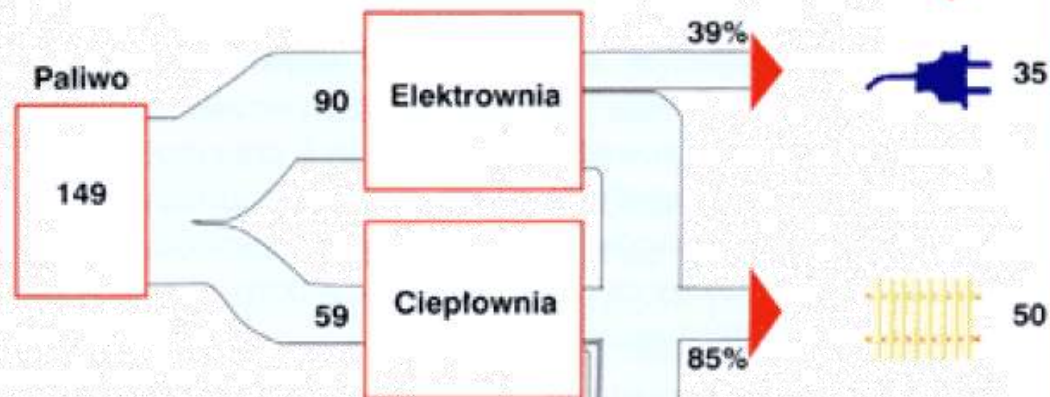
Przykłady, inspiracje cz.1 Kogeneracja

Przykłady – inspiracje: kogeneracja

→ PORÓWNANIE ZUŻYCIA PALIWA POTRZEBNEGO DO UZYSKANIA OKREŚLONEJ ILOŚCI ENERGII ELEKTRYCZNEJ I CIEPLNEJ PRZY WYTWARZANIU ROZDZIELONYM I SKOJARZONYM

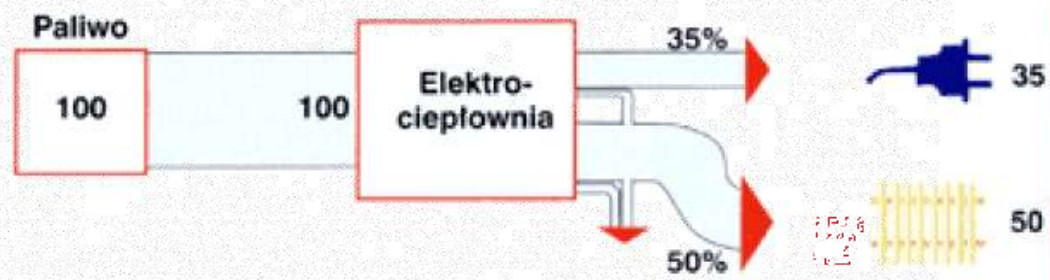
Wytwarzanie rozdzielone

300-500 zł/MWh

100-200 zł/MWh

Wytwarzanie skojarzone

100-200 zł/MWh

Przykłady – inspiracje: kogeneracja

❖ Urządzenia

- ❖ Turbina gazowa
- ❖ Turbina gazowa - obieg gazowo-parowy
- ❖ Turbina parowa
- ❖ Silnik tłokowy
- ❖ Ogniwo paliwowe, itd.

Małe systemy kogeneracyjne z silnikami tłokowymi

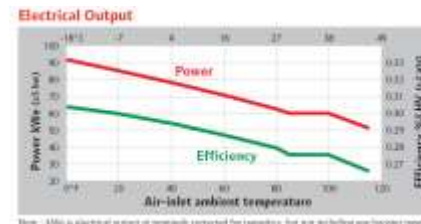
Capstone C30 30kW

Capstone C65 65kW

Turbec T100 100kW

Senertec DACHS 5.5kW

ecopower e3.0 3kW

Fischer "Mini" 4kW

Tedom S8 8kW

PowerTherm® 5-20kW

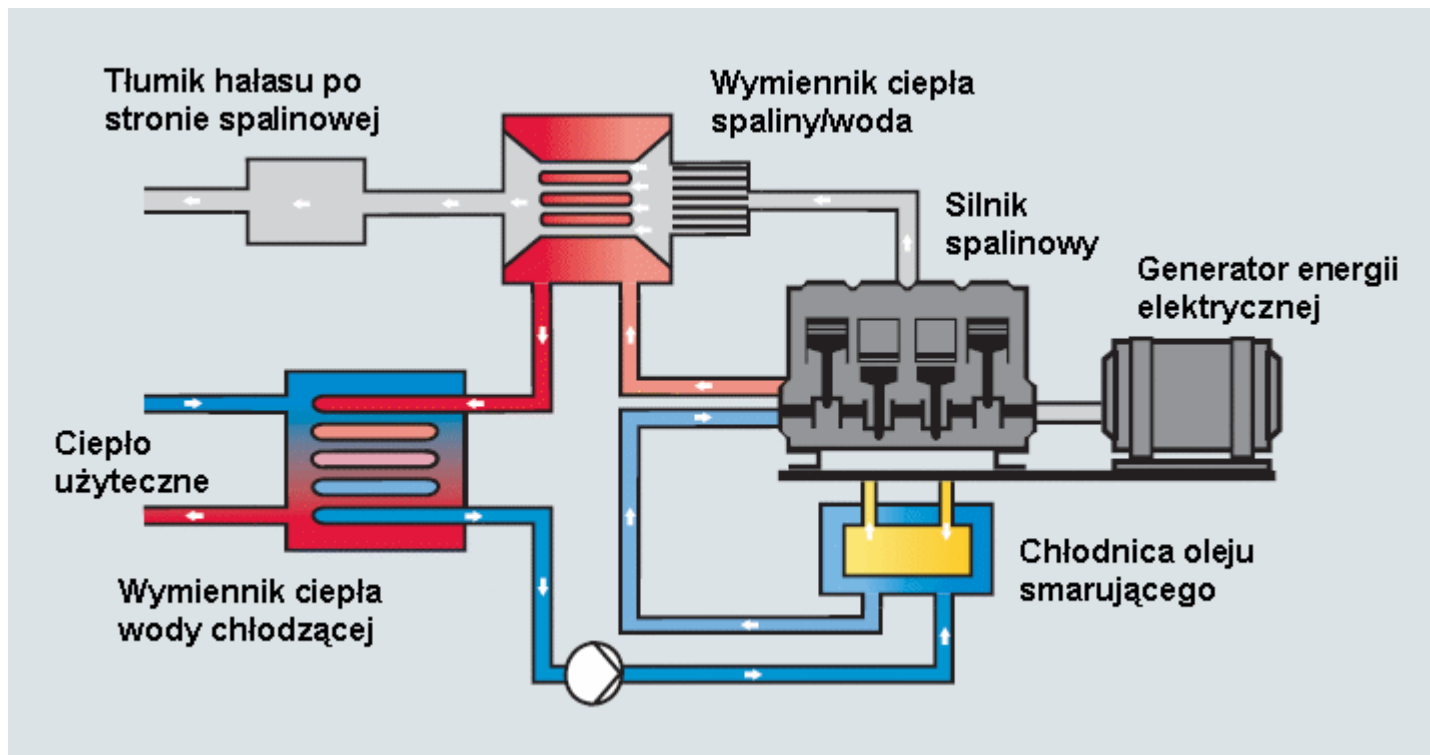
KW-Energie Technik 8kW

Avesco Compact 50kW

Systemy kogeneracyjne z mikroturbinami gazowymi

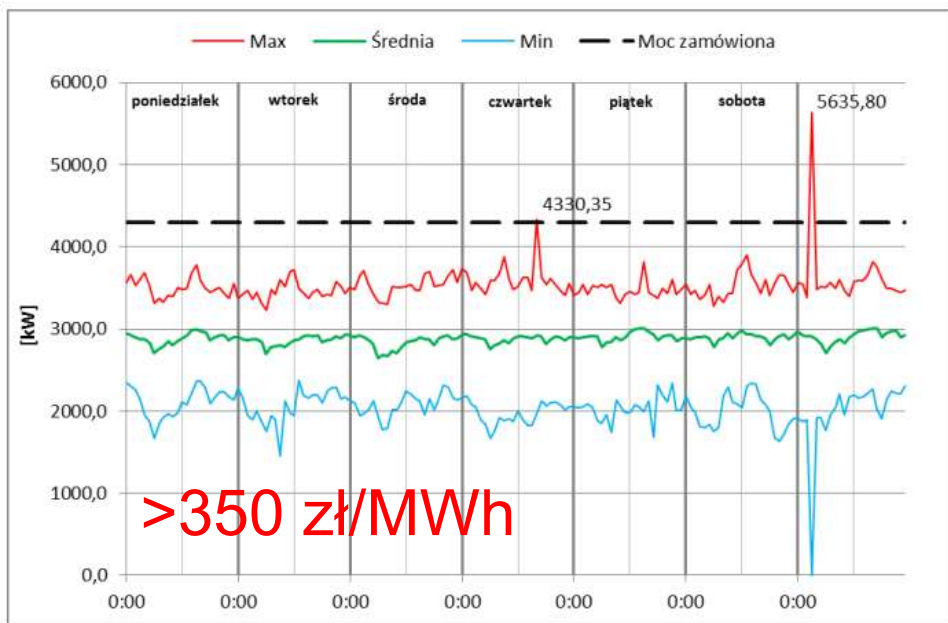
Przykłady – inspiracje: kogeneracja

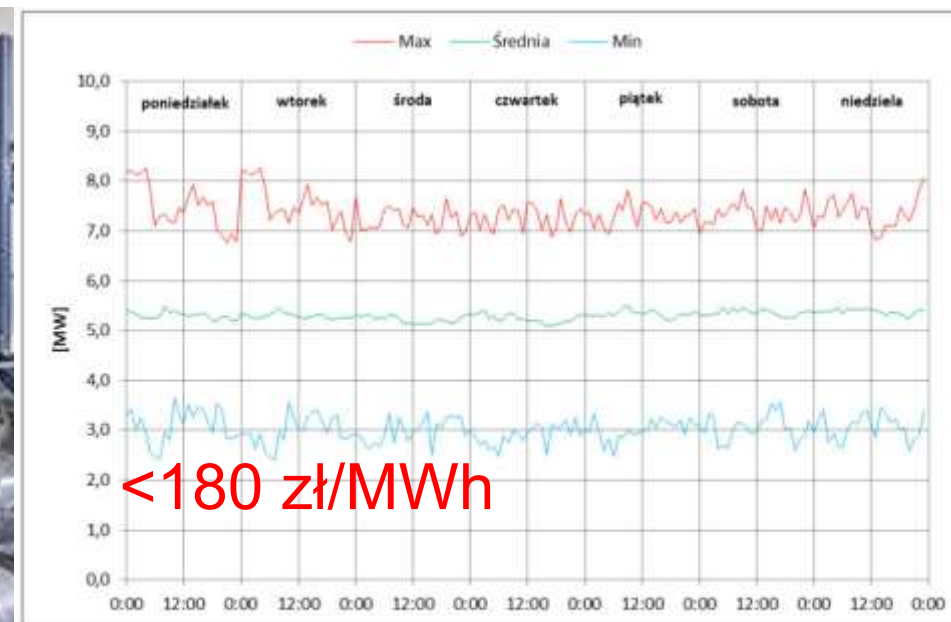
Źródło: www.sanito.pl

Przykłady - inspiracje

Inwestycje - kogeneracja

Wykres 17. Tygodniowy profil poborów mocy

Wykres 13. Wykres średnich poborów mocy na przyłączy gazu ziemnego wraz z obwiednią poborów maksymalnych i minimalnych zestawiony w ujęciu tygodniowym

Przykłady - inspiracje

Inwestycje - kogeneracja

Lata	Koszt układu	Korzyści		Przepływ	Korzyści skumulowane	Korzyści skumulowane z dofinansowaniem
		Oszczędności	Koszty eksploatacyjne			
0	11 505 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	-11 505 000,00 zł	-11 505 000,00 zł
1		8 893 521,08 zł	7 062 033,48 zł	1 831 487,60 zł	-8 893 512,40 zł	-3 941 012,40 zł
2		8 893 521,08 zł	7 062 033,48 zł	1 831 487,60 zł	-7 862 024,79 zł	-2 129 524,79 zł
3		8 893 521,08 zł	7 062 033,48 zł	1 831 487,60 zł	-6 070 537,19 zł	-328 037,19 zł
4		8 893 521,08 zł	7 062 033,48 zł	1 831 487,60 zł	-4 258 049,59 zł	1 493 470,41 zł
5		8 893 521,08 zł	7 062 033,48 zł	1 831 487,60 zł	-2 447 562,99 zł	3 504 978,01 zł
6		8 893 521,08 zł	7 062 033,48 zł	1 831 487,60 zł	-634 074,38 zł	5 134 425,62 zł
7		8 893 521,08 zł	7 062 033,48 zł	1 831 487,60 zł	1 175 413,22 zł	6 307 913,22 zł
8		8 893 521,08 zł	7 062 033,48 zł	1 831 487,60 zł	2 986 900,82 zł	8 139 400,82 zł
9		8 893 521,08 zł	7 062 033,48 zł	1 831 487,60 zł	4 798 388,42 zł	10 570 888,42 zł
10		8 893 521,08 zł	7 062 033,48 zł	1 831 487,60 zł	6 609 876,02 zł	12 382 376,02 zł

Analiza – załącznik do oferty

Analiza – niezależny doradca

	koszty inwestycyjne	Koszty zdyskontowane	Przychody zdyskontowane	suma	Przepływy skumulowane bez dofinansowania	Przepływy skumulowane z dofinansowaniem 30%
	zł	zł	zł	zł	zł	zł
0	-35 474 085,36	-35 474 085,36		-35 474 085,36	-35 474 085,36	-24 821 898,75
1		-19 041 784,74	21 887 827,86	2 846 043,12	-32 618 222,24	-21 876 886,83
2		-18 848 181,04	21 844 068,83	2 996 887,79	-29 822 304,75	-18 881 078,14
3		-18 080 230,48	20 863 728,82	2 803 498,34	-28 818 808,71	-16 177 680,06
4		-17 471 309,82	20 183 380,81	2 712 070,99	-24 107 728,10	-13 488 488,80
5		-17 078 886,21	19 729 831,18	2 651 944,97	-21 488 888,14	-10 814 384,83
6	-8 100 000,00	-16 489 776,88	19 048 482,17	2 558 705,29	-18 888 873,82	-8 284 848,01
7		-16 087 181,38	18 586 832,83	2 499 651,45	-16 388 102,73	-6 798 877,12
8		-15 794 848,24	18 142 373,80	2 437 525,56	-13 980 277,48	-5 318 081,87
9		-15 511 834,83	17 688 814,16	2 376 979,33	-11 583 387,88	-3 841 172,24
10		-14 919 320,83	17 236 284,82	2 316 963,99	-9 287 483,86	-1 374 781,78
11		-14 330 400,27	16 884 816,82	2 224 416,55	-7 042 848,31	3 888 277,30
12	-8 100 000,00	-13 837 786,88	16 101 388,48	2 163 601,60	-4 879 378,40	6 782 847,21
13		-13 646 172,88	15 647 787,14	2 102 614,26	-2 778 784,11	7 888 471,48
14		-13 182 888,18	15 184 237,80	2 041 349,62	-738 078,48	9 807 180,18
15		-12 988 282,30	14 887 488,13	2 011 205,84	1 278 130,37	11 818 384,98

Dziękuję za uwagę

Marek Amrozy

Prokurent, Kierownik Działu Efektywności Energetycznej
Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A.
mamrozy@nape.pl

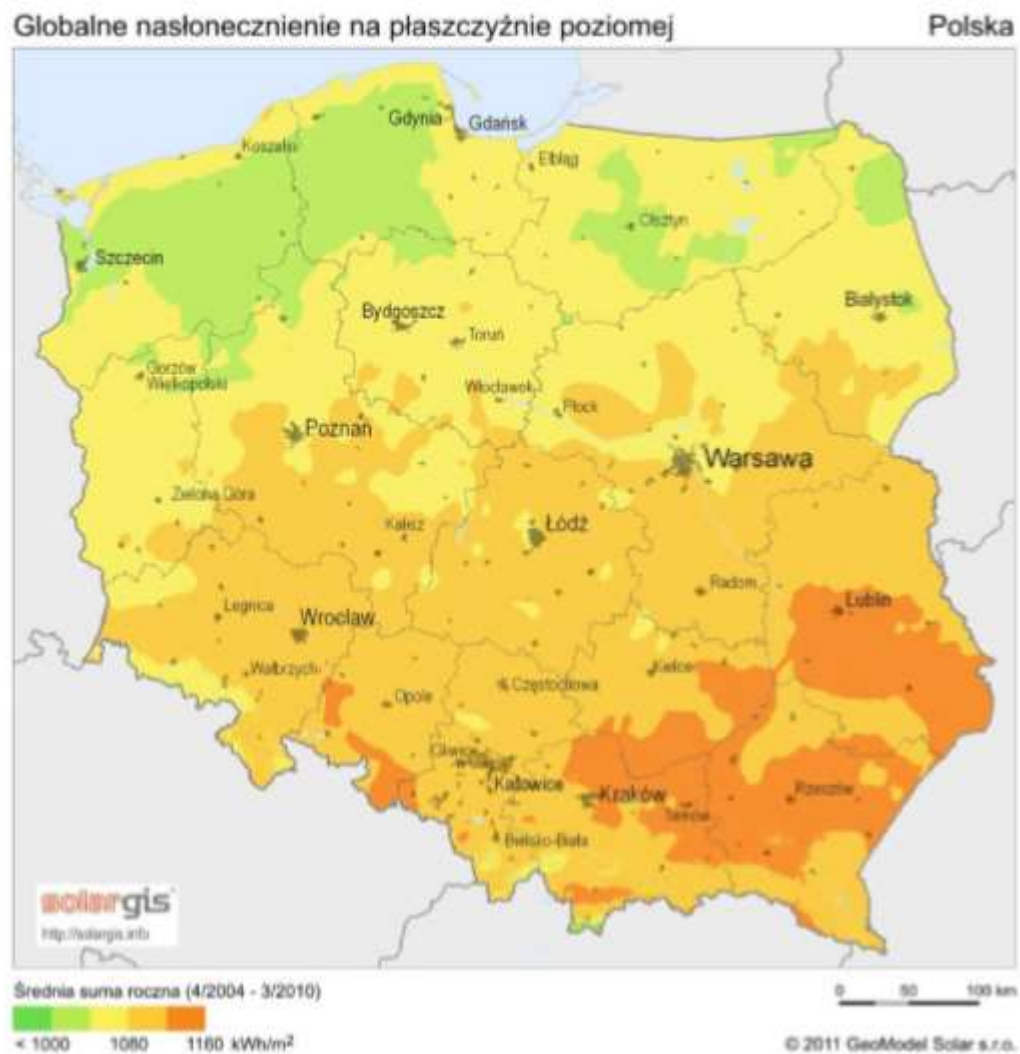
Przykłady, inspiracje cz.2 Odnawialne źródła energii

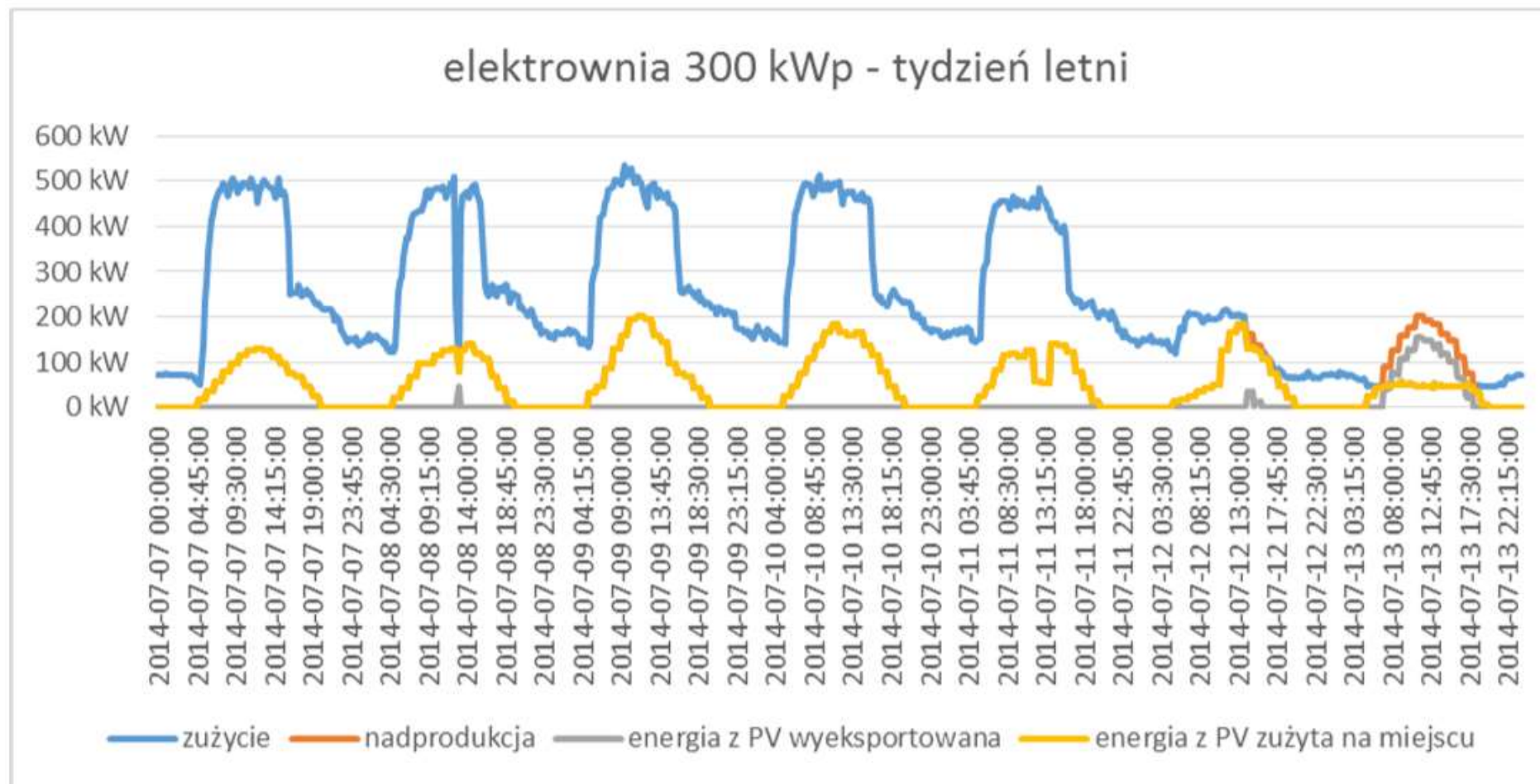
Przykłady - inspiracje

Przykłady - inspiracje

Przykłady - inspiracje

Przykłady – inspiracje

AUDYT ENERGETYCZNY ZAKŁADÓW XXX

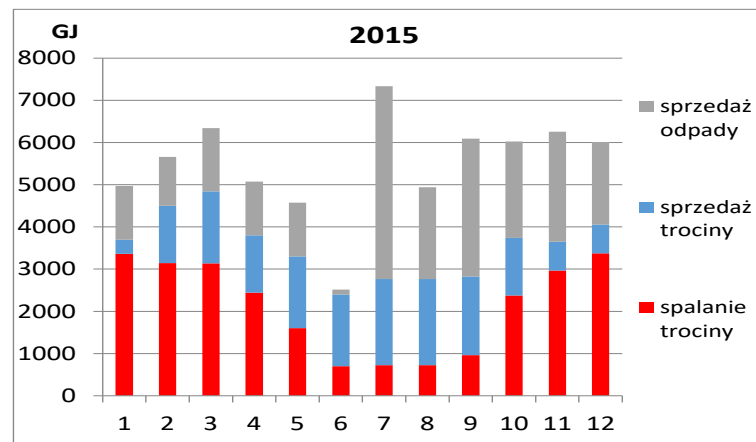
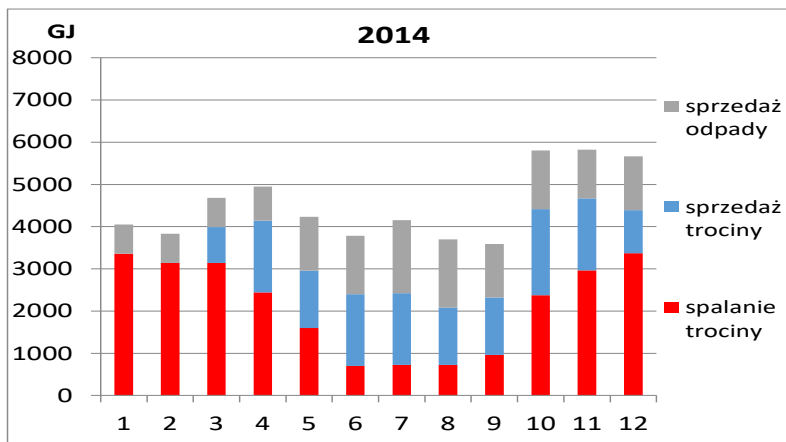
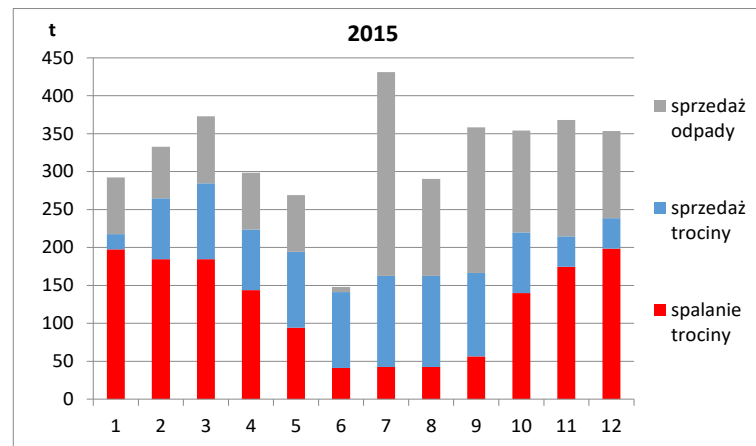
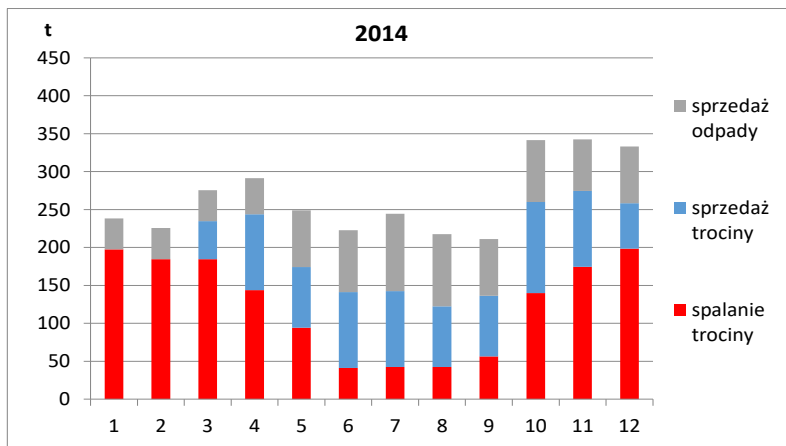
- Analiza instalacji PV (40 / 100 kW)

Moc zainstalowana	[kWp]	40	100
Roczna produkcja energii	[kWh/rok]	36 106	89 334
Zużycie na potrzeby własne	[%]	100	100
Roczna oszczędność	[zł/rok]	16 248	40 200
Koszty serwisowe	[zł/rok]	1 600	3 000
Nakłady inwestycyjne	[zł]	172 000	400 000
SPBT	[lata]	12	11

cena energii przez 20 lat – 40 kWp 0,28 zł/kWh
– 100 kWp 0,26 zł/kWh

Przykłady - inspiracje

AUDYT ENERGETYCZNY ZAKŁADÓW XXX

- Analiza zagospodarowania
odpadowej biomasy
drzewnej na cele
energetyczne

Przykłady - inspiracje

Blok kogeneracyjny

	Wariant	I	II	III
	Jednostki	Zgazowywacz + silnik gazowy	Zgazowywacz + silnik gazowy	Kocioł a na biomasę + obieg ORC
Producent		Spanner	Spanner	Turboden
Typ		HK30	HK45	3CHP
moc elektryczna	kWe	30	45	240
moc cieplna	kWt	73	108	1 200
Nakłady	zł	567 600	756 800	7 000 000
Dochód	zł/rok	34 538	51 872	250 902
Okres zwrotu SPBT	lat	16,4	14,6	27,9

AUDYT ENERGETYCZNY ZAKŁADÓW XXX

- Analiza zagospodarowania
odpadowej biomasy
drzewnej na cele
energetyczne

Przykłady - inspiracje

Linia peletowania

Parametr	Jedn.	Wielkość
Produkcja	t/rok	1 000
	kg/h	200
Nakłady	zł	150 000
Koszty	zł/rok	127 021
Sprzedaż	zł/rok	200 000
Dochód	zł/rok	72 979
Okres zwrotu SPBT	lat	2,1

AUDYT ENERGETYCZNY ZAKŁADÓW XXX

- Analiza zagospodarowania
odpadowej biomasy
drzewnej na cele
energetyczne

Dziękuję za uwagę

Marek Amrozy

Prokurent, Kierownik Działu Efektywności Energetycznej
Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A.
mamrozy@nape.pl

Przykłady, inspiracje cz.3 Pompy ciepła

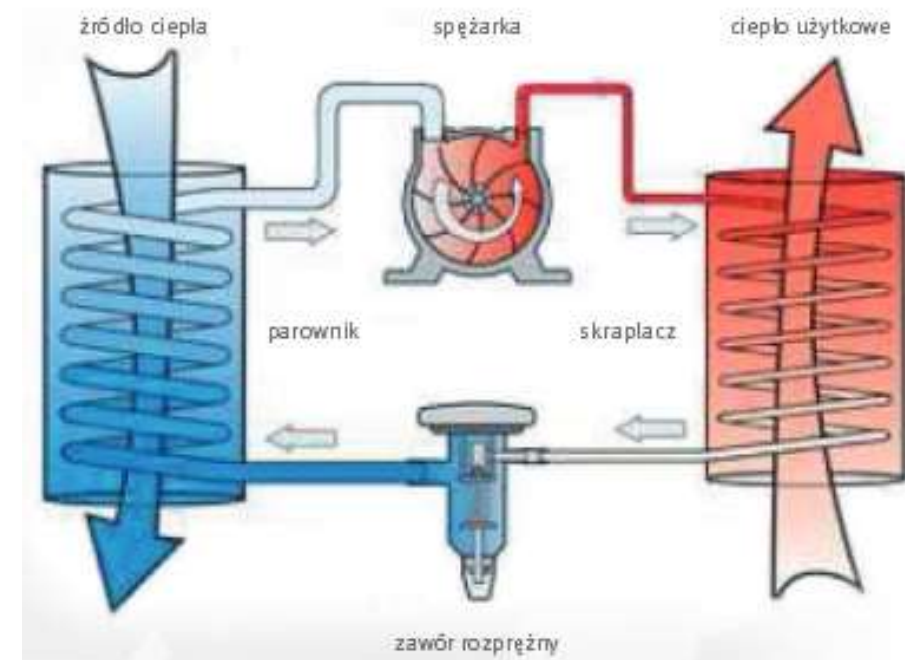
Przykłady - inspiracje

Pompa ciepła – przenoszenie ciepła „pod prąd”

Wikipedia.pl: maszyna cieplna wymuszająca przepływ ciepła z obszaru o niższej temperaturze do obszaru o temperaturze wyższej. Proces ten przebiega wbrew naturalnemu kierunkowi przepływu ciepła i zachodzi dzięki dostarczonej z zewnątrz energii mechanicznej (w pompach ciepła sprężarkowych) lub energii cieplnej (w pompach absorpcyjnych).

Pompy ciepła

Zasada działania

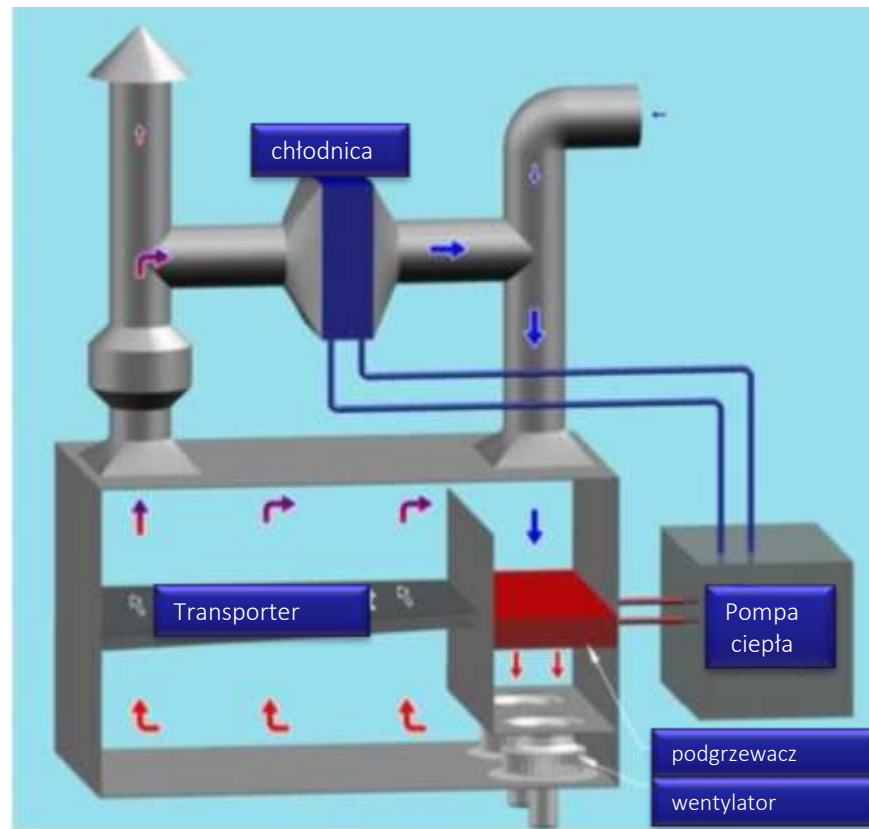

Źródło: www.instalacjebudowlane.pl

Przykłady - inspiracje

Pompa ciepła dla procesu suszenia (przykład)

Pompa ciepła w zakładzie produkującym frytki. Pompa ta dostarcza większość energii potrzebnej dla procesu suszenia frytek zanim zostaną upieczone. Jest to rodzaj suszarki pasowej, która działa przy maksymalnej temperaturze 70 °C. Oszczędność energii sięga 70%. Pompa ciepła w której czynnikiem roboczym jest amoniak jest zaprojektowana aby skondensować 1.500 kg wody na godzinę.

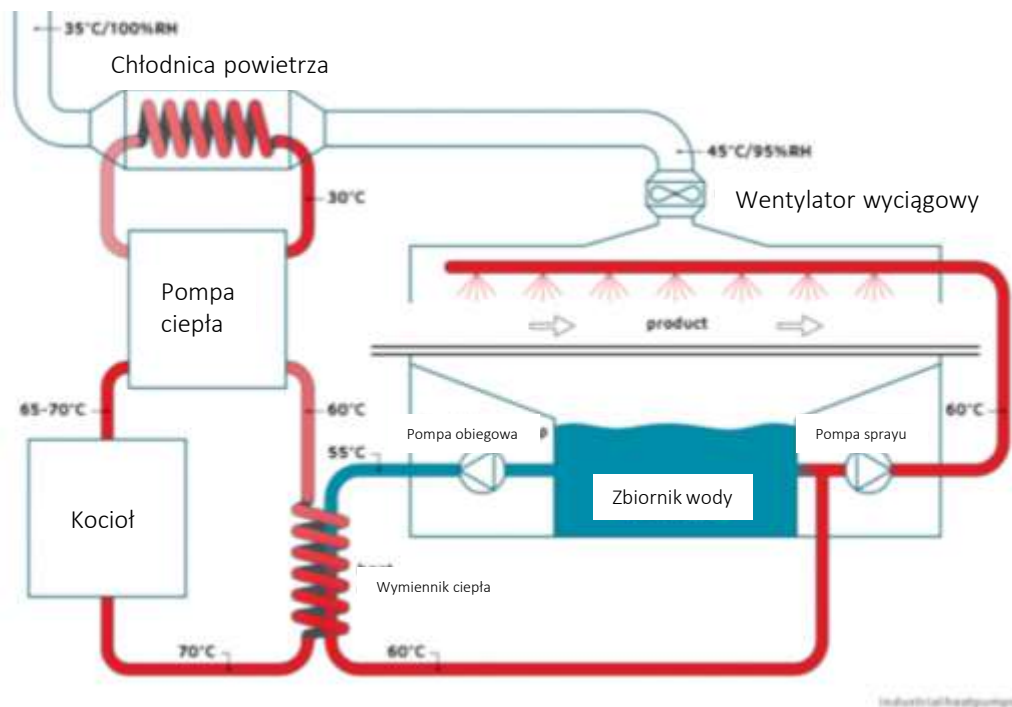
Pompy ciepła

Studium przypadku

Przykłady - inspiracje

Pompa ciepła dla procesu czyszczenia/zmywania (przykład)

Typowy proces czyszczenia polega na zraszaniu produktu gorącą wodą. Instalacja czyszcząca zazwyczaj wyposażona jest w wentylator wyciągowy, który pozwala uniknąć parowania wody przez otwory zmywarki. Odprowadzane powietrze posiada dużą ilość energii. Z pompą ciepła istnieje możliwość odzyskania tej energii i wykorzystania jej do podgrzewania wody.

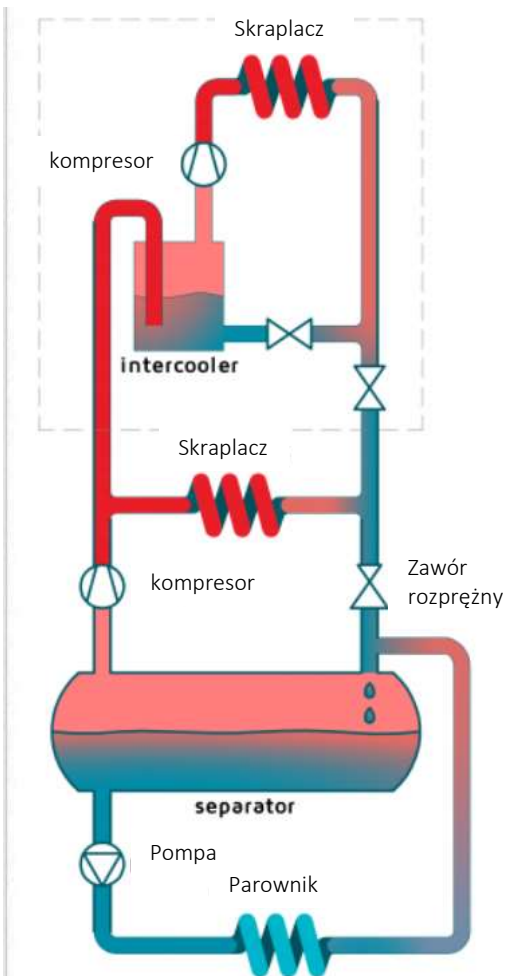
Pompy ciepła Studium przypadku

Przykłady - inspiracje

Pompy ciepła dla systemu chłodnictwa (przykład)

Ciepło odpadowe z systemów chłodnictwa ma temperaturę pomiędzy 25 a 30 °C. Pompa ciepła zainstalowana tak aby wykorzystać ciepło odpadowe od strony skraplacza pozwala podgrzać wodę do temperatury nawet 80 °C.

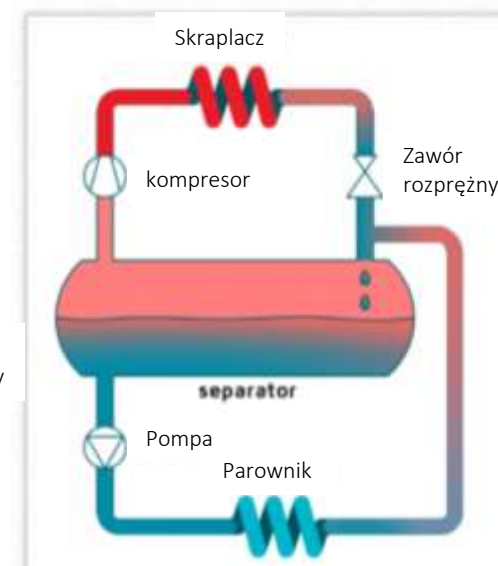
System chłodniczy z pompą ciepła

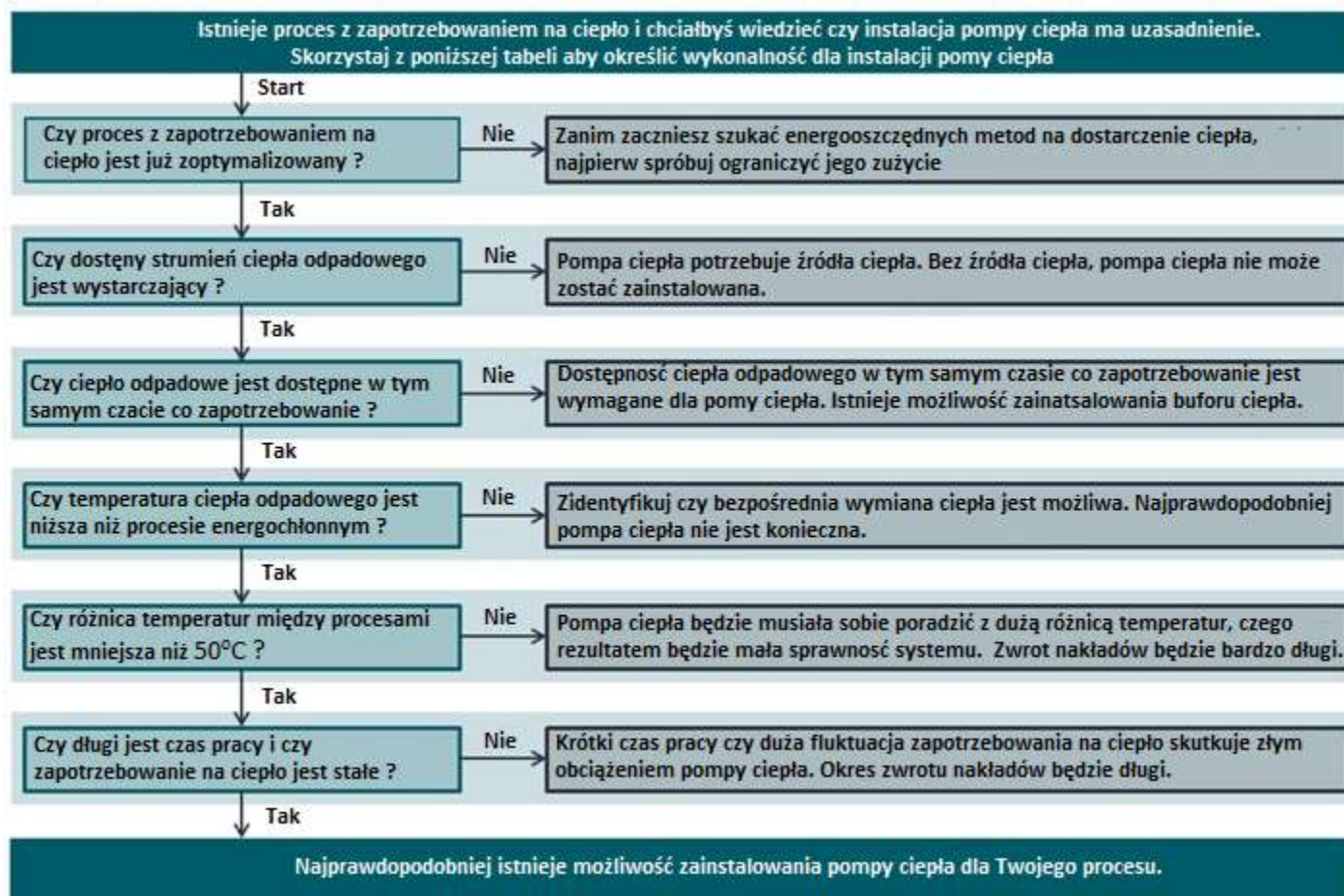
Pompy ciepła

Studium przypadku

System chłodniczy bez pompy ciepła

Przykłady - inspiracje

Analizy

Sprawdzenie wykonalności dla instalacji pompy ciepła

Przykłady – inspiracje

Np. na stronie <http://www.industrialheatpumps.nl/en/> znajdziesz kalkulator pozwalający oszacować czy instalacja pompy ciepła jest opłacalna.

Zobacz:

http://tools.industrialheatpumps.nl/warmtepompwijzer/EN_index.html

Analizy

Kalkulatory pomp ciepła

Dziękuję za uwagę

Marek Amrozy

Prokurent, Kierownik Działu Efektywności Energetycznej
Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A.
mamrozy@nape.pl

Przykłady, inspiracje cz.4 Rozbudowa/powiększenie zakresu usług

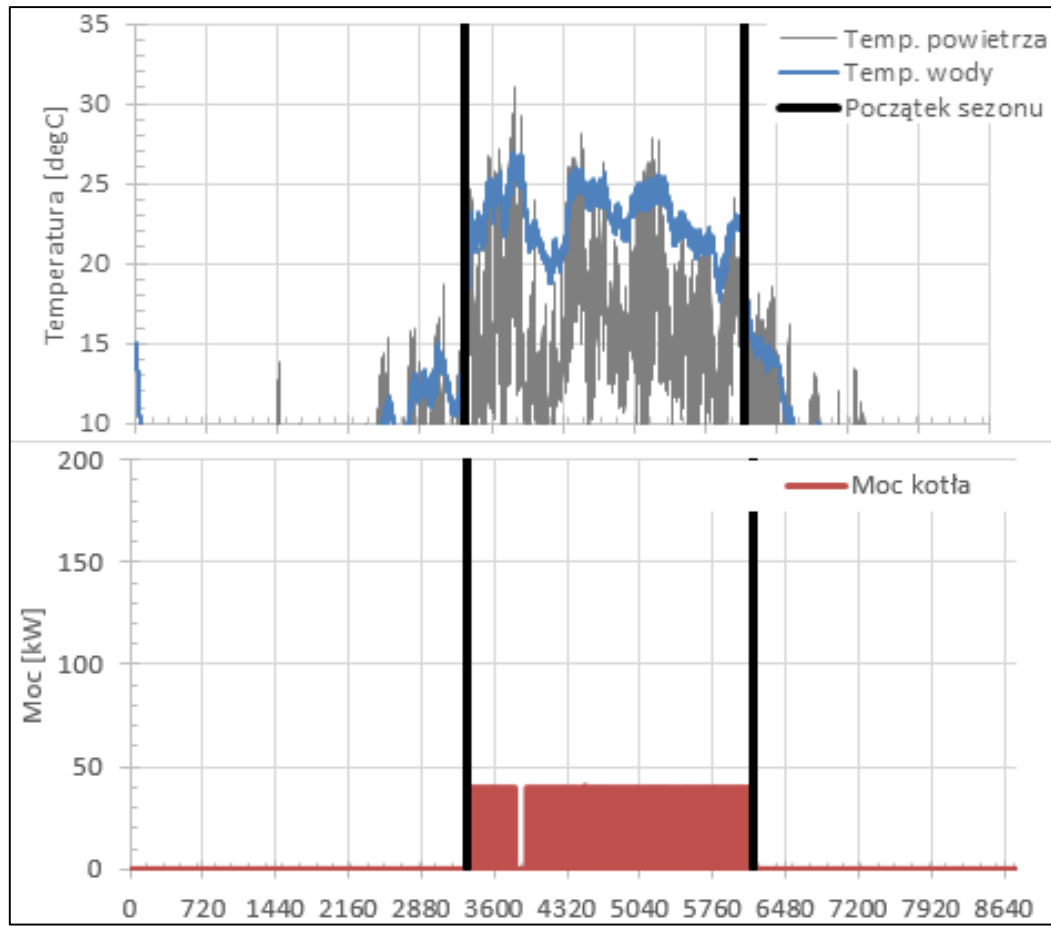
Przykłady - inspiracje

Rozbudowa

Powiększenie zakresu usług

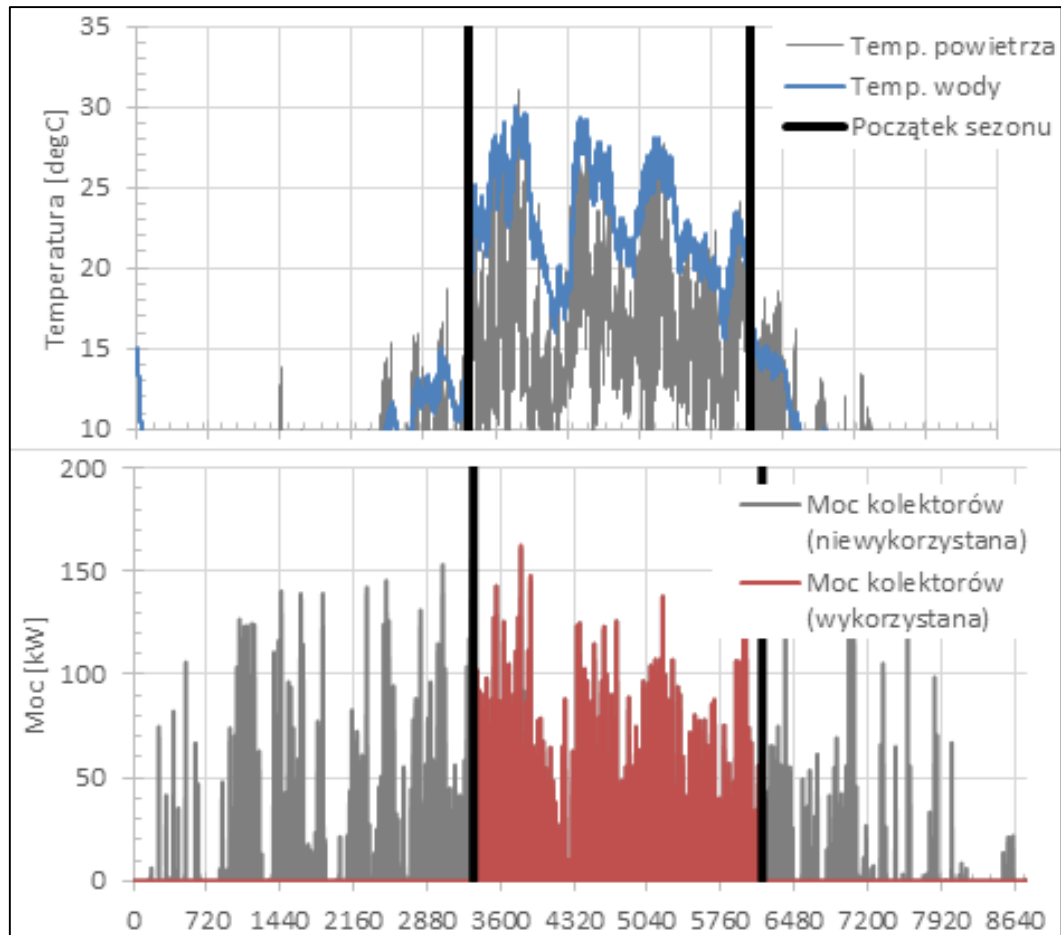
Przykłady - inspiracje

Rozbudowa

Powiększenie zakresu usług

Przykłady - inspiracje

Rozbudowa

Powiększenie zakresu usług

Przykłady - inspiracje

Założenia:				
Basen odkryty, dane pogodowe Olsztyn				
Wymiary basenu		20	10	1,5
Liczba osób		20	osób/dzień	
Wymiana wody (higieniczna, płukanie filtrów z osadami)		38,6	dm3/osobę	
Przykrycie basenu na noc		tak		
Maksymalna temperatura wody w basenie		29	degC	
Grubość izolacji ścian i dna		10	cm	
Temperatura wody uzupełniającej		15	degC	
Powierzchnia kolektorów słonecznych		190	m2	nachyleni
Sprawność kolektorów		85%		orientacja
Strata ciepła kolektora		4,1	W/m2/K	
Sezon		20-maj	15-wrz	
Godziny użytkowania		9	21	
Cena ciepła ze źródła alternatywnego		0,15	zł/kWh	
Wyniki:				
Średnia temp. wody (w godzinach użytkowania):		23,4	degC	
Zakres zmian temp. wody (w godz. użytkowania)		16,2	30,0 degC	
Liczba godzin dla temp. wody powyżej 23		704	h/rok	49,7%
Moc maksymalna kolektorów słonecznych		161	kWp	
Ilość ciepła z kolektorów słonecznych		56354	kWh/rok	
Koszt ciepła ze źródła alternatywnego		8453	zł/rok	
Ilość ciepła z kolektorów słonecznych do zagospo		41482	kWh/rok	42,4%
Koszt instalacji kolektorów		163400	zł	
Okres zwrotu w stosunku do kotłowni		16,1	lat	

Rozbudowa

Powiększenie zakresu usług

Przykłady - inspiracje

Rozbudowa

Odzysk ciepła
odpadowego przy
wykorzystaniu pompy
ciepła

Przykłady - inspiracje

Liczba godzin pracy zakładu w ciągu roku			8520	h/rok
Moc klimatyzatorów odprowadzających zyski ciepła i wilgoci			30	kW
Dobowe zapotrzebowanie na c.w.u. na cele technologiczne			9	m3/doba
Różnica temperatury wody zimnej i ciepłej			40	K
Dobowe zapotrzebowanie na ciepło na cele c.w.u.			1507	MJ/doba
Średnio dobowa moc potrzeba na cele c.w.u.			17	kW
Współczynnik EER dla potrzeb chłodzenia			4	
Współczynnik COP pompy ciepła			2,6	
Sprawność kotła gazowego			94%	
Moc cieplna skraplaczy klimatyzatorów do wykorzystania na c			17	kW
Ilość ciepła odebranego ze skraplaczy			133743	kWh/rok
Oszczędność energii cieplnej			142279	kWh/rok
Dodatkowe zapotrzebowanie na energię elektryczną			16511	kWh/rok
Sumaryczna oszczędność energii końcowej			125768	kWh/rok
Koszt zaoszczędzonej energii			11379	zł/rok
Koszt inwestycyjny projektu, zakupu i montażu pompy ciepła oraz modernizacji układu chłodzenia			77511	zł
Prosty okres zwrotu			6,8	lata

Rozbudowa

Odzysk ciepła
odpadowego przy
wykorzystaniu pompy
ciepła

Przykłady - inspiracje

Rozbudowa

Poprawa komfortu / jakości
/ obrotu

Przykłady - inspiracje

	stan istniejący	Wariant 1	Wariant 2	Wariant 3	Wariant 4
		Luxeon Intel Led Plus**	EFL-POLARIS PS-1151-Z**	EFL-POLARIS PS-1151-Z**	EFL-POLARIS PS-1151-Z**
Projektowane natężenie oświetlenia [lx] *(średnia wartość z pomiaru. Różnica wynika ze zużycia źródeł światła)	500 (350*)	500	350	500	1000
Ilość opraw [sztuki]	168	342	196	306	644
Moc nominalna oprawy [kW]	0	0,018	0,0224	0,0224	0,0224
Całkowita moc zainstalowana [kW]	22,512	6,156	4,3904	6,8544	14,4256
Cena katalogowa oprawy [zł]		791,97 zł	198,00 zł	198,00 zł	198,00 zł
Koszt modernizacji N [zł]		270 853,74 zł	38 808,00 zł	60 588,00 zł	127 512,00 zł
Ilość godzin pracy w ciągu roku [h/a]	4850				
Zużycie energii finalnej w roku [kWh/a]	109183,20	29856,60	21293,44	33243,84	69964,16
Roczna oszczędność w stosunku do stanu istniejącego [kWh/a]		79326,60	87889,76	75939,36	39219,04
Koszt jednej kWh [zł]	0,39 zł				
Oszczędność kosztów O _r [zł]		30 685,42 zł	33 997,85 zł	29 375,15 zł	15 170,86 zł
Okres zwrotu SPBT N/O _r [lata]		8,8	1,1	2,1	8,4

Rozbudowa

Poprawa komfortu / jakości / obrotu

Przykłady - inspiracje

Moc	Pobór prądu	Transfer tlenu	Wydajność tlenowa	Głębokość zbiornika	Zasieg
kW	A	kg O2/h	kg/kWh	m	m
1,5	4,20	2,0	1,33	0,8-3,0	3,0
3,7	9,00	5,0	1,35	1,0-4,0	6,0
4,0	9,00	5,0	1,25	1,0-4,0	6,0
5,5	11,50	9,0	1,64	1,0-4,0	7,0
7,5	16,50	13,0	1,73	1,5-4,5	9,0
11,0	21,00	18,0	1,64	1,5-4,6	10,0
22,0	46,80	35,0	1,59	do-5,5	12,0

Projektowanie

Projektowanie urządzeń o większej efektywności energetycznej

Przykłady – inspiracje

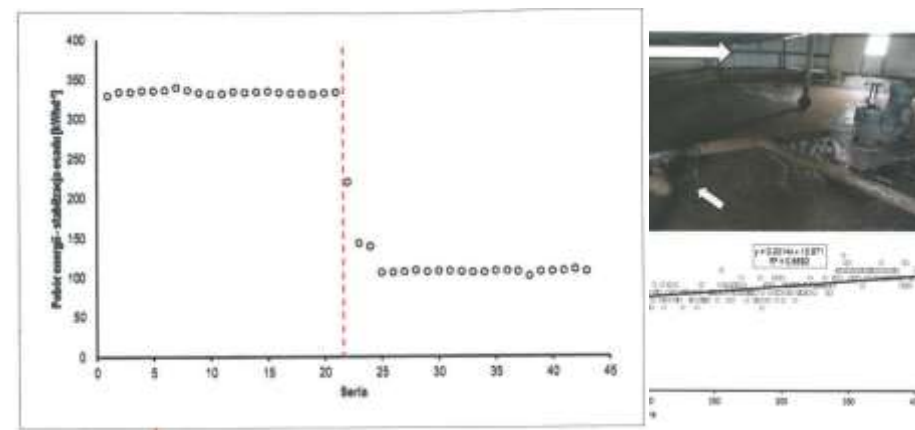
Zmiany w systemie napowietrzania powierzchniowego (przykład)

Napowietrzanie realizowane przez 4 turbiny 22kW. Zapewniają naprzemiennie warunki tlenowe i niedotlenione dla procesów nitryfikacji i denitryfikacji poprzez pracę ze zmiennymi prędkościami: napowietrzającą i mieszającą. Silniki sterowane falownikami. Prędkość napowietrzająca jest utrzymywana do momentu osiągnięcia wskazania przez sondę wartości tlenu rozpuszczonego określonego przez operatora. Częstotliwość prądu dla prędkości napowietrzającej to 48Hz a dla prędkości mieszania 15Hz. Po wprowadzeniu systemu monitoringu postanowiono sprawdzić przy jakiej minimalnej częstotliwości prądu zdolności napowietrzające turbin pozwalają na sprawne prowadzenie procesu. W wyniku prób zmieniono reżim pracy, wprowadzono dodatkową fazę „wydłużonej denitryfikacji”, zmniejszono liczbę cykli napowietrzania/mieszania z 36-48 do 24-28 na dobę. Uzyskano zmniejszenie poboru energii elektrycznej o 19-23%.

Źródło: Radosław Żyłka, Energetyka ciepła i zawodowa 2/2017

Sterowanie i automatyka

Poszukiwanie optymalnych nastaw eksploatacyjnych

Przykłady - inspiracje

Obszar inspekcyjny z wykorzystaniem białego pokrycia podłogi zamiast zakupu mocniejszych źródeł światła. To jest efektywne wykorzystanie energii!

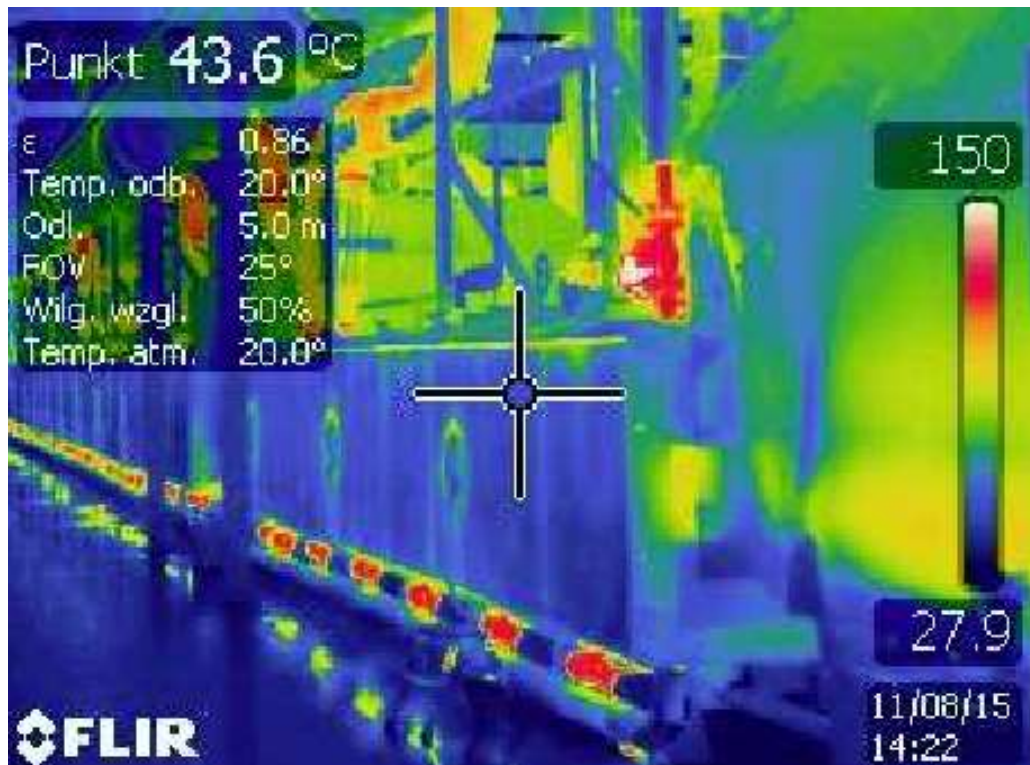

Zainstalowanie czujnika ciśnienia w systemie filtracji malarni proszkowej, pozwoliło na zmienny czas wymiany filtrów w zależności od ich zabrudzenia zamiast 10 tygodniowego

Projekty niskonakładowe

Poszukiwanie
optymalizacji
bezinwestycyjnych

Przykłady - inspiracje

Inwestycje

Izolacja powierzchni
wysokotemperaturowych

Przykłady - inspiracje

Inwestycje

Izolacja powierzchni wysokotemperaturowych

Tabela 6. Koszt energii cieplnej dla linii I po izolacji armatury, rurociągów i górnej powierzchni obudowy

Koszt ciepła (para)	504145,19	zł/rok
Koszt ciepła (gaz)	69683,11	zł/rok
Koszt ciepła (en.el.)	36612,25	zł/rok
Razem koszt ciepła	610440,56	zł/rok

W stosunku do stanu istniejącego oznacza to oszczędność wynoszącą **27 166,24 zł/rok**, co po odniesieniu do kosztów inwestycyjnych daje **SPBT = 0,6 lat**.

Dla stanu po modernizacji:

Temperatura wewnątrz linii	150 degC
Temperatura powietrza w hali	30 degC
Długość linii (para)	64 m
Długość linii (gaz + en.el.)	4,7 m
Szerokość	3,5 m
Wysokość	1,3 m
Temperatura obudowy	45 degC
Temperatura górnej części obudowy	31,9 degC
Średni współczynnik przejmowania ciepła	10,8 W/m ² K
Moc oddawana do wnętrza hali z górnej części linii	4,91 kW
Moc oddawana do wnętrza hali z obudowy	72,51 kW
Długość zaizolowanych parociągów z armaturą	20 m
Jednostkowa strata ciepła z parociągu	80,6 W/m
Strata ciepła z parociągu	1,61 kW
Długość zaizolowanego rurociągu kondensatu z armaturą	68 m
Jednostkowa strata ciepła z rurociągu	16,1 W/m
Strata ciepła z rurociągu	1,09 kW

Przykłady - inspiracje

Inwestycje

Izolacja powierzchni wysokotemperaturowych

Przykłady - inspiracje

Inwestycje

Izolacja powierzchni wysokotemperaturowych

Przykłady - inspiracje

Inwestycje

Izolacja powierzchni wysokotemperaturowych

Piping insulation

Tip: for each valve consider 1m of the pipe of the same diameter

Pipe length	Pipe outside diameter	Insulation thickness	Insulation outside diameter	Fluid Temp	Ambient Temp	Insulation material	Insulation Thermal Conductivity	hours/day	days/week	weeks/year	hours/year	Uninsulat ed	Insulated	Difference	Uninsulat ed	Insulated	Savings	Heat/Cool	Fuel/energy	Heat/cool conversion efficiency
m	m	m	m	°C	°C		W/(mK)					W/m	W/m	W/m	W	W	kWh/year	-	-	-
3	4,3	0,12	4,54	50	30	Mineral Wool Rock	0,04	16	7	45	5040	6 754,4	91,4	6 663,1	20 263	274	100 745	heat	Natural gas	0,8
Investment [Euro] 6 666,7 Energy saving [kWh] 125 932 Saving [Euro] 4 994 PB [year] 1,3 discount rate 12,0% discounted PB [year] 1,5																				

Electricity consumption

Amount

54 210

Unit

kWh

Savings %

0,0%

Natural gas consumption

Amount

22 859

Unit

Sm3

36,5%

Oil consumption

Amount

0

Unit

consumption (it is a new consumption due to the fuel switch c

Amount

0

Unit

uom

Piping insulation

Tip: for each valve consider 1m of the pipe of the same diameter

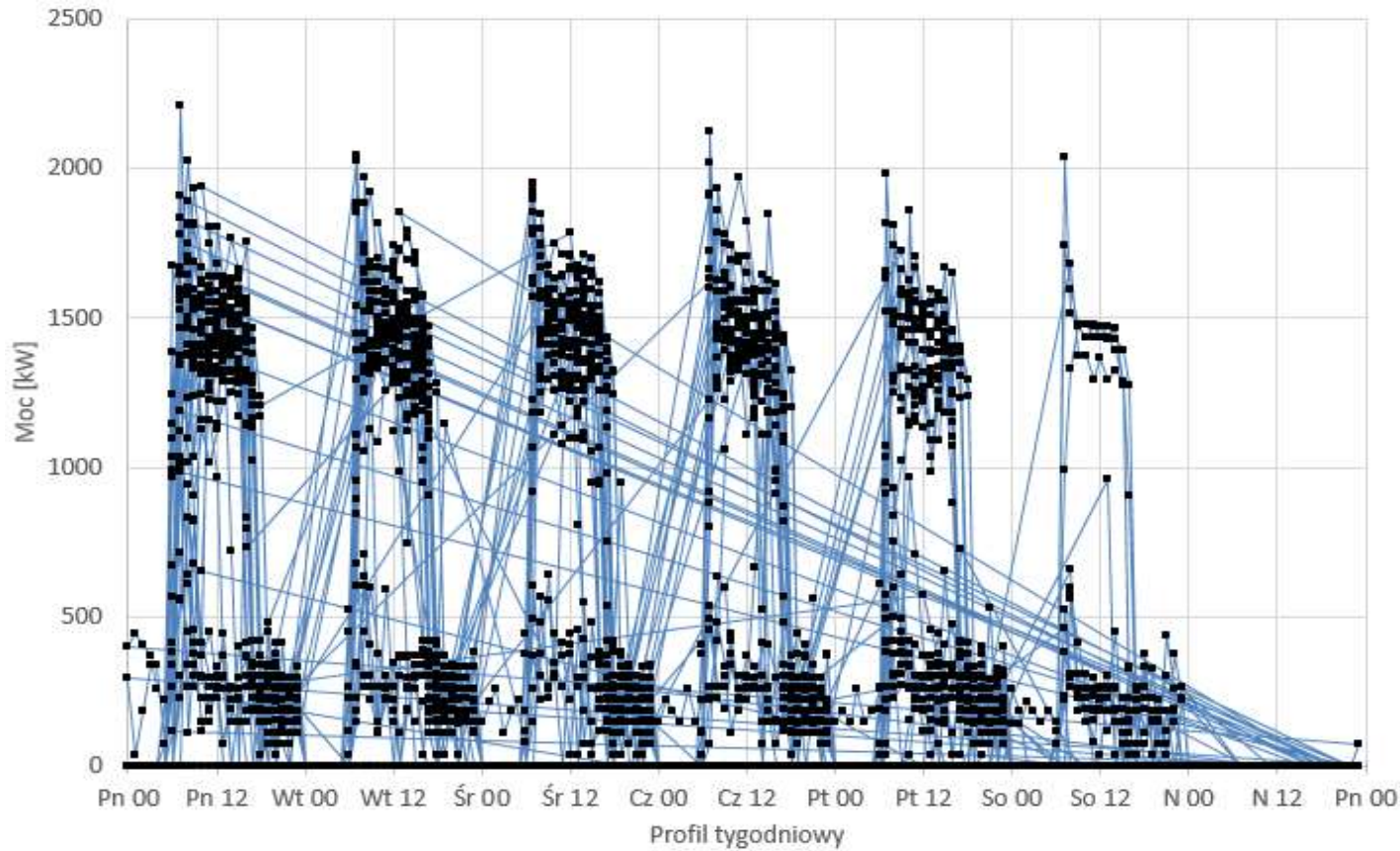
Insulation

Insulation outside

Ambient

Piping insulation									
Tip: for each valve consider 1m of the pipe of the same diameter									
Pipe length m	Pipe outside diameter m	Insulation thickness m	Insulation outside diameter m	Fluid Temp °C	Ambient Temp °C	Insulation material			
3	4,3	0,12	4,54	50	30	Mineral Wool Rock			
Investment [Euro]			Energy saving [kWh]		Saving [Euro]		PB [year]	discount rate	discounted PB [year]
6 666,7			125 932		4 994		1,3	12,0%	1,5

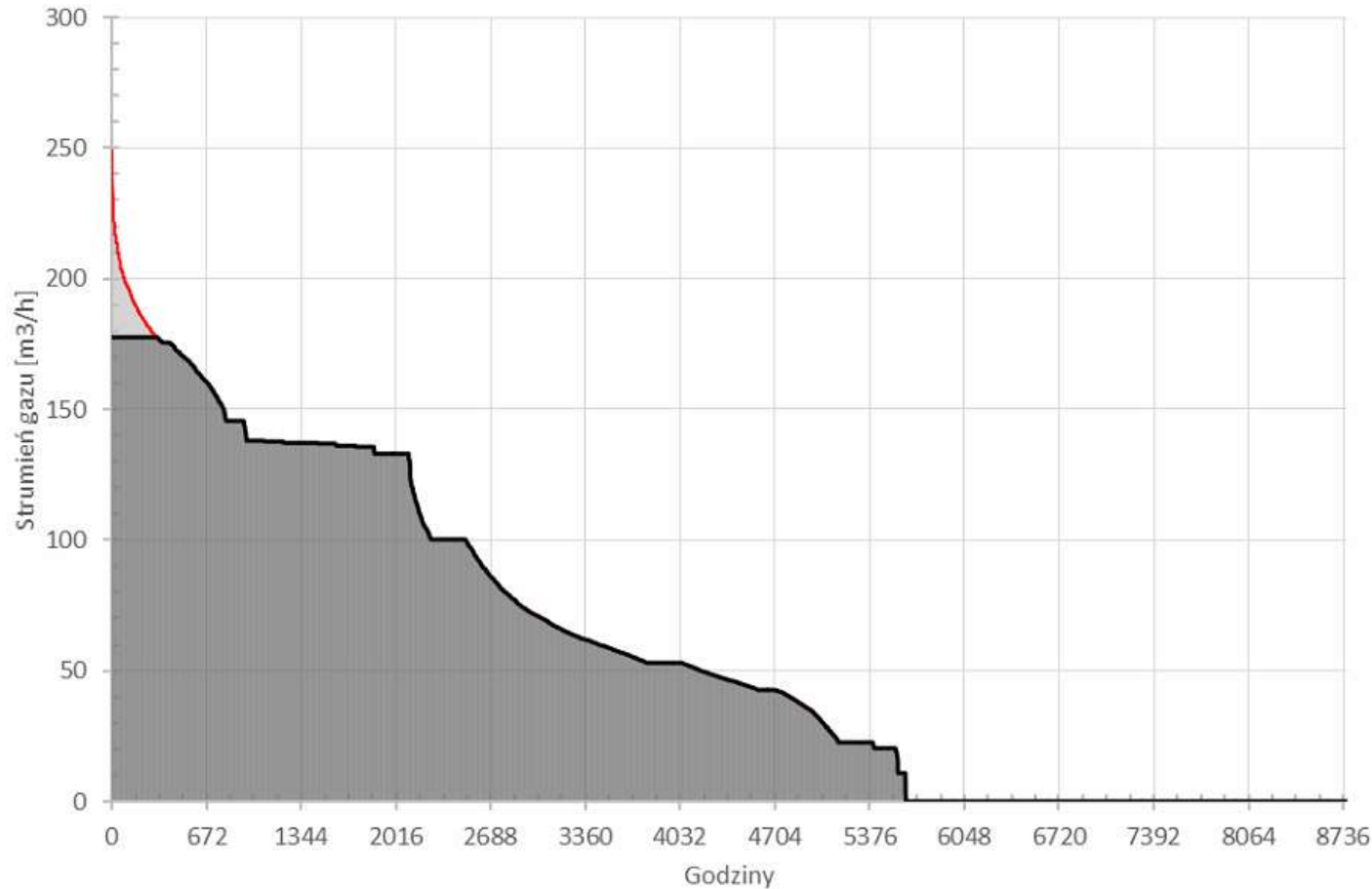
Przykłady - inspiracje

Eksploracja

- Nastawy i algorytmy automatycznej regulacji

Przykłady - inspiracje

Rys 6 Wykres uporządkowany strumienia gazu dla stanu przed termomodernizacją budynków, linii latex i montaż ekonomizera

Eksploatacja

Dopasowanie
zapotrzebowania do taryfy
(„peak-shaving”)

Przykłady - inspiracje

Tabela 23 Obliczenia optymalizacji dla Wariantu II

Opis	Stan istniejący	Stan po optymalizacji	Jedn.
Wartość opałowa gazu	35,98	35,98	MJ/m3
Wartość opałowa oleju (lekki 42,8MJ/kg)	35,096	35,10	MJ/dm3
Cena gazu	1,6151741	1,615174	zł/m3
Cena za strumień zamówiony gazu	0,054205	0,054205	zł/m3/h/h
Cena oleju opałowego	3,01	3,01	zł/dm3
Zamówiony strumień gazu	242	178	m3/h
Zapotrzebowanie na gaz	522 381	517 175	m3/rok
Zapotrzebowanie na olej	7	5 344	dm3/rok
Koszty stałe za gaz	115 096	84 313	zł/rok
Koszty zmienne za gaz	843 736	835 327	zł/rok
Koszty zmienne za olej	21	16 087	zł/rok
Razem koszty za paliwo	958 853	935 726	zł/rok
Razem koszty za paliwo przed optymalizacją	958 853	958 853	zł/rok
Oszczędność	-	23 126	zł/rok

Eksploatacja

Dopasowanie
zapotrzebowania do taryfy
(„peak-shaving”)

Przykłady - inspiracje

ANALIZA PRACY INSTALACJI PALNIKOWEJ PIECA TUNELOWEGO DO WYPAŁU BISKWITOWEGO

1.7 Operational Data

Ware for firing
Firing temperature
Firing cycle kiln (cold to cold)

porcelain, biscuit firing
980
14

Capacity:
For a firing cycle of 14 h cold/cold and
a setting density of 140 kg ware per m³:

Kiln output per month (5 days/week)
Kiln output per day

215
10,8

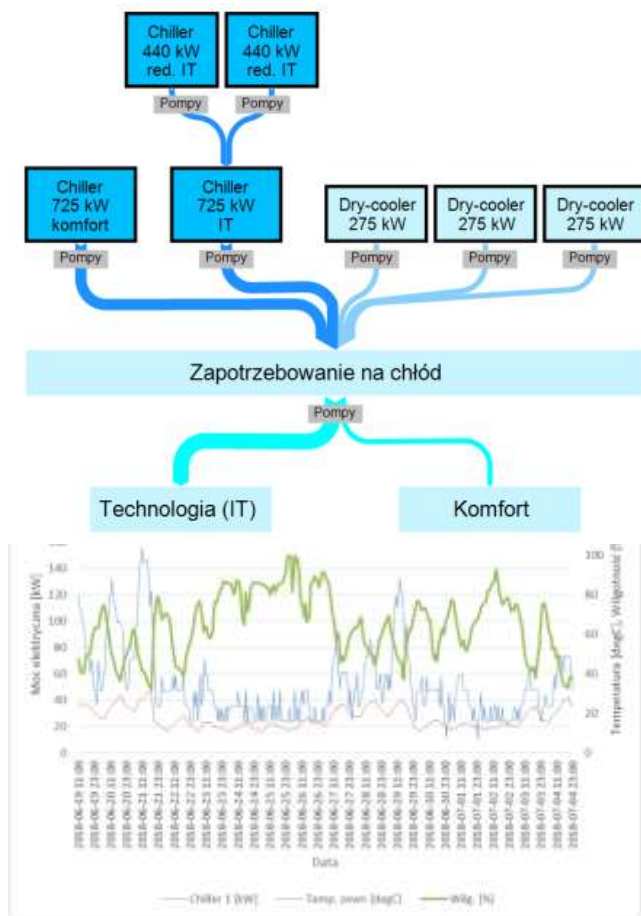
Specific energy consumption [kcal/kg] 1035 ±10%

Projektowanie

Projektowanie urządzeń o
większej efektywności
energetycznej – efekt
uboczny modernizacji
parku technologicznego

miejsce pomiaru		data	godz.	temp. [°C]	CO [ppm]	NOx [ppm]	O2 [%]	CO2 [%]	λ	NO [ppm]
ok palnika nr 19	pracuje	2014-11-05	15:14:16	717,8	3	51	16,0	2,81	4,20	49
			15:15:02	721,0	2	51	15,9	2,87	4,12	49
ok palnika nr 17+18	pracuje	2014-11-05	15:29:22	644,8	0	98	11,3	5,45	2,16	93
			15:30:09	648,9	0	97	11,4	5,39	2,19	92
ok palnika nr 14+15	pracuje	2014-11-05	15:40:07	563,6	0	67	14,0	3,93	3,00	64
			15:41:33	565,4	0	60	14,1	3,88	3,04	57
ok palnika nr 8+9	pracuje	2014-11-05	15:48:23	519,1	0	55	14,8	3,48	3,39	52
			15:49:11	519,8	0	55	14,8	3,48	3,39	52
ok palnika nr 6+7	pracuje	2014-11-05	15:58:13	464,2	0	60	14,2	3,82	3,09	57
			15:59:14	466,6	0	68	13,4	4,27	2,76	65
ok palnika nr 4+5	pracuje/ nie pracuje	2014-11-05	16:09:13	382,5	4	30	16,7	2,42	4,88	29
			16:10:05	382,0	4	34	16,3	2,64	4,47	32

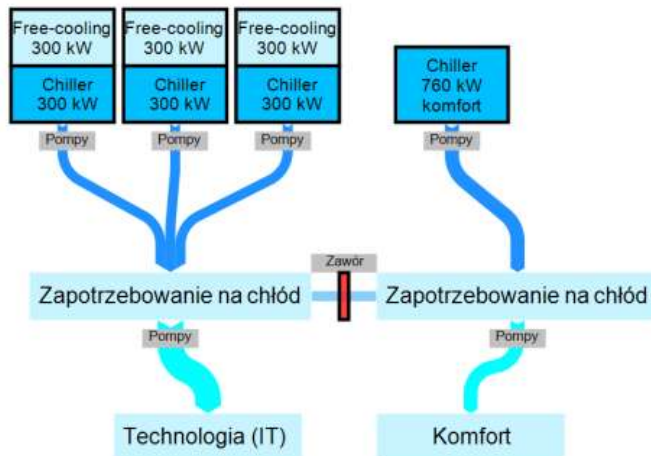
Przykłady - inspiracje

Wykres 5 Wyniki pomiaru zużycia energii przez chiller pracujący na potrzeby komfortu w odniesieniu do temperatury i wilgotności

Tabela 7 Charakterystyka pracy pojedynczego agregatu IT deklarowana przez producenta

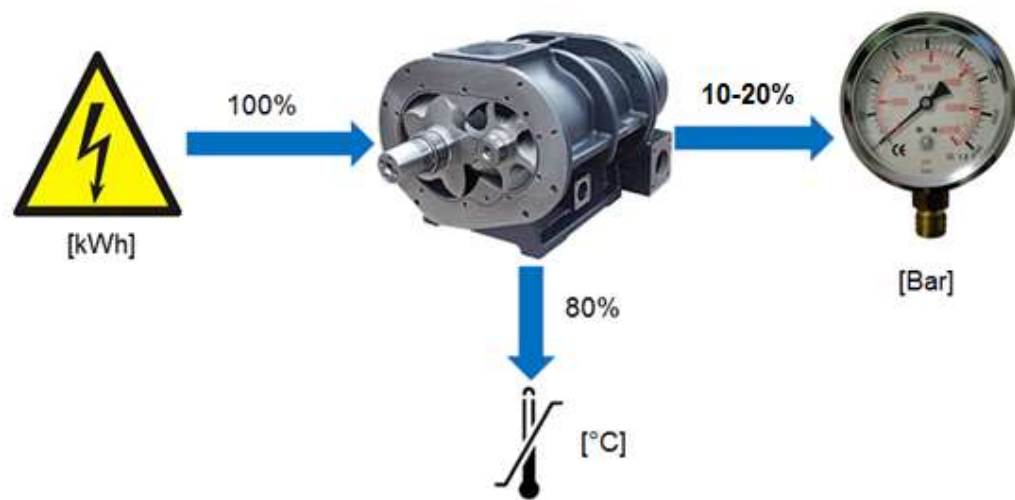
Temp. [°C]	Status DX/MIX/FC	DX Capacity [kW]	FC Capacity [kW]	Compressor [kW]	Fans/Fan diffuser [kW]	Pump [kW]
36	DX	300	0	74,2	6,1	6,727
35	DX	300	0	72,7	6,1	6,727
34	DX	300				
33	DX	300				
32	DX	300				
31	DX	300				
30	DX	300				
29	DX	300				
28	DX	300				
27	DX	300				
26	DX	300				
25	DX	300				
24	DX	300				
23	DX	300				
22	DX	300				
21	DX	300				
20	DX	300				
19	DX	300				
18	DX	300				
17	DX	300				
16	DX	300				
15	DX	300				
14	DX	300				
13	MIX	255				
12	MIX	229				
11	MIX	204				
10	MIX	178	122	15,6	6,1	6,727
9	MIX	153	147	15,4	6,1	6,727
8	MIX	127	173	11,1	6,1	6,727
7	MIX	102	198	8,9	6,1	6,727
6	MIX	76	224	6,7	6,1	6,727
5	MIX	2	298	4,5	6,1	6,727
4	FC	0	300	0	5,5	6,727
3	FC	0	300	0	5,2	6,727
2	FC	0	300	0	4,1	6,727
1	FC	0	300	0	3,3	6,727
0	FC	0	300	0	2,7	6,727
-1	FC	0	300	0	2,2	6,727

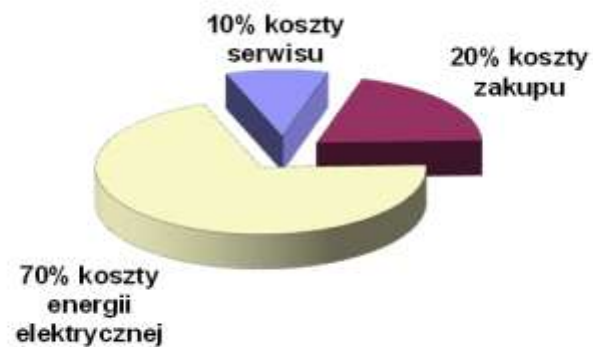
Projektowanie

Modernizacja konfiguracji urządzeń

Przykłady - inspiracje

Źródło: 7bar

Analizy

Ocena efektywności pracy instalacji sprężonego powietrza – najdroższego nośnika energii

Dziękuję za uwagę

Marek Amrozy

Prokurent, Kierownik Działu Efektywności Energetycznej
Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A.
mamrozy@nape.pl

Przykłady, inspiracje cz.5 Modernizacje bezinwestycyjne lub niskoonakładowe

Przykłady – inspiracje

| Projekty niskonakładowe

- Podnoszenie świadomości pracowników
- Wyłączanie zbędnego oświetlenia i urządzeń pomocniczych
- Wyłączanie nieużywanych urządzeń, także biurowych; niepozostawianie sprzętu w trybie *stand-by*
- Dostosowanie do obciążenia i zapotrzebowania nastaw regulacyjnych sprzętu i urządzeń
- Krótki rozruch urządzeń przed rozpoczęciem pracy
- Wymiana oświetlenia na energooszczędne źródła światła

Przykłady - inspiracje

Przeprowadzone działania:

- Modernizacja lakierni.
- Odzysk energii, w tym odzysk ciepła z pieców lakierniczych, odzysk ciepła z układów wentylacji odciągowej z najgorętszych obszarów znad pieców.
- Stworzenie "banku pomysłów", do którego trafiają propozycje rozwiązań optymalizujących zużycie energii.
- Każdy wydział samodzielnie gospodaruje energią na potrzeby własnych procesów produkcyjnych.
- Funkcja "energy officerów", którzy śledzą zużycie energii i dbają o realizację celów.
- Przegląd wyników poszczególnych wydziałów, w cyklu miesięcznym przez dyrekcję zakładu.
- Stworzenie świadomości, że za efektywność energetyczną odpowiedzialni są wszyscy pracownicy, a nie wybrane osoby.

Efekty:

- Zmniejszenie zużycia energii w lakierni o ok. 25-30 proc.
- Działania te tylko w 2011 r. przyniosły oszczędności w wys. ok. 650 tys. euro , czyli ok. 2,5 mln zł.
- W latach 2001 - 2011 produkcja Opla zwiększyła się o 70% a w tym samym czasie całkowite zużycie energii pomimo rozbudowy zakładu zmniejszyło się o 3 proc.
- Realizacja celu redukcji zużycia energii na wyprodukowany samochód o 5 proc. rocznie. W roku 2011 cel redukcyjny zwiększono do 10 proc.

| efekty wdrożenia ISO 50001 OPEL GLIWICE

Źródło: www.enms.pl

Przykłady - inspiracje

Obszar inspekcyjny z wykorzystaniem białego pokrycia podłogi zamiast zakupu mocniejszych źródeł światła. To jest efektywne wykorzystanie energii!

Źródło: Marcin Trojnecki EnMS sp. z o.o.

www.een.org.pl

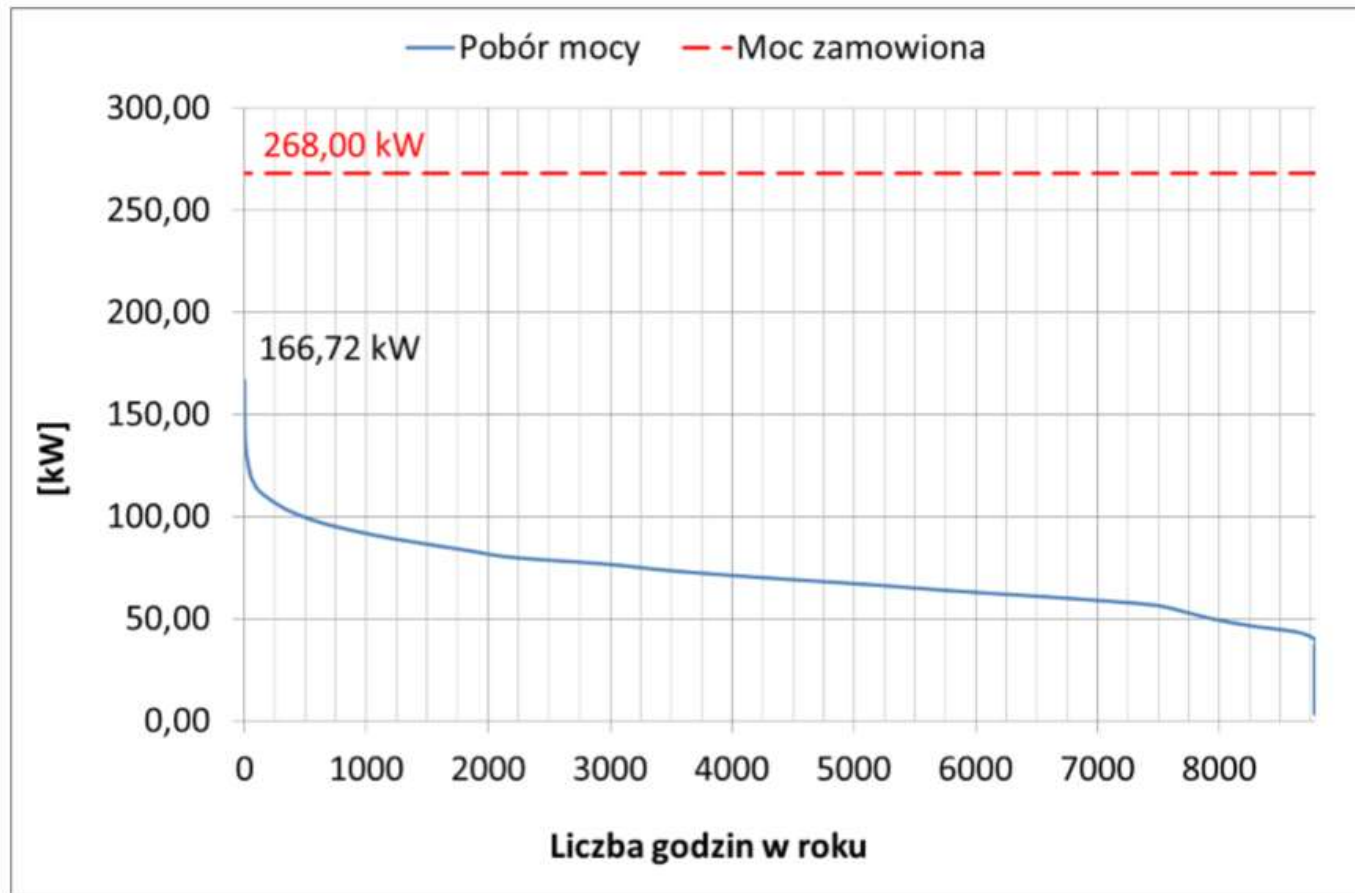

Zainstalowanie czujnika ciśnienia w systemie filtracji malarni proszkowej, pozwoliło na zmienny czas wymiany filtrów w zależności od ich zabrudzenia zamiast 10 tygodniowego

Projekty niskonakładowe

Poszukiwanie
optymalizacji
bezinwestycyjnych

Przykłady - inspiracje

Wykres 14. Wykres uporządkowany chwilowych poborów mocy elektrycznej w roku 2017.

Eksploatacja

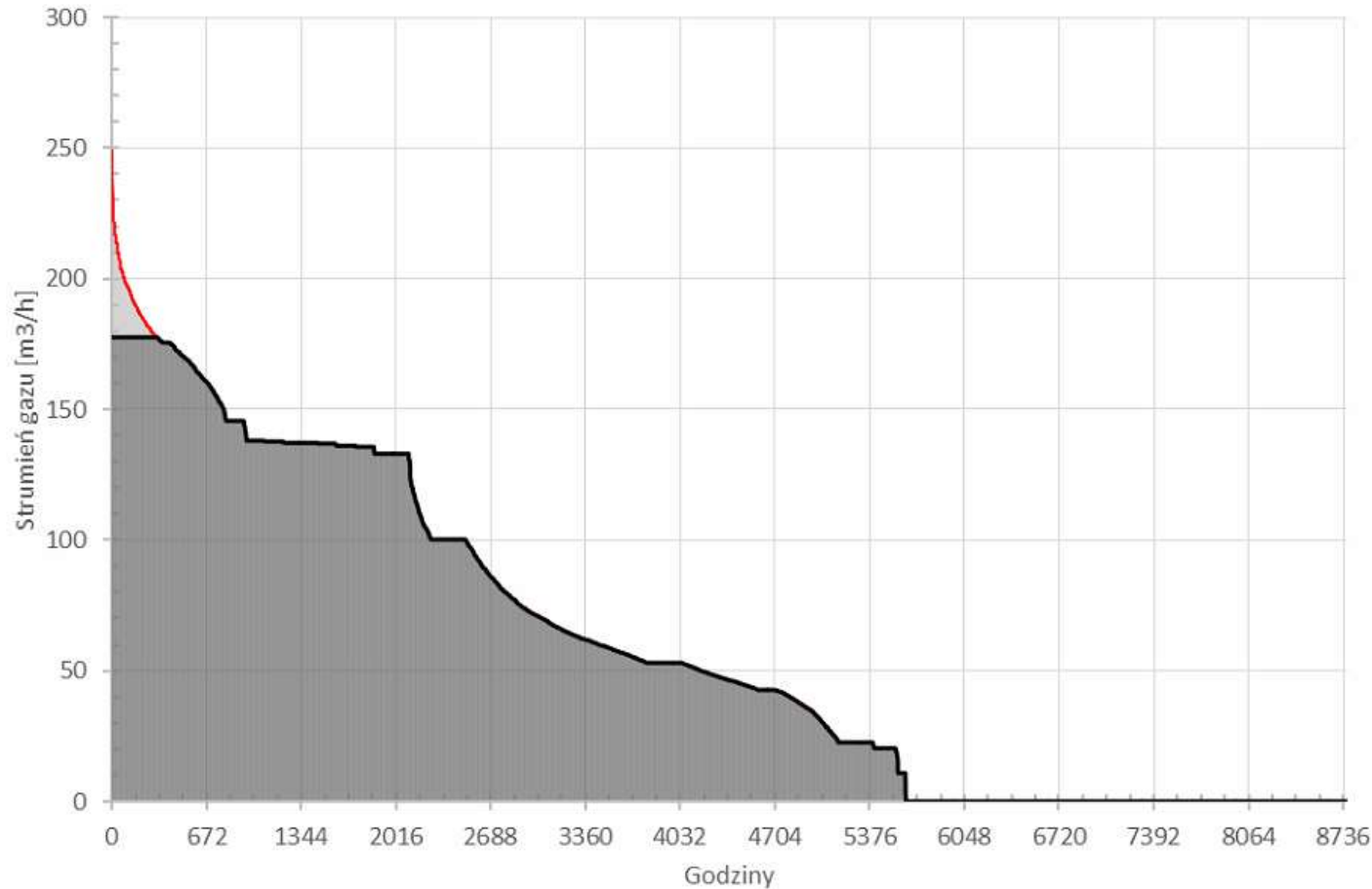
- Dobór mocy zamówionych

Moc zamówiona – największa moc jaką odbiorca będzie mógł pobrać z sieci bez naliczania kar umownych.

Moc zamówiona wiąże się z naliczaniem opłaty proporcjonalnej do wielkości mocy zamówionej.

Czyli jest to rodzaj „opłaty za gotowość do dostarczenia mocy maksymalnej”. Odbiorcy przez większość roku nie pobierają mocy maksymalnych.

Przykłady - inspiracje

Rys 6 Wykres uporządkowany strumienia gazu dla stanu przed termomodernizacją budynków, linii latex i montaż ekonomizera

Eksploatacja

Dopasowanie
zapotrzebowania do taryfy
(„peak-shaving”)

Przykłady - inspiracje

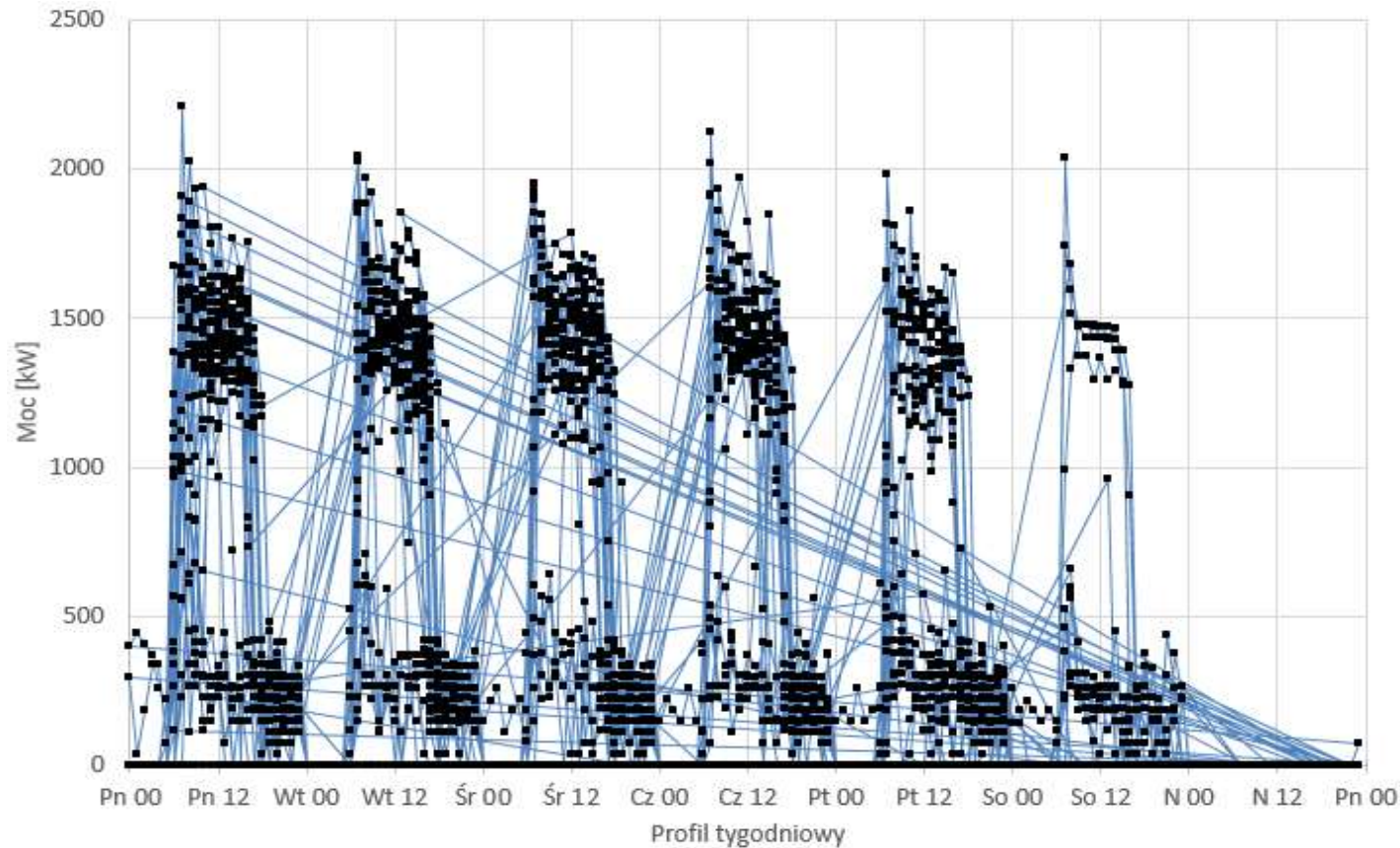
Tabela 23 Obliczenia optymalizacji dla Wariantu II

Opis	Stan istniejący	Stan po optymalizacji	Jedn.
Wartość opałowa gazu	35,98	35,98	MJ/m3
Wartość opałowa oleju (lekki 42,8MJ/kg)	35,096	35,10	MJ/dm3
Cena gazu	1,6151741	1,615174	zł/m3
Cena za strumień zamówiony gazu	0,054205	0,054205	zł/m3/h/h
Cena oleju opałowego	3,01	3,01	zł/dm3
Zamówiony strumień gazu	242	178	m3/h
Zapotrzebowanie na gaz	522 381	517 175	m3/rok
Zapotrzebowanie na olej	7	5 344	dm3/rok
Koszty stałe za gaz	115 096	84 313	zł/rok
Koszty zmienne za gaz	843 736	835 327	zł/rok
Koszty zmienne za olej	21	16 087	zł/rok
Razem koszty za paliwo	958 853	935 726	zł/rok
Razem koszty za paliwo przed optymalizacją	958 853	958 853	zł/rok
Oszczędność	-	23 126	zł/rok

Eksploatacja

Dopasowanie
zapotrzebowania do taryfy
(„peak-shaving”)

Przykłady - inspiracje

Eksploracja

- Nastawy i algorytmy automatycznej regulacji

Przykłady – inspiracje

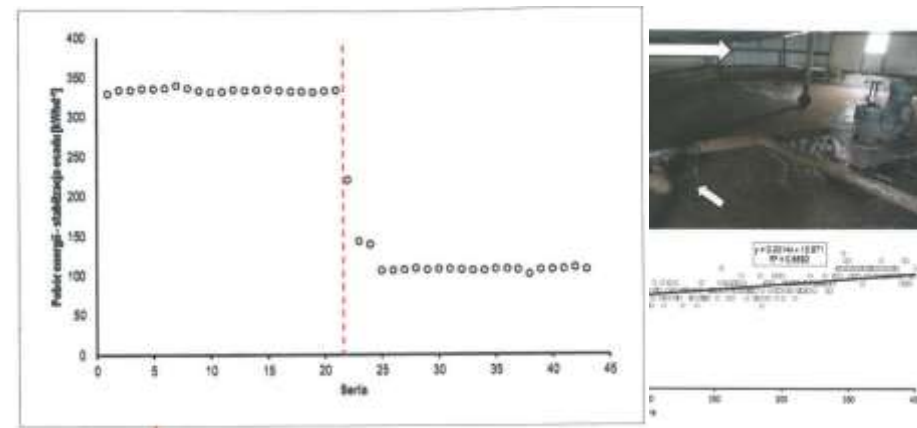
Zmiany w systemie napowietrzania powierzchniowego (przykład)

Napowietrzanie realizowane przez 4 turbiny 22kW. Zapewniają naprzemiennie warunki tlenowe i niedotlenione dla procesów nitryfikacji i denitryfikacji poprzez pracę ze zmiennymi prędkościami: napowietrzającą i mieszającą. Silniki sterowane falownikami. Prędkość napowietrzająca jest utrzymywana do momentu osiągnięcia wskazania przez sondę wartości tlenu rozpuszczonego określonego przez operatora. Częstotliwość prądu dla prędkości napowietrzającej to 48Hz a dla prędkości mieszania 15Hz. Po wprowadzeniu systemu monitoringu postanowiono sprawdzić przy jakiej minimalnej częstotliwości prądu zdolności napowietrzające turbin pozwalają na sprawne prowadzenie procesu. W wyniku prób zmieniono reżim pracy, wprowadzono dodatkową fazę „wydłużonej denitryfikacji”, zmniejszono liczbę cykli napowietrzania/mieszania z 36-48 do 24-28 na dobę. Uzyskano zmniejszenie poboru energii elektrycznej o 19-23%.

Źródło: Radosław Żyłka, Energetyka ciepła i zawodowa 2/2017

Sterowanie i automatyka

Poszukiwanie optymalnych nastaw eksploatacyjnych

Przykłady - inspiracje

Moc	Pobór prądu	Transfer tlenu	Wydajność tlenowa	Głębokość zbiornika	Zasieg
kW	A	kg O2/h	kg/kWh	m	m
1,5	4,20	2,0	1,33	0,8-3,0	3,0
3,7	9,00	5,0	1,35	1,0-4,0	6,0
4,0	9,00	5,0	1,25	1,0-4,0	6,0
5,5	11,50	9,0	1,64	1,0-4,0	7,0
7,5	16,50	13,0	1,73	1,5-4,5	9,0
11,0	21,00	18,0	1,64	1,5-4,6	10,0
22,0	46,80	35,0	1,59	do-5,5	12,0

Projektowanie

Projektowanie urządzeń o większej efektywności energetycznej

Dziękuję za uwagę

Marek Amrozy

Prokurent, Kierownik Działu Efektywności Energetycznej
Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A.
mamrozy@nape.pl

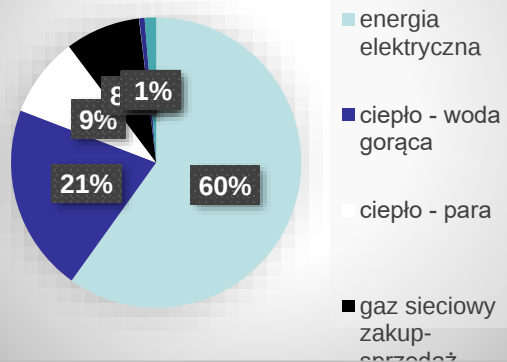
Przykłady, inspiracje cz.6 Modernizacje inwestycyjne

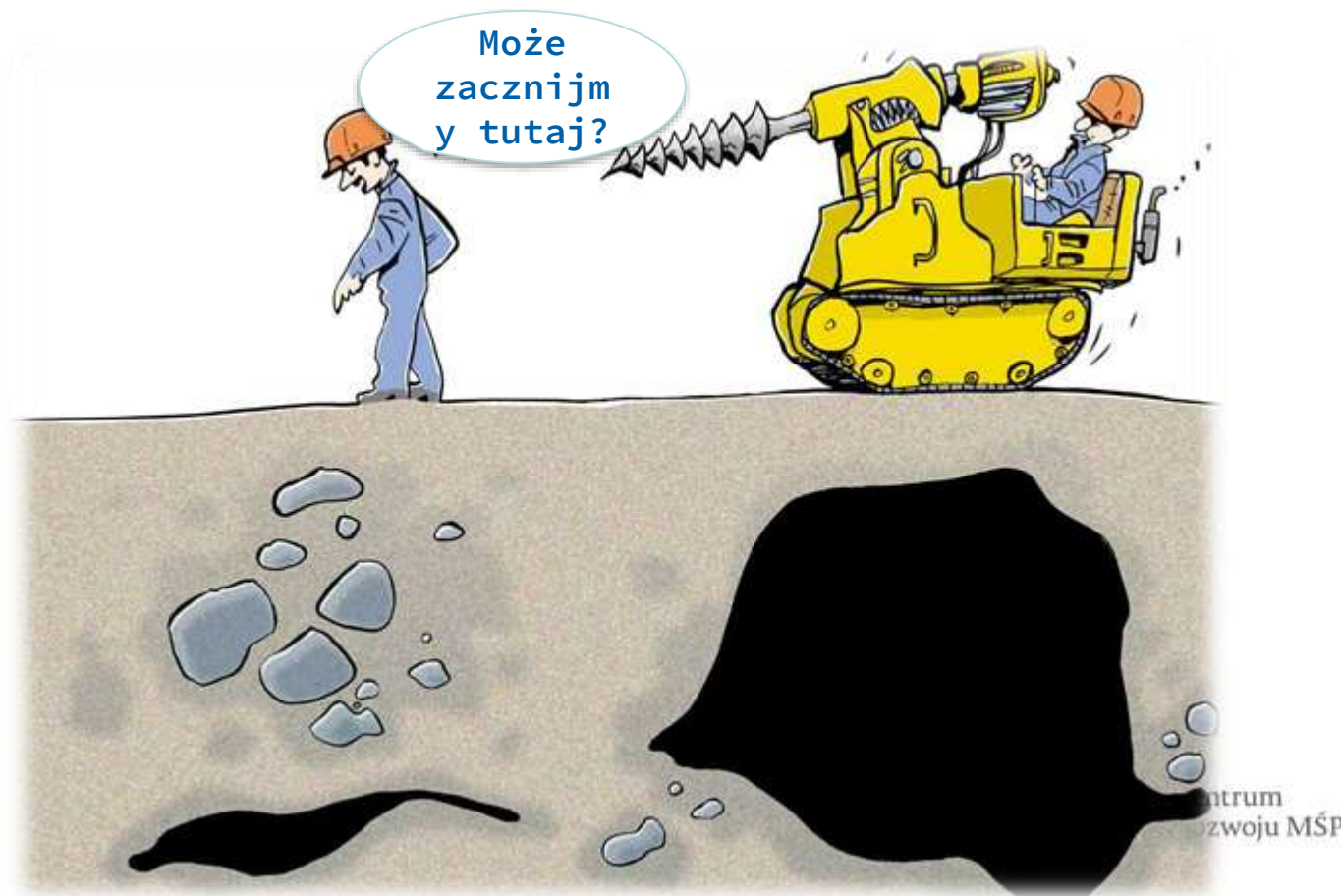
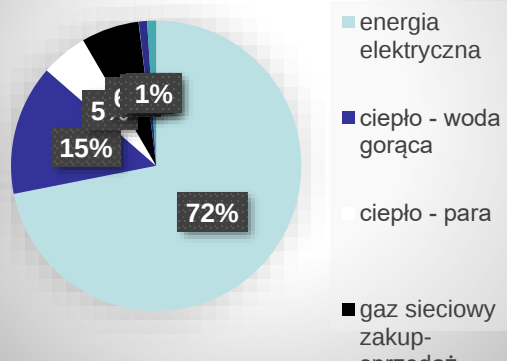
Przykłady - inspiracje

Analiza, obszary znaczącego zużycia energii = dobre miejsce na start

całkowite zużycie energii
finalnej [MWh]

udział w kosztach energii
2016

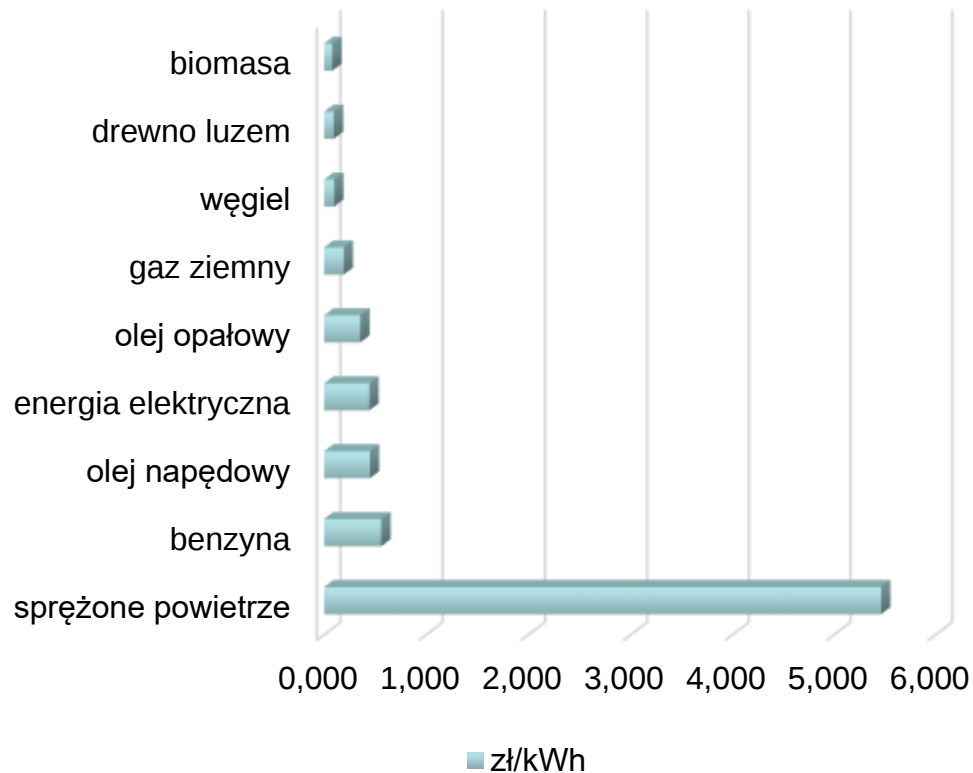
Przykłady - inspiracje

Różne rodzaje nośników energii i ich wykorzystanie

- Elektryczność [kWh]
  - oświetlenie, silniki/napędy/pompy, urządzenia biurowe, ogrzewanie/podgrzewanie/wypalanie, wentylacja
- Ciepło (niskoparametrowe i wysokoparametrowe) [GJ]
  - Ogrzewanie/podgrzewanie/wypalanie, ciepła woda użytkowa, konwersja na chłód
- Chłód [GJ]
  - HVAC, urządzenia chłodnicze
- Sprężone powietrze [m^3/s /bar, kWh]
  - Napędy, narzędzia, napowietrzanie
- Paliwa [litry, tony, kWh]
  - Transport, konwersja na inne nośniki energii

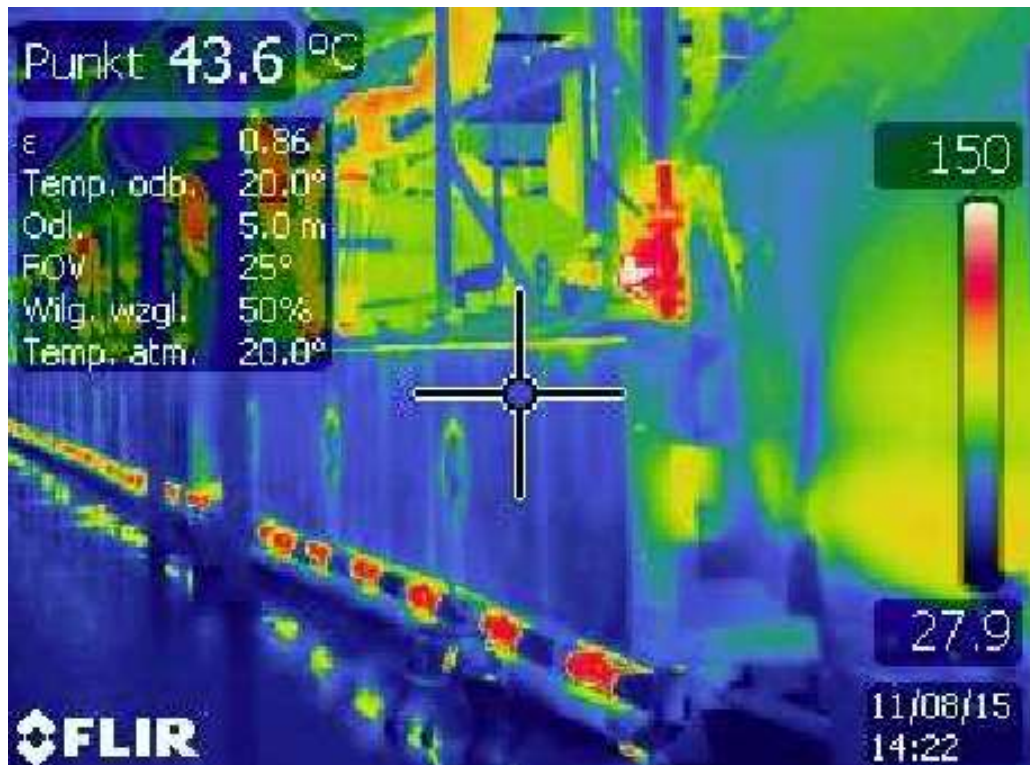
Przykłady - inspiracje

Różne koszty różnych nośników energii

nośnik energii	% ceny
biomasa	100%
drewno luzem	120%
węgiel	125%
gaz ziemny	240%
olej opałowy	440%
energia elektryczna	550%
olej napędowy	560%
benzyna	700%
sprężone powietrze	6800%

Przykłady - inspiracje

Inwestycje

Izolacja powierzchni
wysokotemperaturowych

Przykłady - inspiracje

Inwestycje

Izolacja powierzchni wysokotemperaturowych

Tabela 6. Koszt energii cieplnej dla linii I po izolacji armatury, rurociągów i górnej powierzchni obudowy

Koszt ciepła (para)	504145,19	zł/rok
Koszt ciepła (gaz)	69683,11	zł/rok
Koszt ciepła (en.el.)	36612,25	zł/rok
Razem koszt ciepła	610440,56	zł/rok

W stosunku do stanu istniejącego oznacza to oszczędność wynoszącą **27 166,24 zł/rok**, co po odniesieniu do kosztów inwestycyjnych daje **SPBT = 0,6 lat**.

Dla stanu po modernizacji:

Temperatura wewnątrz linii	150 degC
Temperatura powietrza w hali	30 degC
Długość linii (para)	64 m
Długość linii (gaz + en.el.)	4,7 m
Szerokość	3,5 m
Wysokość	1,3 m
Temperatura obudowy	45 degC
Temperatura górnej części obudowy	31,9 degC
Średni współczynnik przejmowania ciepła	10,8 W/m ² K
Moc oddawana do wnętrza hali z górnej części linii	4,91 kW
Moc oddawana do wnętrza hali z obudowy	72,51 kW
Długość zaizolowanych parociągów z armaturą	20 m
Jednostkowa strata ciepła z parociągu	80,6 W/m
Strata ciepła z parociągu	1,61 kW
Długość zaizolowanego rurociągu kondensatu z armaturą	68 m
Jednostkowa strata ciepła z rurociągu	16,1 W/m
Strata ciepła z rurociągu	1,09 kW

Przykłady - inspiracje

Inwestycje

Izolacja powierzchni wysokotemperaturowych

Przykłady - inspiracje

Inwestycje

Izolacja powierzchni wysokotemperaturowych

Przykłady - inspiracje

Inwestycje

Izolacja powierzchni wysokotemperaturowych

Piping insulation

Tip: for each valve consider 1m of the pipe of the same diameter

Pipe length	Pipe outside diameter	Insulation thickness	Insulation outside diameter	Fluid Temp	Ambient Temp	Insulation material	Insulation Thermal Conductivity	hours/day	days/week	weeks/year	hours/year	Uninsulated	Insulated	Difference	Uninsulated	Insulated	Savings	Heat/Cool	Fuel/energy	Heat/cool conversion efficiency
m	m	m	m	°C	°C		W/(mK)					W/m	W/m	W/m	W	W	kWh/year	-	vector	n
3	4,3	0,12	4,54	50	30	Mineral Wool Rock	0,04	16	7	45	5040	6 754,4	91,4	6 663,1	20 263	274	100 745	heat	Natural gas	0,8
☐ custom value ☐ custom value ☐ custom value																				
Investment [Euro]		Energy saving [kWh]		Saving [Euro]		PB [year]		discount rate		discounted PB [year]										
6 666,7		125 932		4 994		1,3		12,0%		1,5										
Electricity consumption				Amount	Unit	Savings %														
				54 210	kWh	0,0%														
Natural gas consumption				Amount	Unit															
				22 859	Sm3	36,5%														
Oil consumption				Amount	Unit															
				0																
consumption (it is a new consumption due to the fuel switch c				Amount	Unit															
				0	uom															

Piping insulation

Tip: for each valve consider 1m of the pipe of the same diameter

Insulation		Insulation outside		Ambient	

Piping insulation									
Tip: for each valve consider 1m of the pipe of the same diameter									
Pipe length m	Pipe outside diameter m	Insulation thickness m	Insulation outside diameter m	Fluid Temp °C	Ambient Temp °C	Insulation material			
3	4,3	0,12	4,54	50	30	Mineral Wool Rock			
Investment [Euro]			Energy saving [kWh]		Saving [Euro]		PB [year]	discount rate	discounted PB [year]
6 666,7			125 932		4 994		1,3	12,0%	1,5

Przykłady – inspiracje

ANALIZA PRACY INSTALACJI PALNIKOWEJ PIECA TUNELOWEGO DO WYPAŁU BISKWITOWEGO

1.7 Operational Data

Ware for firing
Firing temperature
Firing cycle kiln (cold to cold)

porcelain, biscuit firing
980
14

Capacity:
For a firing cycle of 14 h cold/cold and
a setting density of 140 kg ware per m³:

Kiln output per month (5 days/week)
Kiln output per day

215
10,8

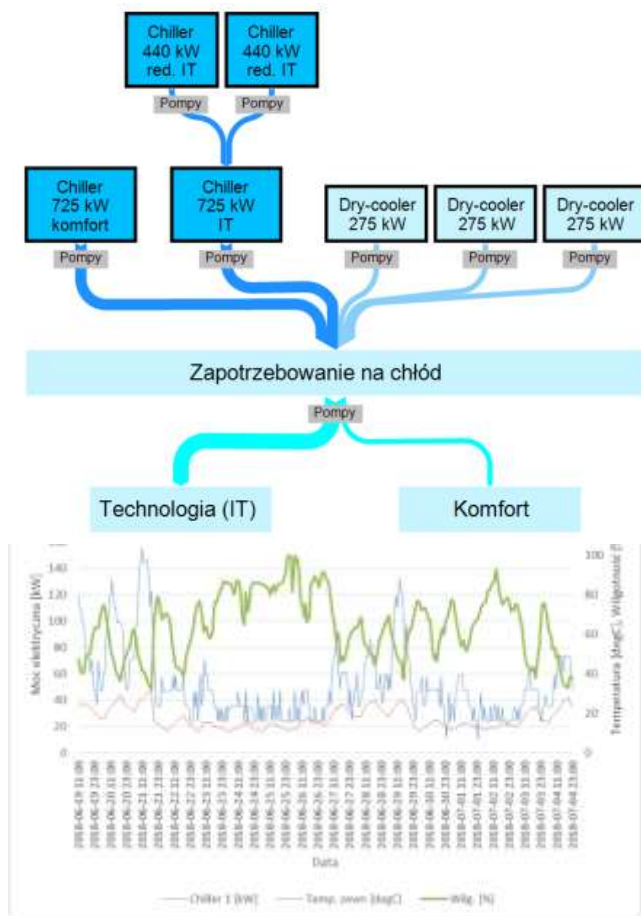
Specific energy consumption [kcal/kg] 1035 ±10%

Projektowanie

Projektowanie
urządzeń o większej
efektywności
energetycznej – efekt
uboczny modernizacji
parku
technologicznego

miejsce pomiaru		data	godz.	temp. [°C]	CO [ppm]	NOx [ppm]	O2 [%]	CO2 [%]	λ	NO [ppm]
ok palnika nr 19	pracuje	2014-11-05	15:14:16	717,8	3	51	16,0	2,81	4,20	49
			15:15:02	721,0	2	51	15,9	2,87	4,12	49
ok palnika nr 17+18	pracuje	2014-11-05	15:29:22	644,8	0	98	11,3	5,45	2,16	93
			15:30:09	648,9	0	97	11,4	5,39	2,19	92
ok palnika nr 14+15	pracuje	2014-11-05	15:40:07	563,6	0	67	14,0	3,93	3,00	64
			15:41:33	565,4	0	60	14,1	3,88	3,04	57
ok palnika nr 8+9	pracuje	2014-11-05	15:48:23	519,1	0	55	14,8	3,48	3,39	52
			15:49:11	519,8	0	55	14,8	3,48	3,39	52
ok palnika nr 6+7	pracuje	2014-11-05	15:58:13	464,2	0	60	14,2	3,82	3,09	57
			15:59:14	466,6	0	68	13,4	4,27	2,76	65
ok palnika nr 4+5	pracuje/ nie pracuje	2014-11-05	16:09:13	382,5	4	30	16,7	2,42	4,88	29
			16:10:05	382,0	4	34	16,3	2,64	4,47	32

Przykłady - inspiracje

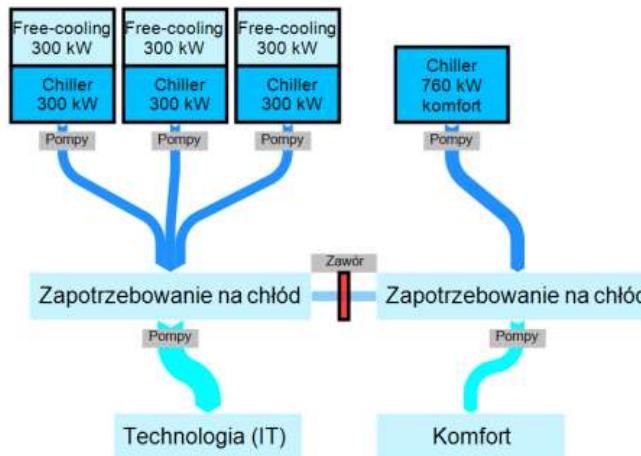
Wykres 5 Wyniki pomiaru zużycia energii przez chiller pracujący na potrzeby komfortu w odniesieniu do temperatury i wilgotności

Projektowanie

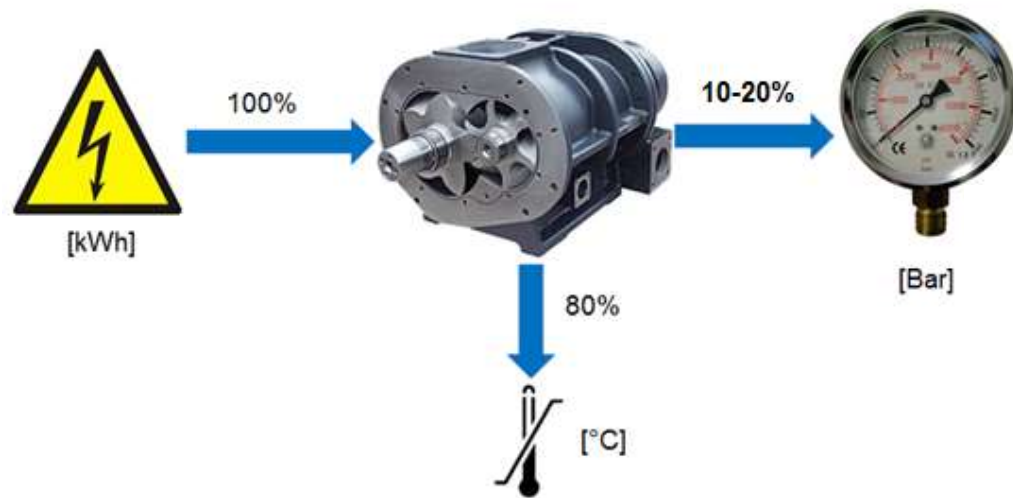
Modernizacja konfiguracji urządzeń

Tabela 7 Charakterystyka pracy pojedynczego agregatu IT deklarowana przez producenta

Temp. [°C]	Status DX/MIX/FC	DX Capacity [kW]	FC Capacity [kW]	Compressor [kW]	Fans/Fan diffuser [kW]	Pump [kW]
36	DX	300	0	74,2	6,1	6,727
35	DX	300	0	72,7	6,1	6,727
34	DX	300				
33	DX	300				
32	DX	300				
31	DX	300				
30	DX	300				
29	DX	300				
28	DX	300				
27	DX	300				
26	DX	300				
25	DX	300				
24	DX	300				
23	DX	300				
22	DX	300				
21	DX	300				
20	DX	300				
19	DX	300				
18	DX	300				
17	DX	300				
16	DX	300				
15	DX	300				
14	DX	300				
13	MIX	255				
12	MIX	229				
11	MIX	204				
10	MIX	178	122	15,6	6,1	6,727
9	MIX	153	147	15,4	6,1	6,727
8	MIX	127	173	11,1	6,1	6,727
7	MIX	102	198	8,9	6,1	6,727
6	MIX	76	224	6,7	6,1	6,727
5	MIX	2	298	4,5	6,1	6,727
4	FC	0	300	0	5,5	6,727
3	FC	0	300	0	5,2	6,727
2	FC	0	300	0	4,1	6,727
1	FC	0	300	0	3,3	6,727
0	FC	0	300	0	2,7	6,727
-1	FC	0	300	0	2,2	6,727

Przykłady - inspiracje

Źródło: 7bar

Analizy

Ocena efektywności pracy instalacji sprężonego powietrza – najdroższego nośnika energii

Dziękuję za uwagę

Marek Amrozy

Prokurent, Kierownik Działu Efektywności Energetycznej
Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A.
mamrozy@nape.pl